
Tillæg nr. 1 til miljøgodkendelse af kvægproduktion på Bøllemosevej 21, 5892 Gudbjerg

Godkendelsen omfatter:	Ændring af produktion og udspretningsarealer
Adresse:	Bøllemosevej 21, 5892 Gudbjerg
Godkendelsen er meddelt til:	Henr Halmø Terkelsen
Grundejer:	Henrik Halmø Terkelsen
CVR/P:	21384070/1004901250
CHR nr.:	17319
Konsulent for ansøger:	Max Jakobsen
Godkendelse udarbejdet af:	Svendborg Kommune, Lene Lind
Journal nr.	14/32281

September 2015

Natur og Klima

Henrik Halmø Terkelsen
Bøllemosevej 21
5892 Gudbjerg

Kultur, Erhverv og Udvikling
Erhverv, Bolig og Natur
Natur og Klima
Svendborgvej 135
5762 Vester Skerninge

Tlf. 62 23 30 00

kulturogplan@svendborg.dk
www.svendborg.dk

Godkendelse efter husdyrgodkendelseslovens kapitel 3.

Godkendelsen omfatter hele husdyrbruget med et dyrehold på i alt 1060,9DE.
Godkendelsen er givet på de vilkår, der er angivet under "Afgørelse".

Dato: 1. september 2015

Godkendt: Lene Juncher Lind
Biolog

Annonceret på Svendborg Kommunes hjemmeside den 1. september 2015

Klagefristen udløber den 29. september 2015

Søgsmålsfristen udløber den 1. marts 2016

Revurderes inden den 1. september 2023

Resumé

Henrik Halmø Terkelsen har søgt Svendborg kommune om tillæg til miljøgodkendelse husdyrproduktionen på Bøllemosevej 21, 5892 Gudbjerg,

Husdyrproduktionen er godkendt første gang efter husdyrloven (Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, LBK. nr. 1486 af 4. december 2009) d. 17. november 2009, og godkendelsen er stadfæstet af Natur- og Mijøklagenævnet d. 14. februar 2012.

Denne miljøgodkendelse er det 1. tillæg til miljøgodkendelsen fra 2009, og godkendelsen omfatter følgende ændringer:

- Størrelsen af dyreholdet ændres fra 1097,5DE til 1060,9DE,
- S sammensætningen og fordelingen af dyr i anlæggets bygninger ændres,
- Der etableres et 10 m bredt og 110m langt foderbord på den østlige side af den eksisterende kostald,
- Der etableres ikke et gylleseparationsanlæg,
- Der etableres ikke fast overdækning af gyllebeholder mod syd (nr. 6 på bilag 1)
- Bedriftens ejede og forpagtede arealer øges fra 408,1 ha til i alt 500,3ha.

Efter meddelelsen af denne godkendelse er dyreholdet sammensat som vist i tabellen:

Dyreart/tung race	Antal	Dyreenheder (DE)
Malkekøer	700	1002,2
Kvier (23-25mdr.)	35	21,9
Småkalve (0-6 mdr.)	115	31,1
Tyrekalve (40-65 kg)	350	5,7
I alt		1060,9

Det er dokumenteret, at husdyrlovens krav til lugt i omgivelserne er overholdt med den ændrede produktion.

De ansøgte ændringer vil ikke ændre antallet af transporter til og fra ejendommen væsentligt, og transport til det ændrede udbringningsareal vil være omfattet af de vilkår, der er fastsat i miljøgodkendelsen fra 2009.

For at sikre, at et generelt ammoniakreduktionskrav og et fastsat BAT-emissionskrav (BAT: Bedste Anvendelige Teknologi) kan overholdes, har ansøger valgt at fjerne husdyrgødning med skraber i den eksisterende kostald mod øst og anvende overdækning af den eksisterende gyllebeholder på ejendommen.

Der ligger flere naturområder omkring ejendommen og de ansøgte udbringningsarealer. Det er ved beregninger dokumenteret, at husdyrlovens krav til ammoniakdeposition kan overholdes i forhold til de omkringliggende naturområder. Det er Svendborg Kommunes vurdering, at ingen af de omkringliggende naturområder vil påvirkes væsentligt af ændringen af husdyrproduktionen eller udbringningen af husdyrgødning på udbringningsarealerne.

Det ansøgte foderbord etableres på den østlige side af den eksisterende kostald. Svendborg Kommune har vurderet, at tilbygningen kan tilpasses omgivelserne og landskabet uden særlige vilkår.

I forhold til foderbordet kan husdyrlovens afstandskrav til boliger, naboskel, veje mv. overholdes – bortset fra afstandskravet til dræn. Der er ikke meddelt dispensation fra

afstandskravet til dræn, idet kommunen har vurderet, at afstandskravet kan sikres overholdt f.eks. ved at lægge eventuelle dræn i lukkede rør eller lign. senest samtidig med etableringen af foderbordet.

Driften af foderbordet dvs. aflæsning af foder vil foregå efter kl. 07.00, dermed er det sikret, at de fastsatte støjgrænser i miljøgodkendelsen fra 2009 kan overholdes. Såfremt driften ved foderbordet ønskes ændret til før kl. 07.00 skal der udarbejdes en støjdokumentation, der viser, at de fastsatte støjgrænser kan overholdes – se dog godkendelsens vilkår for en nærmere beskrivelse af, hvordan støjgrænserne skal overholdes.

I relation til, at placeringen af de eksisterende støjkilder er ændret, er der meddelt påbud om, at alle eksisterende og planlagte plansiloer skal afskærms mod syd.

Ingen af de anmeldte udbringningsarealer ligger indenfor nitratklasser eller særlige fosforfølsomme områder. Svendborg Kommune har dog vurderet, at der kan være risiko for, at habitatområdet det Sydfynske Øhav belastes af udvaskningen af nitrat. Derfor er udvaskningen af nitrat fra arealerne begrænset ved, at der anvendes et sædskifte med enten ekstra efterafgrøder, reduceret kvælstofnorm eller ét af disse tiltag i kombination med et andet sædskifte end referencesædskiftet. Beregninger dokumenterer, at der ikke er behov for særlige tiltag til reduktion af udvaskningen af fosfor.

Samlet er det vurderet, at husdyrlovens kriterier for udvaskning af nitrat og fosfor overholdes, og at udvaskningen af nitrat og fosfor hverken i sig selv eller i kumulation med andre planer eller projekter, vil påvirke habitatområdet Det Sydfynske Øhav væsentligt.

Enkelte af de anvendte udbringningsarealer ligger indenfor nitratfølsomme indvindingsområder og indsatsområder for nitrat. Det er med vilkår til sædskiftet på disse arealer sikret, at nitratudvaskningen fra disse arealer ikke øges.

Samlet er det Svendborg Kommunes vurdering, at de ansøgte ændringer af husdyrproduktionen på Bøllemosevej 21 med de fastsatte krav i miljøgodkendelsen opfylder husdyrlovens afskæringskriterier samt krav om anvendelse af bedste anvendelige teknologi. Det konkluderes derfor, at miljøet ikke påvirkes væsentligt af den ansøgte ændring.

Indholdsfortegnelse

Resumé	3
Indholdsfortegnelse	5
Indledning	7
Svendborg Kommunes afgørelse	8
<i>Lovgrundlag</i>	8
Husdyrgodkendelsesloven.....	8
Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen	8
Husdyrgødningsbekendtgørelsen	8
<i>Afgørelse med vilkår</i>	9
Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold.....	9
Husdyrhold og staldanlæg	10
Drift af staldanlæg.....	10
Gødningsopbevaring og -håndtering	10
Støj	11
Spildevand.....	11
Drift af husdyrbrugets arealer	12
Sædskifte.....	12
Egenkontrol og dokumentation	13
<i>Generelle forhold</i>	14
Ændringer og udvidelser	14
Underretningspligt	14
<i>Retsbeskyttelse</i>	14
<i>Revurdering af godkendelse</i>	14
<i>Klagevejledning</i>	15
<i>Søgsmål</i>	16
Miljøteknisk redegørelse	17
<i>Grundforhold</i>	18
Ansøger og ejerforhold	18
Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold.....	18
Varetagelse af hensyn til landskab	21
Årsproduktion	23
<i>Husdyrbrugets anlæg</i>	27
Drift af staldanlæg.....	27
Rengøring.....	28
Ressourceforbrug	29
Gødningsproduktion, opbevaring og håndtering	29
Driftsforstyrrelser og uheld	31
<i>Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg</i>	32
Ammoniak.....	32
Påvirkning af naturområder.....	35
Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (bilag IV-arter)	38
Lugt	39
Støj	40
Transport.....	48
Spildevand.....	48

<i>Forurening og gener fra husdyrbrugets arealer</i>	49
Drift af husdyrbrugets arealer	49
Sædskifte	52
Påvirkning af naturområder	53
Påvirkning af søer og vandløb	62
Kvælstof og fosfor til fjord og hav	63
Påvirkning af grundvand	64
<i>Egenkontrol</i>	66
<i>Konklusion</i>	66
<i>Beskrivelse af eventuelle høringsvar, og vurdering</i>	67
BILAG	69
Bilag 1. Oversigt over placering af bygninger	69
Bilag 2. Oversigtskort med ejede og forpagtede udbringningsarealer	72
Bilag 3. Beregningsforudsætningerejede og forpagtede udbringningsarealer	73
Bilag 4 Vurdering af udvaskning af nitrat og fosfor	76
Bilag 5. Oversigt over samlede gældende og ophævede vilkår	86

Indledning

Svendborg Kommune har via konsulent Max Jakobsen d. 23. juni 2014 modtaget en ansøgning om ændring af husdyrproduktionen på ejendommen Bøllemosevej 21, 5892 Gudbjerg. Ansøgningen har efterfølgende været ændret, og sat i bero pga. behandlingen af to sager efter husdyrlovens anmeldteordning.

Ansøgningen er senest opdateret d. 30. april 2015, og Svendborg Kommune betragter dermed denne dato, som den endelige ansøgningsdato. Beregning af antal dyreenheder tager derfor udgangspunkt i denne dato.

Husdyrbruget godkendes med denne godkendelse anden gang efter Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Ved et husdyrbrug forstås en ejendom, hvor der er et dyrehold på mere end 3 dyreenheder (DE), dyreholdet med tilhørende stalde og lign., gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg samt øvrige faste konstruktioner og tilhørende arealer.

Denne godkendelse er opdelt i 2 dele. Første del er Svendborg Kommunes afgørelse, som indeholder vilkårene for godkendelsen. Anden del er en miljøteknisk redegørelse, som danner grundlag for de opstillede vilkår i tillægsgodkendelsen. Derudover er der vedhæftet en række bilag.

Endelig har der i denne sag været foretaget høring af i alt 24 parter og et udkast til miljøgodkendelse har været forelagt ansøger.

Der er indkommet i alt 3 høringssvar fra de hørte parter, samt bemærkninger fra ansøger.

Svendborg Kommunes afgørelse

Lovgrundlag

Husdyrgodkendelsesloven

Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, LBK. nr. 1486 af 04/12/2009.

Husdyrholdet er på i alt 1060,9 DE og godkendes derfor efter § 12 stk. 3 i husdyrgodkendelsesloven.

Svendborg Kommune godkender og fører tilsyn med husdyrbrugets eksterne miljøforhold.

Svendborg Kommune skal i forbindelse med godkendelsen sikre, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen vha. den bedst tilgængelige teknologi (BAT). Desuden skal det sikres, at husdyrbruget kan drives på stedet, så det er foreneligt med hensynet til omgivelserne.

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen

Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug, BEK nr. 1283 af 08/12/2014.

Bekendtgørelsen fastsætter regler om tilladelse og godkendelse af husdyrbrug efter kap. 3 i husdyrgodkendelsesloven.

Desuden sætter bekendtgørelsen bla. regler for udskiftning af udbringningsarealer og regler for revurdering af godkendelser af husdyrbrug.

Husdyrgødningsbekendtgørelsen

Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v., BEK nr. 594 af 04/05/2015.

Bekendtgørelserne fastsætter bla. regler om dyreenhedsberegningerne.

Afgørelse med vilkår

Svendborg Kommune godkender hermed i henhold til § 12 stk. 3 i Husdyrgodkendelsesloven husdyrbruget på Bøllemosevej 21, 5892 Gudbjerg.

Godkendelsens vilkår 15 meddeles som påbud efter husdyrgodkendelseslovens §39 i henhold til lovens §40 stk. 2 nr.1-3 og vilkår 20, 27 og 28 meddeles, som påbud efter husdyrgodkendelseslovens §53 stk. 2 om revision af husdyrbrugets egenkontrol.

Tillægsgodkendelsen meddeles til ejeren af husdyrbruget pt. Henrik Halmø Terkelsen, der dermed er ansvarlig for, at husdyrbruget placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med denne godkendelse.

Det afgøres samtidig, at godkendelsen af husdyrbruget ikke medfører en væsentlig virkning på miljøet.

Som følge af denne tillægsgodkendelse bortfalder vilkår 12, 13, 14, 15, 31, 36, 56, 58, 59 i miljøgodkendelsen af 17. november 2009. Ansøger er i forbindelse med høringen af kommunens udkast til afgørelse blevet informeret om dette, og har frasagt sig retten til 8 års retsbeskyttelse på disse vilkår. En komplet liste over alle de gældende vilkår for bedriften fremgår af bilag 5 i denne tillægsgodkendelse.

Tillægsgodkendelsen omfatter hele husdyrbruget og godkendelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 2 år fra den dato, hvor godkendelsen meddeles.

Hvis godkendelsen ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden efterfølgende år, bortfalder den del af godkendelsen, som ikke har været udnyttet de seneste 3 år.

Godkendelsen gives på baggrund af de oplysninger som ansøger har sendt frem, den miljøtekniske redegørelse og på følgende vilkår (-tal i parentes henviser til vilkårsnummeret i den samlede oversigt af vilkår jf. bilag 5) :

Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold

1. Der må etableres et ca. 10m bredt og 110m langt foderbord. Køernes opholdsareal og området, hvor foderet placeres skal være overdækket og overdækningen må have en højde på ca. 4,5m. Foderbordet skal placeres som vist på bilag 1.(6a)
2. Der skal senest 1 måned efter etableringen af foderbordet sendes dokumentation for, at afstandskravet til dræn er overholdt. Dokumentationen skal indeholde et oversigtskort med de faktiske drænforhold. (4a)

Husdyrhold og staldanlæg.

3. Husdyrbruget skal være sammensat og staldindretningen udført på følgende måde (12a):

Tung race	Stald-type	Stald-afsnit nr.	Vægt/Aldersgrænse/Mælkeydelse (EKM)	Antal årsdyr	Dyre-enheder
Malkekøer	Sengestald m. spalter(Kanal og linespil)	1	10.500	450	644,24
Malkekøer	Dybstrøelse	2	10.500	225	322,12
Kvier	Dybstrøelse	2	23-25mdr	35	21,91
Småkalve	Dybstrøelse	3	0-6mdr.	30	8,11
Småkalve	Dybstrøelse	4*(Mobile kalvehytter)	0-6mdr.	85	22,97
Tyrekalve	Dybstrøelse	4*(Mobile kalvehytter)	40-65kg	350	5,72
Malkekøer	Dybstrøelse	11**	10.500kg	25	35,79
Dyreenheder i alt					1060,9

*Mobile kalvehytter placeres i plansilo. **Nykælvare placeres i den sydligste del af nyt malkecenter.

4. Den samlede årsproduktion må ikke være større end 1060,9 DE beregnet efter dyreenhedsberegningerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen (Bilag 1 afsnit H i Bekg. nr. 594 af 4. maj 2015, Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødnin g, ensilage mv.).(12b)

Drift af staldanlæg

5. I stald nr. 1 jf. bilag 1 skal der i gangarealet og i langsgående og tværgående gyllekanaler, installeres skraber. (14a)
6. Der skal hver dag foretages skrabninger mindst hver fjerde time i gangarealet. I tværgange, som ikke skrabes automatisk, skal der hver dag rengøres manuelt mindst 2-3gange.(14b)
7. Der skal hver dag foretages skrabninger mindst hver 8. time i gyllekanalerne (langsgående og tværgående kanaler).(14c)
8. Alle skrabere skal være forsynet med en timer.(14d)

Gødningsopbevaring og -håndtering

9. Gyllebeholder nr. 5 på bilag 1 skal forsynes med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt.(30a)
10. Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.(30b)
11. Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for én uge efter skadens opståen.(30c)
12. Såfremt en skade ikke kan repareres inden for én uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Tilsynsmyndigheden skal straks underrettes herom.(30d)

13. Gyllebeholder nr. 6 på bilag 1 må etableres uden fast overdækning i form af teltoverdækning.(30e)

Støj

14. Aflæsning af foder på foderbordet skal foregå i perioden fra kl. 07.00-18 på alle dage.(40a)
15. Aflæsning af foder i perioden fra kl. 22.00-07.00 kan foregå, hvis der senest 1 måned før ændringen ønskes gennemført udarbejdes en støjdokumentation, der dokumenterer, at de fastsatte støjgrænser i miljøgodkendelsen af 17. november 2009 – Miljøgodkendelse til kvægproduktion på Bøllemosevej 21, Gudbjerg Fyn – kan overholdes.(40b)

Støjgrænserne skal sikres overholdt uden hensyntagen til en beregnet usikkerhed, dog accepteres i perioden fra 22.00-07.00 en støjbelastning på 42,2dB(A) ved Bøllemosevej 14 og 42,7dB(A) ved Bankevej 4, hvis overskridelsen af støjgrænsen udelukkende skyldes bidraget fra foderblanding. En reduktion af overskridelsen af støjgrænsen kan dermed ikke erstattes af bidraget fra andre støjkilder.

Dokumentationen skal sendes til Svendborg Kommunes accept, og skal udføres på følgende måde:

Dokumentationen skal foretages i form af målinger eller beregninger efter Miljøstyrelsens retningslinier.

Målingerne/beregningerne skal udføres af en person eller et firma, der er at finde på Miljøstyrelsens sidst reviderede liste over firmaer/personer, der er godkendt til at udføre Miljømåling – ekstern støj.

Målinger/beregninger skal udføres efter Miljøstyrelsens vejledninger om beregning og målinger af ekstern støj fra virksomheder (Vejledning nr. 5/1984 – Ekstern støj virksomheder, Vejledning nr. 6/1984 – Måling af ekstern støj fra virksomheder, Vejledning nr. 5/1993 – vejledning om beregning af ekstern støj fra virksomheder), og skal desuden være i overensstemmelse med Miljøstyrelsens seneste bekendtgørelse om kvalitetskrav til miljømålinger udført af akkrediterede laboratorier, certificerede personer.

Hvis det kan konstateres, at de fastsatte støjgrænser ikke kan overholdes, skal der redegøres for, hvordan støjen kan reduceres, så de fastsatte støjgrænser kan overholdes.

16. Der skal syd for alle eksisterende og planlagte plansiloer etableres en effektiv afskærmning med en højde på mindst 2,4 meter. Afskærmningen må højst placeres 1 m fra plansiloernes ophør. Kravet om afskærmning kan undlades, hvis det ved en "Miljømåling – ekstern støj" kan dokumenteres, at de fastsatte støjgrænser kan overholdes uden afskærmning. Dokumentation skal ske uden hensyntagen til en beregnet usikkerhed.(40c)

Spildevand

17. Kørearealet ved foderbordet skal til hver en tid renholdes, og ethvert spild skal straks opsamles og bortskaffes.(53)

Drift af husdyrbrugets arealer

18. Der må per planår (1/8-31/7) højst udbringes husdyrgødning fra 850DE beregnet ud fra 526 DE kvæggylle og 324DE dybstrøelse, svarende til 1,7 DE/ha per planår. Der må derudover ikke tilføres bedriftens arealer anden organisk gødning som f.eks. affald.(56a)

Sædskifte

19. Der skal på bedriftens arealer etableres et sædskifte med et af følgende fire alternativer(59a):

- Reduktion af kvælstofkvoten med 7,6% i forhold til NaturErhvervsstyrelsens norm. Normreduktionen eller andre generelle miljøkrav må ikke overføres til andre bedrifter.
- Et sædskifte med 14% ekstra efterafgrøder ud over de til enhver tid gældende, generelle krav om efterafgrøder, uanset om det generelle krav opfyldes vha. andre virkemidler i henhold til NaturErhvervsstyrelsens regler eller overføres til andre år. De samme generelle regler, som gælder for de lovpligtige efterafgrøder, skal også følges for disse ekstra efterafgrøder. Efterafgrøderne eller andre generelle miljøkrav må dog ikke overføres til andre bedrifter.
- Et sædskifte med 10% frøgræs og 0-10% ærter samt en reduktion i bedriftens kvælstofkvote med 6,0% i forhold til NaturErhvervsstyrelsens norm. Normreduktionen eller andre generelle miljøkrav må ikke overføres til andre bedrifter
- Et sædskifte med 10% frøgræs og 0-10% ærter samt 8% ekstra efterafgrøde ud over ud over de til enhver tid gældende, generelle krav om efterafgrøder, uanset om det generelle krav opfyldes vha. andre virkemidler i henhold til NaturErhvervsstyrelsens regler eller overføres til andre år. De samme generelle regler, som gælder for de lovpligtige efterafgrøder, skal også følges for disse ekstra efterafgrøder. Efterafgrøderne eller andre generelle miljøkrav må dog ikke overføres til andre bedrifter.

20. Der skal på udbringningsareal 16-0, 40-0c og 40-0d anvendes ét af følgende alternativer (59b):

- Et sædskifte med 14% ekstra efterafgrøder ud over de til enhver tid gældende, generelle krav om efterafgrøder, uanset om det generelle krav opfyldes vha. andre virkemidler i henhold til NaturErhvervsstyrelsens regler eller overføres til andre år. De samme generelle regler, som gælder for de lovpligtige efterafgrøder, skal også følges for disse ekstra efterafgrøder. Efterafgrøderne eller andre generelle miljøkrav må dog ikke overføres til andre bedrifter.
- Et sædskifte med mindst 10% frøgræs og 0-10% ærter samt 8% ekstra efterafgrøde ud over de til enhver tid gældende, generelle krav om efterafgrøder, uanset om det generelle krav opfyldes vha. andre virkemidler i henhold til NaturErhvervsstyrelsens regler eller overføres til andre år. De samme generelle regler, som gælder for de lovpligtige efterafgrøder, skal også følges for disse ekstra efterafgrøder. Efterafgrøderne eller andre generelle miljøkrav må dog ikke overføres til andre bedrifter.

Egenkontrol og dokumentation

21. Der skal foreligge skriftlig dokumentation for sammensætning og størrelse af husdyrholdet (f.eks. via gødningsregnskab). Dokumentationen skal have en sådan form, at den tydeligt kan vise, at det fastsatte vilkår er overholdt – uanset driftsmæssig sammenhæng med andre produktionsanlæg.(62a)
22. Alle skraber skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning, og vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.(70)
23. Enhver form for driftsstop af en skraber skal noteres i en logbog med angivelse af årsag og varighed.(71)
24. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed af mere end 1 uge.(72)
25. Logbog, servicefaktura, registrering i datalogger eller lignende, der dokumenterer, at skraber er i drift og vedligeholdes, skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og skal kunne forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.(73)
26. Der skal føres logbog for gyllebeholderen, hvori eventuelle skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år, og skal kunne forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.(74)
27. Der skal føres journal for eventuelle afvigelser i driftstidspunktet for aflæsning af foder på foderbordet. Afvigelsen skal registreres med dato, tidspunkt og begrundelse for afvigelse. Journalen skal kunne fremvises ved tilsyn, og skal opbevares for de seneste 5 år.(75)
28. Der skal foreligge dokumentation for den udbragte mængde og type af husdyrgødning. Dokumentationen skal opbevares for de seneste 5 år, og skal kunne fremvises ved tilsyn. Dokumentationen skal have en sådan form, at den tydeligt kan vise, at det fastsatte vilkår er overholdt – uanset driftsmæssig sammenhæng med andre produktionsanlæg.(65a)
29. Afhængig af det valgte alternativ for reduktion af udvaskning af nitrat skal der foreligge dokumentation for reduceret kvælstofnorm, antal efterafgrøder udover de lovpligtige efterafgrøder og anvendt sædsikfte. Dokumentationen skal kunne fremvises ved tilsyn og kontrol og skal opbevares for de seneste 5 år. Dokumentationen skal have en sådan form, at den tydeligt kan vise, at det fastsatte vilkår er overholdt – uanset driftsmæssig sammenhæng med andre produktionsanlæg.(66a)
30. Der skal på udbringningsarealerne 16-0, 40-0c og 40-0d foreligge dokumentation for anvendt sædsikfte og antal ekstra efterafgrøder ud over de lovpligtige. Dokumentationen skal kunne fremvises ved tilsyn og kontrol og skal opbevares for de seneste 5 år. Dokumentationen skal have en sådan form, at den tydeligt kan vise, at det fastsatte vilkår er overholdt – uanset driftsmæssig sammenhæng med andre produktionsanlæg.(66b)

Generelle forhold

Ændringer og udvidelser

Der må ikke ske ændringer eller udvidelser på husdyrbruget og de tilhørende arealer før dette er anmeldt til og eventuelt godkendt af Svendborg Kommune. Kommunen skal desuden hurtigst muligt orienteres om ændringer i ejerforhold.

Underretningspligt

Den der er ansvarlig for forhold eller indretninger, som kan give anledning til væsentlig forurening eller fare herfor, har pligt til straks at underrette alarmcentralen på tlf: 112 og Svendborg Kommune tlf: 6223 3000, såfremt driftsforstyrrelser eller uheld medfører væsentlig forurening eller indebærer fare herfor, jf. § 52 i Husdyrgodkendelsesloven.

Retsbeskyttelse

Vilkårene i denne godkendelse bortset fra vilkår 15, 20, 27 og 28 er omfattet af 8 års retsbeskyttelse, jf. § 40 stk. 1 Husdyrgodkendelsesloven. Det betyder, at det som hovedregel ikke vil være muligt at stille nye krav til husdyrbruget inden for de første 8 år efter meddelelsen af godkendelsen, medmindre ét af følgende forhold er gældende:

- Der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning.
- Forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse.
- Forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse.
- Væsentlige ændringer i BAT skaber mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne.
- Det er påkrævet at der anvendes andre teknikker, af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten.

Husdybrugets egenkontrol er dog undtaget for retsbeskyttelsen, og tilsynsmyndigheden kan revidere denne for at forbedre husdyrbrugets kontrol med egen forurening, eller for at opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn, jf. § 53 stk.2 i Husdyrgodkendelsesloven.

Retsbeskyttelsesperioden regnes fra datoen for denne godkendelse. Påklages godkendelsen, regnes perioden fra den dato, hvor Miljøklagenævnet træffer afgørelse vedrørende klagen.

Vilkår 15, 20, 27 og 28 er meddelt som påbud efter husdyrlovens §39 og §53 stk. 2, og er derfor ikke omfattet af retsbeskyttelse.

Revurdering af godkendelse

Virksomhedens miljøgodkendelse skal revurderes regelmæssigt og mindst hvert 10. år, dog skal første regelmæssige revurdering ske, når der er forløbet 8 år efter at husdyrbruget første gang blev godkendt, jf. § 41, stk. 3 i Husdyrgodkendelsesloven.

Første revurdering af denne godkendelsens vilkår skal foretages senest d. 1. september 2023

Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet, jf. § 76 i Husdyrgodkendelsesloven.

Klagen skal indgå senest 4 uger efter offentliggørelsen af godkendelsen. Du kan finde godkendelsen på Svendborg Kommunes hjemmeside www.svendborg.dk, og klagefristen er dermed d. **29. september 2015**.

En eventuel klage skal sendes via Klageportalen, som du finder på www.borger.dk og www.virk.dk, eller via Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk. Du logger på Klageportalen med din NEM-ID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Du kan finde vejledning i brugen af Klageportalen på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside.

Når du klager skal du betale et gebyr på 500kr, som du betaler med betalingskort i Klageportalen.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der ikke er indsendt via Klageportalen. Hvis du ønsker af blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Svendborg Kommune, som videresender anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet. Det er Natur- og Miljøklagenævnet, der træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klage over denne afgørelse har ikke opsættende virkning medmindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet. Klager over godkendelser, der indeholde vilkår efter Husdyrgodkendelseslovens § 27 stk. 1 eller stk. 2 har opsættende virkning, medmindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet.

Følgende personer og organisationer er klageberettigede i den aktuelle sag jf. § 84 stk. 1 og 3, § 85 stk. 1,2,3,4, § 86 stk. 1 og 2, § 87 stk. 1 og 2 i Husdyrgodkendelsesloven:

Ansøger

- Henrik Terkelsen, Bøllemosevej 21, 5892 Gudbjerg

Boliger indenfor ca. 570 m fra anlægget på Bøllemosevej 21

- Ida Christiansen og Frans Persson, Bøllemosevej 14, 5892 Gudbjerg
- Gudbjerg Jagtforening v. Poul Mortensen, Lamdrupvej 40, 5853 Ørbæk, ejer af Bøllemosevej 15
- Frede og Tove Birkholm, Bøllemosevej 17, 5892 Gudbjerg
- Connie og Jesper Larsen, Bankevej 3, 5892 Gudbjerg
- Torben Birkholm og Ulla Schapiro, Bankevej 4, 5892 Gudbjerg
- Tom Jacobsen, Bankevej 5, 5892 Gudbjerg
- Ingrid og Torben Jensen, Bankevej 6, 5892 Gudbjerg
- Kurt Nielsen og Mads Mikkelsen, Bankevej 9, 5892 Gudbjerg
- Boet efter Per Jacobsen v/ advokat Peter Burkal Larsen, Møllergade 4, 5700 Svendborg, pbl@advokatfyn.dk, ejer af Mellemvej 6, 5892 Gudbjerg
- Emil Degn Jacobsen, Mellemvej 6, 5892 Gudbjerg

Ejer af forpagtede arealer

- Lars Lindegaard Rasmussen og Lone Arntzen, Albjergvej 47, 5883 Oure
- Anja Lysell Freltofte, og Torben Ravn Freltofte, Tøjsmosevej 18, 5883 Oure
- Christian Ahlefeldt Laurvig Lehn, Fåborgvej 260, 5700 Svendborg, ejer af Edelsmindevej 8B, 5700 Svendborg
- Knud og Yvonne Schmidt Sejten, Sortemosevej 66, 5892 Gudbjerg
- Jan Læssøe Pedersen og Karen Dichmann Christophersen, Nyborgvej 500, 5881 Skårup
- Ane Lise Gjestrup og Kaj Fog Larsen, Ørbækvej 244, 5883 Oure
- Hans Mygind Andersen og Lisbeth Birk Christoffersen, Ørbækvej 126, 5700 Svendborg
- Ane Vestermark og Ole Højly Hansen, Sognevej 51, 5882 Vejstrup

Ejer af aftalearealer

- Jørgen Schiøttz-Christensen, Klingstrupvej 11A, 5881 Skårup
- Jørgen Peder Thomsen, Sortemosevej 20, 5892 Gudbjerg
- Claus Møller Larsen, Rønnowsvej 2, 5881 Skårup
- Heine Jensen, Rødeledsvej 8, 5892 Gudbjerg
- Tom Jacobsen, Bankevej 5, 5892 Gudbjerg
- Otto Sandgård, Stubshovedvej 24, 5884 Gudme
- Hestehavegård Aps, Ørbækvej 80, 5854 Gislev

Organisationer

- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V. E-post: natur@dof.dk
- Sundhedsstyrelsen, syd@sst.dk
 - Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N, husdyr@ecocouncil.dk
- Friluftsrådet, v. Christian Jensen, sydfyn@friluftsradaadet.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia, mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen, Niels Barslund, Vormstrupvej 2, 7541 Haderup, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Naturstyrelsen, email: nst@nst.dk

Orientering om denne afgørelse er sendt til alle ovenstående samt til ansøgers konsulent Max Jakobsen. Lokalforeningen af Dansk Ornitologisk Forening svendborg@dof.dk har ligeledes fået tilsendt en kopi af afgørelsen.

Søgsmål

Ønskes godkendelsen prøvet ved domstolene efter § 90 i Husdyrgodkendelsesloven, skal sagen være anlagt senest 6 måneder efter at afgørelsen er meddelt.

Fristen for at anlægge søgsmål er d.1. marts 2015.

Miljøteknisk redegørelse

I denne miljøtekniske redegørelse er det nærmere beskrevet, hvilke ændringer af den eksisterende godkendelse, der er søgt om. Disse ændringer er vurderet af Svendborg Kommune, og vurderingerne danner grundlag for de nye vilkår, der meddeles i tillægsgodkendelsen. Vurderingerne skal belyse, hvilke miljømæssige konsekvenser de ansøgte ændringer vil kunne forventes at have på omgivelserne, og om ændringerne opfylder husdyrgodkendelseslovens krav om anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT).

Udgangspunktet for den miljøtekniske redegørelse er ansøgers oplysninger samt beregningerne i ansøgningen med skemanummer 66.573, version 7, og fiktivt skema nr. 66142 version 6. Begge skemaer er indsendt gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem.

Der er søgt om tillæg til "Miljøgodkendelse af kvægproduktion på Bøllemosevej 21, 5892 Gudbjerg, Fyn" af 17. november 2009. Ansøgningen omfatter følgende ændringer i forhold til godkendelsen fra 2009:

- Størrelsen af dyreholdet ændres fra 1097,5DE til 1060,87DE
- Sammensætningen og fordelingen af dyr i anlæggets bygninger ændres
- Der etableres et gangareal og foderbord på den østlige side af den eksisterende kostald
- Der etableres ikke et gylleseparationsanlæg
- Der etableres ikke overdækning af gyllebeholder (- nr. 6 på bilag 1)
- Bedriftens ejede og forpagtede arealer øges fra 408,1 ha til i alt 501,95ha.

Der er for husdyrproduktionen på Bøllemosevej 21 truffet følgende afgørelser siden 1. januar 2007:

- Miljøgodkendelse af kvægproduktion på Bøllemosevej 21, 5892 Gudbjerg, Fyn af d. 17. november 2009.
- Anmeldelse af maskinhus af d. 18. februar 2011
- Accept af etablering af pilerensningsanlæg af d. 29. juni 2011
- Anmeldelse af ændring af maskinhus til opfyldelse af dyrevelfærdsmæssige krav af d. 1. november 2011
- Påbud om driftstid for foderindblæsning meddelt d. 19. marts 2012
- Accept af fristforlængelse til d. 17. november 2017 meddelt d. 28. marts 2012.
- Anmeldelse af udvidelse af eksisterende kostald til opfyldelse af dyrevelfærdsmæssige krav af d. 19. juni 2013
- Anmeldelse om etablering af en plansilo, malkecenter og halmlade af d. 28. april 2015

Derudover har Svendborg Kommune i 2013 modtaget en anmeldelse om udskiftning af arealer. Udskiftningen af arealer er inkluderet i denne tillægsgodkendelse.

I henhold til § 26 stk. 2 i husdyrgodkendelsesloven skal der foretages en samlet vurdering af alle etableringer, udvidelser eller ændringer fortaget siden 1. januar 2007 på husdyrbruget, inklusive bedriftens arealer, dog højst over en 8-årig periode. Det betyder, at ændringerne i tillægsansøgningen skal vurderes i forhold til det oprindelige udgangspunkt for miljøgodkendelsen fra november 2009.

Denne tillægsgodkendelse berører kun de forhold, der ændres i forhold til den meddelte miljøgodkendelse fra november 2009, og miljøgodkendelsen fra 2009 vil fortsat være gældende.

Grundforhold

Ansøger og ejerforhold

Godkendelsen meddeles til husdyrbruget på Bøllemosevej 21, 5892 Gudbjerg. Ansøger og ejer pt. er Henrik Halmø Terkelsen.

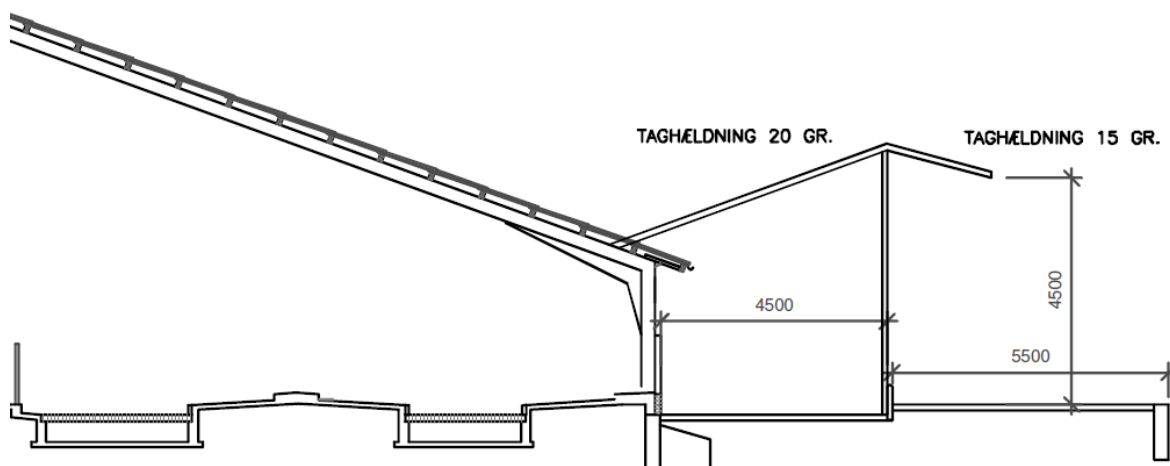
Henrik Halmø Terkelsen er dermed ansvarlig for, at husdyrproduktionen placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med denne godkendelse samt, at de ansatte på ejendommen er bekendt med godkendelsens vilkår.

Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold.

Ansøgers oplysninger

Siden meddelelsen af miljøgodkendelsen i 2009 er der foretaget flere bygningsmæssige ændringer bla. via husdyrlovens anmeldeordninger. Ansøger har nu søgt om at etablere et udendørs gangareal og foderbord langs den østlige side af den eksisterende kostald.

Det er søgt om at etablere et foderbord, der er 10m bredt (opholdsareal og foderbord) og ca. 110m langt. Der etableres et halvtag over køernes opholdsareal (4,5m) og foderbordet (1,5m), mens selve kørearealet ikke er overdækket jf. den efterfølgende oversigtstegning. Højden på halvtaget vil være ca. 4,5m.

Opholdsarealet etableres med samme staldsystem, som selve kostalden dvs. spalter med linespil, og eventuel gylle fra køerne skræbes af og ledes til gyllebeholder.

Selve foderbordet etableres med et fast underlag af beton. Opholdsarealet og foderbordet er adskilt af et stålgitter sådan, at dyrene ikke kan opholde sig udenfor opholdsarealet.

På grund af overdækningen er det ansøgers vurdering, at der ikke kan ledes regnvand til køernes opholdsareal og området, hvor foderet placeres. Overfladevand fra kørearealet opsamles ikke.

Bilag 1 viser et oversigtskort med placeringen af det eksisterende og ansøgte byggeri.

Kommunens vurdering

Ifølge gældende lovgivning skal stalde og lignende indretninger til dyr være indrettet, sådan, at forurening af grundvand og overfladevand ikke kan finde sted. De skal være indrettet med gulve, der er udført af bestandige materialer, der er uigennemtrængelige for fugt, og gulvet skal kunne modstå påvirkningerne fra dyrene og de redskaber, der anvendes i stalden. Der skal etableres et hensigtsmæssigt afløbssystem til opsamling af flydende husdyrgødning og restvand i overensstemmelse med de gældende regler for afløbssystemer mv. Endelig skal husdyrgødning fra sådanne anlæg kunne opsamles eller udbringes. Opsamling skal ske til en egnet beholder eller plads.

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at indretningen af køernes opholdsareal ved foderbordet med spalter og linespil og opsamling af husdyrgødning til en gyllebeholder opfylder ovenstående regler. I afsnittet om gødningsopbevaring og håndtering er den samlede mængde husdyrgødning inkl. vand og opbevaringskapaciteten beregnet. Det er i beregningen forudsat, at køernes opholdsareal er overdækket. I det efterfølgende afsnit redegøres der for, at foderbordet skal være overdækket af hensyn til den diffuse afledning af spildevand. Dermed sikres det samtidig, at køernes opholdsareal er overdækket, og at beregningen af gødningsproduktion og vurdering af opbevaringskapaciteten er korrekt.

Svendborg Kommune vurderer, at uforurenet overfladevand fra det befæstede areal kan afledes diffust ud over belægningsen. Det er dog afgørende, at overfladevandet ikke indeholder organisk materiale fra f.eks. foderet. Derfor er det Svendborg Kommunes vurdering, at der skal stilles vilkår om, at foderbordet uden køreareal skal overdækkes. Under afsnittet om spildevand er forholdene omkring afledning af overfladevand yderligere vurderet.

Afstandskrav i forhold til Husdyrlovens § 6 og § 20

Svendborg Kommune betragter etableringen af det udendørs foderbord, som et nyt byggeri, der er omfattet af husdyrlovens gældende afstandskrav, og der redegøres i det efterfølgende for om afstandskravene overholdes.

Afstandsforhold fra nærmeste anlæg og til nærmeste nabo	Afstand	Afstands-krav § 6/§ 20 (m)
Byzone eller sommerhusområde*.	Ca. 3700m	50/300
Samlet bebyggelse i landzone mv** (Brændeskov Møllevvej 1)	Ca. 1.800m	50/300
Enkeltbolig (Bøllemosevej 14)	Ca. 85m	50/ -

* Eksisterende eller, ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidigt byzone- eller sommerhusområde.

** Samlet bebyggelse i landzone mv. eller område i landzone, der i en lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.

Det fremgår af ovenstående tabel, at afstandskravet i henhold til husdyrlovens §6 er overholdt.

Afstandskrav i forhold til Husdyrlovens § 8

Afstandsforhold fra staldanlæg og gyllebeholdere.	Afstand (m)	Afstands-krav (m)
Fælles vandindvindingsanlæg	>50	50
Enkelt vandindvindingsanlæg	Ca. 95	25
Dræn	0	15
Offentlig vej/ privat fællesvej	46	15
Levnedsmiddelvirksomhed	>25	25
Naboskel	36	30
Beboelse på samme ejendom	95	15

Svendborg Kommune vurderer, at alle afstandskrav i henhold til husdyrlovens §8 kan overholdes bortset fra afstandskravet til dræn.

På det efterfølgende oversigtskort er hoveddræne omkring ejendommen placeret.

Oversigtskort over hoveddræn på ejendommen

Kommunen vurderer, at det i forbindelse med etableringen af foderbordet vil det være muligt at omlægge eller lægge de eksisterende dræn i lukkede rør uden drænfunktion sådan, at afstandskravet på 15m kan overholdes. Det er derfor Svendborg Kommunes vurdering, at der ikke kan meddeles dispensation fra afstandskravet.

I den eksisterende miljøgodekendelse fra 2009 er der fastsat vilkår om, at senest 1 måned inden byggeriet påbegyndes, skal der sendes dokumentation for, at afstandskravet på 15 m til dræn kan overholdes eller, at dræn udlægges i faste rør uden drænfunktion. Dokumentationen skal indeholde tegninger over de faktiske dræn- og rørforhold.

Svendborg Kommune vurderer, at dette vilkår omfatter det daværende ansøgte byggeri, og der stilles derfor vilkår om, at der i forhold til det ansøgte byggeri skal sendes dokumentation i form af tegninger, der viser, at afstandskravet til dræn kan overholdes.

Ansøger har bekræftet, at i forbindelse med byggeriet vil det blive sikret, at afstandskravet til dræn overholdes. Da der kan være usikkerhed om, hvor eventuelle øvrige dræn er placeret vurderer Svendborg Kommune, at det er hensigtsmæssigt, at arbejdet med dræne sker samtidig med etableringen af foderbordet. Derfor accepterer Svendborg Kommune, at dokumentationen for, at afstandskravet til dræn er overholdt sendes senest 1 måned efter etableringen af foderbordet.

Samtidig stilles der vilkår om, at foderbordet kan placeres og etableres som ansøgt. Svendborg Kommune vurderer i den sammenhæng, at køernes opholdsareal og den del af foderbordet, hvor foderet er placeret skal være overdækket for at sikre, at der ikke ledes regnvand hertil.

Fastsættelse af vilkår

- Der må etableres et ca. 10m bredt og 110m langt foderbord. Køernes opholdsareal og området, hvor foderet placeres skal være overdækket og overdækningen må have en højde på ca. 4,5m. Foderbordet skal placeres som vist på bilag 1.
- Der skal senest 1 måned efter etableringen af foderbordet sendes dokumentation for, at afstandskravet til dræn er overholdt. Dokumentationen skal indeholde et oversigtskort med de faktiske drænforhold.

Varetagelse af hensyn til landskab

Ifølge husdyrgodkendelsesloven skal hensynet til de landskabelige værdier varetages ved godkendelse af et husdyrbrug. De landskabelige værdier omfatter bla. naturværdier, kulturhistoriske, rekreative, geologiske værdier, samt landskabets æstetik og fortælleverdi.

Ansøgers oplysninger

Ansøger har ikke redegjort for eventuelle landskabspåvirkninger, men har oplyst, at ansøgningen skal ses som et led i at samle ansøgers forskellige husdyrproduktioner på én ejendom, og at der foretages justeringer, der giver det bedst mulige produktionsapparat.

Kommunens vurdering

Husdyrproduktionen på Bøllemosevej 21 er placeret indenfor et område, der i kommuneplanen er udlagt som områder til lokalisering af større husdyrbrug. Det betyder overordnet, at området bør friholdes for anden planlægning af aktiviteter, der direkte eller indirekte kan give begrænsninger for eksisterende eller nye husdyrbrug. Husdyrproduktioner indenfor området er dog omfattet af og skal overholde gældende planlægning og lovgivning for husdyrproduktioner.

Det fremgår af Kommuneplanen 2013-2025, at anlægget på Bøllemosevej 21 er placeret indenfor landskabsområdet "Stokkebæk Ådal" og indenfor delområdet 11.M1 – hvor der kan etableres byggeri under tilpasning til landskabet.

Kommuneplanens retningslinier for erhvervs-mæssigt nødvendigt landbrugsbyggeri er, at dette kan etableres i tilknytning til den eksisterende bebyggelse og under hensyn til

landskabets skala, visuelle sammenhæng, terræn, eksisterende bevoksning og karaktergivende strukturer.

Med baggrund i, at ansøger ønsker at samle husdyrproduktionen på Bøllemosevej 21 og i den forbindelse ønsker at optimere produktionsapparatet herunder bygninger, arbejdsgange, forhold for dyrene mv., vurderer Svendborg Kommune, at der er tale om et erhvervsmæssigt nødvendigt byggeri, der etableres i tilknytning til de eksisterende driftsbygninger. Det skal herefter vurderes om etableringen af foderbordet kan ske i overensstemmelse med kommuneplanens retningslinier om tilpasning til landskabet.

For området 11.M1 er der i kommuneplanen fastlagt følgende strategi for området:

Bøllemose – 11.M1

Kontrasterende, middel tilstand

- Eventuelt ny bebyggelse i området bør så vidt muligt holdes på overkanten af den terrænmæssige afgrænsning af lavbundsområdet.
- Eventuelt nyt byggeri skal tilpasses områdets eksisterende skalamæssige forhold, som er middel.
- Nu beplantning i området skal placeres på højbundsarealerne, og følge den eksisterende struktur, hvor skoven danner den overordnede afgrænsning mod syd.

I miljøgodkendelsen fra november 2009 er der foretaget en omfattende vurdering af landskabet og den mulige påvirkning ved etablering af det dengang ansøgte byggeri. Byggefeltet i godkendelsen fra 2009 er placeret vest for de eksisterende driftsbygninger. Foderbordet placeres ikke indenfor dette byggefelt, men derimod i tilknytning til den eksisterende kostald.

Svendborg Kommune vurderer dog, at den samlede vurdering af landskabet, der er foretaget i miljøgodkendelsen fra 2009, er retvisende også i forhold til vurderingen af en eventuel landskabspåvirkning, som følge af det ansøgte foderbord.

I miljøgodkendelsen fra 2009 er det vurderet, at der ikke vil være en væsentlig påvirkning af landskabet, hvis der samtidig etableres en vedvarende og effektiv beplantning omkring hele det dengang ansøgte byggeri. Der er i godkendelsen fra 2009 stillet vilkår om beplantning, og beplantningsbæltet er etableret på den østlige side op til den sydvendte gavl af den eksisterende kostald, se bilag 1. Det betyder, at beplantningen slutter ved den sydligste del af foderbordet, og foderbordet vil dermed ikke være omfattet af godkendelsens vilkår om beplantning.

Sammenlignet med det eksisterende byggeri og det byggeri, der er meddelt miljøgodkendelse til i 2009, er det Svendborg Kommunes vurdering, at det ansøgte foderbord er et væsentligt mindre byggeri. Højden på overdækningen af foderbordet er ca. 4,5m og vil dermed placeres lavere end den eksisterende kostald. Placeringen i tilknytning til og mellem de eksisterende driftsbygninger (- gyllebeholder nr. 5 og kostald nr. 1 på bilag 1) betyder samtidig, at der vil være en vis visuel afskærmning af foderbordet i forhold til den nærmeste naboejendom, der er placeret på Bøllemosevej 14.

På den baggrund er det Svendborg Kommunes vurdering, at foderbordet i forhold til størrelse og placering placeres sådan, at det tilpasses landskabet og det eksisterende bygningskompleks. Samlet set vil en etablering af foderbordet derfor ikke påvirke landskabet væsentligt, og det vurderes derfor, at der ikke skal stilles vilkår om f.eks. yderligere afskærmende beplantning.

Årsproduktion

Ansøgers oplysninger

Der søges om, at ændre sammensætningen af husdyrproduktionen i forhold til det, der er meddelt miljøgodkendelse til i 2009.

Da ændringen ønskes gennemført mindre end 8 år efter miljøgodkendelsen fra 2009 er udgangspunktet for vurderingen af de miljømæssige konsekvenser nudriften for miljøgodkendelsen fra 2009.

I ansøgningen – der ligger til grund for miljøgodkendelsen fra 2009 – er der ikke foretaget en korrektion for mælkeydelse i forbindelse med beregningen af størrelsen af dyreholdet. Det betyder, at der i disse beregninger er anvendt normalt for mælkeydelsen.

Ansøgers oplysninger om sammensætningen af dyreholdet samt anvendt staldsystem for henholdsvis nudrift (2009), godkendt drift (2009) og ansøgt drift (2015) er vist i de efterfølgende tabeller. Det er samtidig oplyst, at for at sikre sammenlignelige tal, er der i alle 3 situationer foretaget en korrektion for mælkeydelsen. I de efterfølgende tabeller er der korrigeret for en mælkeydelse (EKM) på 9.517kg i nudrift og 10.500kg i ansøgt drift.

Nudrift 2009 Tung race	Stald- type	Stald- afsnit nr.	Vægt/ Aldersgrænse/ Mælkeydelse (EKM)	Antal årsdyr	Stipladser	Dyre- enheder
Malkekøer (tung race)	Sengestald m. spalter (Kanal og linespil)	1	9517kg	208	-	281,08
Kvier	Sengestald m. spalter (Kanal og linespil)	1	23-25mdr	7	-	4,38
Småkalve	Dybstrøelse	1	0-2mdr	7	-	1,66
Tyrekalve	Dybstrøelse	1	40-50kg	104	10	0,68
Dyreenheder i alt						287,8

Godkendt drift 2009 Tung race	Stald-type	Stald-afsnit nr.	Vægt/ Aldersgrænse/ Mælkeydelse (EKM)	Antal årstyr	Dyre-enheder
Malkekøer	Sengestald m. spalter (Kanal og linespil)	1	9517kg	232	313,51
Malkekøer	Sengestald med fast gulv	1	9517kg	55	74,32
Kvier	Sengestald med præfabrikeret drænet gulv	1	23-25mdr	65	40,69
Malkekøer	Sengestald med præfabrikeret drænet gulv	3 og 4	9517kg	464	627,02
Malkekøer	Dybstrøelse, lang ædeplads med fast gulv	3	9517kg	15	20,27
Småkalve	Dybstrøelse	Mobile kalvevogne og fællesbokse	0-2mdr	65	15,39
Tyrekalve	Dybstrøelse	Mobile kalvevogne og fællesbokse	40-65kg	65	6,29
Dyreenheder i alt					1097,5

Ansøgt drift 2015 Tung race	Stald-type	Stald-afsnit nr.	Vægt/ Aldersgrænse/ Mælkeydelse (EKM)	Antal årstyr	Dyre-enheder
Malkekøer	Sengestald m. spalter (Kanal og linespil)	1	10.500	450	644,24
Malkekøer	Dybstrøelse	2	10.500	225	322,12
Kvier	Dybstrøelse	2	23-25mdr	35	21,91
Småkalve	Dybstrøelse	3	0-6mdr.	30	8,11
Småkalve	Dybstrøelse	4* (Mobile kalvehytter)	0-6mdr.	85	22,97
Tyrekalve	Dybstrøelse	4* (Mobile kalvehytter)	40-65kg	350	5,72
Malkekøer	Dybstrøelse	11**	10.500kg	25	35,79
Dyreenheder i alt					1060,9

*Mobile kalvehytter placeres i plansilo. **Nykælvere placeres i den sydligste del af nyt malkecenter.

Alle dyreenhedsberegninger er gennemført med udgangspunkt i husdyrgødningsbekendtgørelsens bilag 1 afsnit H (Bekg. nr. 594 af 4. maj 2015, Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage mv.)

Placeringen af staldafsnittene er vist på bilag 1.

Kommunens vurdering

Dyreenhedsberegninger:

Ansøgningen er indsendt d. 23. juni 2014, men har efterfølgende været ændret og sat i bero. Den 30. april 2015 har Svendborg Kommune modtaget den senest opdaterede ansøgning. Svendborg Kommune betragter d. 30. april 2015, som den endelige ansøgningsdato og kommunen er derfor enig med ansøger i, at dyreenhedsberegningerne skal gennemføres med udgangspunkt i husdyrgødningsbekendtgørelsens bilag 1 afsnit H (Bekg. nr. 594 af 4. maj 2015, Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage mv.)

Kalvehytter:

Ansøger har oplyst, at de mobile kalvehytter placeres i én af de godkendte plansiloer. Plansiloerne har afløb eller vil blive indrettet med afløb til gyllebeholder.

Ifølge de gældende regler for indretning af stalde (- husdyrgødningsbekendtgørelsen), skal stalde, løbegårde og lignende indretninger til dyr være indrettet sådan, at forurening af grundvand og overfladevand ikke finder sted. Gulve skal være udført af bestandige materialer, som er uigennemtrængelige for fugt, og gulvene skal kunne modstå påvirkninger fra dyr og redskaber. Samtidig skal der etableres et afløbssystem, der sikrer, at husdyrgødning kan opsamles og ledes til en beholder.

Kalvehytter betragtes som en indretning til dyr, der skal overholde ovenstående bestemmelse om indretning af stalde og lignende. Det er Svendborg Kommunes vurdering, at placering af mobile kalvehytter i en plansilo, der har en tæt belægning med afløb til gyllebeholder, vil opfylde de gældende regler, og placeringen af kalvehytterne i plansiloen kan derfor godkendes.

Det er i den sammenhæng Svendborg Kommunes vurdering, at det skal sikres, at belægningerne i plansiloerne altid er tætte og hele, og der skal føres årlig kontrol med disse. I miljøgodkendelsen fra 2009 er der fastsat vilkår om, at belægninger i plansiloer og det tilhørende rørsystem årligt skal kontrolleres, og eventuelle utætheder skal straks repareres. Samtidig skal der føres journal for kontrol og eventuelle reparationer, og journalen skal opbevares i mindst 5 år og skal kunne fremvises ved tilsyn.

Det er kommunens vurdering, at alle plansiloer, der er etableret eller etableres på ejendommen vil være omfattet af vilkåret i miljøgodkendelsen fra 2009 om kontrol og journal af belægninger, og dermed sikres det, at der er en løbende kontrol af de plansiloer, hvor kalvehytterne placeres.

Størrelse af husdyrproduktion:

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at der skal stilles vilkår om, at kvægproduktionen ikke må være større end ansøgt og, at produktionen skal være sammensat og indrettet, som angivet i ansøgningen. Samtidig ophæves vilkår 12 og 13 i miljøgodkendelsen fra 2009, idet disse vilkår efter ændringen af husdyrholdet ikke længere vil være relevante.

Det fremgår af samme miljøgodkendelses vilkår 62, at der skal foreligge dokumentation for, at husdyrholdet ikke er større end det, der er meddelt miljøgodkendelse til. Det er Svendborg Kommunes vurdering, at for at kunne kontrollere det fastsatte vilkår i denne miljøgodkendelse om sammensætningen af dyreholdet, skal vilkår 62 revurderes. Revurderingen af vilkåret gennemføres med baggrund i husdyrlovens §53 stk. 2, som giver tilsynsmyndigheden mulighed for at revurdere husdyrbrugets egenkontrol med henblik på at forbedre kontrollen eller for at kunne opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

I forbindelse med, at et udkast til miljøgodkendelse har været forelagt ansøger er der samtidig foretaget en høring i henhold husdyrlovens §58 stk. 1, hvor ansøger skriftligt er gjort bekendt med det ændrede vilkår 62, og at der er mulighed for aktindsigt og ret til at udtale sig. Kommunen har samtidig opfordret ansøger til at bidrage med oplysninger, der kan belyse omkostninger, fordele og ulemper ved det ændringen af vilkåret. Ansøger har ikke haft bemærkninger til ændringen af vilkår 62.

Endelig skal det påpeges, at i tilfælde af ændringer af dyreenhedsdefinitionerne skal der ved fortolkning af en afgørelse altid tages udgangspunkt i det godkendte antal dyr, vægt/alder og mælkeydelse.

Fastsættelse af vilkår

- Husdyrbruget skal være sammensat og staldindretningen udført på følgende måde:

Tung race	Stald-type	Stald-afsnit nr.	Vægt/ Aldersgrænse/ Mælkeydelse (EKM)	Antal årsdyr	Dyre-enheder
Malkekøer	Sengestald m. spalter (Kanal og linespil)	1	10.500	450	644,24
Malkekøer	Dybstrøelse	2	10.500	225	322,12
Kvier	Dybstrøelse	2	23-25mdr	35	21,91
Småkalve	Dybstrøelse	3	0-6mdr.	30	8,11
Småkalve	Dybstrøelse	4* (Mobile kalvehytter)	0-6mdr.	85	22,97
Tyrekalve	Dybstrøelse	4* (Mobile kalvehytter)	40-65kg	350	5,72
Malkekøer	Dybstrøelse	11**	10.500kg	25	35,79
Dyreenheder i alt					1060,9

*Mobile kalvehytter placeres i plansilo. **Nykælvare placeres i den sydligste del af nyt malkecenter.

- Den samlede årsproduktion må ikke være større end 1060,9 DE beregnet efter dyreenhedsberegningerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen (Bilag 1 afsnit H i Bekg. nr. 594 af 4. maj 2015, Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage mv.)
- Der skal foreligge skriftlig dokumentation for sammensætning og størrelse af husdyrholdet (f.eks. via gødningsregnskab). Dokumentationen skal have en sådan form, at den tydeligt kan vise, at det fastsatte vilkår er overholdt – uanset driftsmæssig sammenhæng med andre produktionsanlæg.

Husdyrbrugets anlæg

Drift af staldanlæg

I dette afsnit beskrives og vurderes den ydre og indre indretning af staldanlæg, opbevaringsanlæg, foderopbevaringsanlæg mm.

Ansøgers oplysninger

Ansøger har oplyst, at det hidtil godkendte separationsanlæg ikke vil blive etableret, og at dette har betydning i forhold til udbringningen af husdyrgødning.

Det oplyses desuden, at kravet til anvendelse af BAT vil opfyldes med linespil i gyllekumme og spalteskrabere i kostald nr. 1 (jf. bilag 1) og 100% dybstrøelse i kostald nr. 2 (jf. bilag 2) og velfærdsafsnittet i den nye malkestald samt fast overdækning på den eksisterende gyllebeholder på Bøllemosevej 21 (- beholder nr. 5 jf. bilag 1).

Derudover har ansøger oplyst, at der som yderligere frivillige tiltag anvendes fast overdækning på en kommende ny gyllebeholder på ejendommen Sortemosevej 2, 5892 Gudbjerg og på en eksisterende gyllebeholder på ejendommen Nyborgvej 464, 5881 Skårup. Disse tiltag indgår ikke i IT-ansøgningsystemets beregninger.

Kommunens vurdering

Separationsanlæg

Da ansøger har oplyst, at der ikke vil blive etableret et separationsanlæg på ejendommen Bøllemosevej 21 ophæves vilkår 31 i miljøgodkendelsen fra 2009. Der vil under afsnittet om "Forurening og gener fra husdyrbrugets arealer" foretages en vurdering af betydningen af denne ændring i forhold til udbringning af husdyrgødning på bedriftens arealer.

Bedste anvendelse teknologi

I afsnittet om ammoniak er der redegjort for, at det generelle ammoniakreduktionskrav kan overholdes under forudsætning af, at der anvendes de ansøgte staldsystemer, og at der etableres skrabere i den eksisterende kostald (- bygning nr. 1 på bilag 1).

Sammen med fast overdækning af den eksisterende gyllebeholder på Bøllemosevej 21 sikrer disse tiltag også, at et fastsat BAT-emissionskrav overholdes.

Derfor stilles der vilkår i henhold til Miljøstyrelsens teknologiblade: "Skrabere i gyllekanaler i stalde med malkekvæg" og "Skrabere i gangarealer i stalde med malkekvæg" samt "Fast overdækning af gyllebeholder".

Der er i miljøgodkendelsen fra 2009 fastsat vilkår om, at der skal etableres skrabere i bl.a. de nye staldanlæg. Vilkårene er fastsat for at sikre, at det daværende ammoniakreduktionskrav og BAT-krav var opfyldt. Da ansøger med dette tillæg til miljøgodkendelse har dokumenteret, at ammoniakreduktionskravet og kravet til anvendelse af BAT opfyldes på anden vis, ophæves vilkår 14 og 15 i miljøgodkendelsen fra 2009. Samtidig er det i miljøgodkendelsen fra 2009 forudsat, at alle nye gylleholdere skal etableres med fast overdækning. Da det med denne tillægsgodkendelse er dokumenteret, at gældende ammoniakreduktionskrav og BAT-emissionskrav kan overholdes uden fast overdækning, at gyllebeholder nr. 6 på biag 1, stilles der vilkår om dette i forhold til denne gyllebeholder.

Fastsættelse af vilkår

- I stald nr. 1 jf. bilag 1 skal der i gangarealet, og i langsgående og tværgående gyllekanaler installeres skraber
- Der skal hver dag foretages skrabninger mindst hver fjerde time i gangarealet. I tværgange, som ikke skrubes automatisk, skal der hver dag rengøres manuelt mindst 2-3gange.
- Der skal hver dag foretages skrabninger mindst hver 8. time i gyllekanalerne (langsgående og tværgående).
- Alle skrabere skal være forsynet med en timer.
- Alle skrabere skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning, og vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.
- Enhver form for driftsstop af en skraber skal noteres i en logbog med angivelse af årsag og varighed.
- Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed af mere end 1 uge.
- Logbog, servicefaktura, registrering i datalogger eller lignende, der dokumenterer, at skraberer er i drift og vedligeholdes, skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og skal kunne forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
- Gyllebeholder nr. 5 på bilag 1 skal forsynes med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt.
- Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.
- Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for én uge efter skadens opståen.
- Såfremt en skade ikke kan repareres inden for én uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Tilsynsmyndigheden skal straks underrettes herom.
- Der skal føres logbog for gyllebeholderen, hvori eventuelle skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år, og skal kunne forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
- Gyllebeholder nr. 6 på bilag 1 må etableres uden fast overdækning i form af teltoverdækning.

Rengøring

Der er i miljøgodkendelsen fra 2009 fastsat et vilkår (nr. 16) om, at der skal sikres en god staldhygiejne, herunder at stalde og fodringsanlæg skal holdes rene. Svendborg Kommune vurderer, at der i forhold til den ansøgte ændring om etablering af et foderbord ikke er

behov for yderligere vilkår for så vidt angår rengøring. Dog henvises der til afsnittet om spildevand, hvor der fastsættes vilkår om, at kørevejen skal renholdes for foderrester mv. af hensyn til udledning af overfladevand fra det befæstede areal.

Ressourceforbrug

I forhold til en vurdering af ressourceforbruget er det Svendborg Kommunes vurdering, at de ændringer, der foretages i sammensætningen og størrelsen af husdyrholdet er begrænsede sammenlignet med den produktion, der blev godkendt i 2009.

Svendborg Kommune vurderer derfor, at vurderingen af ressourceforbruget mv. i miljøgodkendelsen fra 2009 fortsat er dækkende for den ansøgte produktion. Det betyder, at de vilkår, der vedrører ressourceforbrug i miljøgodkendelsen fra 2009, fortsat er gældende, og der vil ikke blive stillet yderligere vilkår i denne miljøgodkendelse.

Gødningsproduktion, opbevaring og håndtering

Ansøgers oplysninger

Ansøger har redegjort for gødningsproduktion og opbevaringskapacitet for den ansøgte produktion. Det fremgår samtidig af ansøgningsmaterialet, at der pt. kun opføres én af de i alt 3 miljøgodkendte gyllebeholdere på Bøllemosevej 21. Den gyllebeholder, der etableres er markeret som bygning nr. 6 på bilag 1.

En oversigt over gødningsproduktionen ved ansøgt drift og opbevaring fremgår af den efterfølgende tabel. I opgørelsen over den samlede gødningsproduktion er husdyrgødningen fra ansøgers øvrige produktioner på henholdsvis Sortemosevej 2 og Nyborgvej 464 inddraget.

Der er i mængden af gylle indregnet vaskevand, regnvand mv.. Dog er der foretaget et fradrag af regnvand svarende til, at de eksisterende gyllebeholdere på Bøllemosevej 21 og Nyborgvej 464 er overdækkede.

Ansøger har desuden i en periode af året mulighed for at lede en del af overfladevandet fra de befæstede arealer/plansiloer til pilerenseanlægget syd for ejendommen. Den efterfølgende beregning er dog gennemført med udgangspunkt i, at al overfladevand fra et samlet befæstet areal på 10.000m² ledes til en gyllebeholder.

Gødningstype	Mængde (t)
Dybstrøelse	4.366
Gylle (Bøllemosevej 21)	13.158
Gylle (Sortemosevej 2)	2.924
Gylle (Nyborgvej 464)	2.029
Vand fra befæstede arealer (10.000 m ²)	7.000
Frdrag (overdækning)	-566
I alt Gylle	24.545

I beregningen af fradrag af regnvand pga. af fast overdækning af gyllebeholdere er der udelukkende inddraget effekten af, at gyllebeholder nr. 5 på Bøllemosevej 21 skal være og allerede er overdækket, og at den eksisterende gyllebeholder på Nyborgvej 464 tilsvarende allerede er overdækket. Der er i 2010 meddelt miljøgodkendelse til, at der kan etableres en ny gyllebeholder på ejendommen på Sortemosevej 2. Der er krav om, at denne gyllebeholder skal overdækkes. Effekten af overdækningen indgår dog ikke i det beregnede fradrag for regnvand.

Ansøger har oplyst, at der er følgende opbevaringsanlæg til rådighed:

Opbevaringskapacitet Gylle	Opført	Størrelse m ³	Fast overdækning
Gylletank nr. 5 (bilag 1)	2000	4.000	Ja
Gylletank nr. 6 (bilag1)	Godkendt, forventes opført medio 2015	5.500	Nej
Eks. fortank	-	40	
Sortemosevej 2	1992	1.000	Nej
Eks. fortank	-	30	
Sortemosevej 2	Godkendt, forventes opført ultimo 2015	5.000	Nej (-dog krav i miljøgodkendelse, men effekt at overdækning indgår ikke i beregning af den samlede gødningsproduktion inkl. regnvand mv.)
Nyborgvej 464	-	3.000	Ja
I alt		18.570	

På baggrund af den oplyste gødningsproduktion og beholdere til opbevaring mv. har ansøger oplyst, at der i alt er en opbevaringskapacitet svarende til 9 måneder.

Dybstrøelse opbevares på møddingspladsen syd for stald nr. 1 jf. bilag 1.

Kommunens vurdering

Der skal i dette afsnit foretages en vurdering af, om den ansøgte ændring medfører væsentlige ændringer i behovet for opbevaringskapacitet.

Umiddelbart er der tale om en mindre ændring af den hidtil miljøgodkendte husdyrproduktion, svarende til, at den samlede produktion på ejendommen Bøllemosevej 21 reduceres fra 1097,5DE til 1060,9 DE. Da husdyrproduktionen størrelsesmæssigt næsten er uændret, er det som udgangspunkt Svendborg Kommunes vurdering, at det med miljøgodkendelsen fra 2009 er sikret, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet til husdyrproduktionen på Bøllemosevej 21.

Imidlertid vil der pt. blive etableret én af de i alt 3 miljøgodkendte gyllebeholdere på Bøllemosevej. Da husdyrproduktionen på denne ejendom samtidig løbende øges op til det godkendte niveau - er det Svendborg Kommunes vurdering, at det alligevel vil være relevant i denne miljøgodkendelse at foretage en vurdering af den aktuelle og nødvendige opbevaringskapacitet.

På grund af ansøgers produktioner og gødningsopbevaringsanlæg på flere ejendomme, vurderer Svendborg Kommune, at der skal foretages en vurdering af den samlede opbevaringskapacitet og gødningsproduktion fra alle ansøgers ejendomme. Der skal dog gøres opmærksom på, at gødningsproduktionen inkl. overfladevand på Bøllemosevej 21 udgør størstedelen af den samlede gødningsproduktion.

Ifølge gældende regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen skal der være mindst 6 måneders opbevaringskapacitet - imidlertid vil tilstrækkelig opbevaringskapacitet normalt svare til 9 måneder. Det er derfor Svendborg Kommunes vurdering, at det bør tilstræbes, at der til hver en tid er 9 måneders opbevaringskapacitet.

Ansøger har i denne ansøgning redegjort for, at der - i fremtiden - på alle ansøgers ejendomme vil være en opbevaringskapacitet svarende til 9 måneder. Det er dermed kommunens vurdering, at der samlet set er sikret tilstrækkelig opbevaringskapacitet, der lever op til lovens krav og anbefalinger.

Svendborg Kommune kan dog konstatere, at med en fuld udnyttet produktion vil der på nuværende tidspunkt være en eksisterende opbevaringskapacitet på 8.030 m³ svarende til i alt ca. 4 måneder. Kapaciteten kan dog være lidt større, idet overfladevand fra de befæstede arealer og plansiloer i en del af året kan ledes til pilerenseanlægget.

Det er imidlertid Svendborg Kommunes vurdering, at ansøger skal være særlig opmærksom på, at der løbende etableres de nødvendige gyllebeholdere eller indgås lejekontrakter om opbevaring i andre gyllebeholdere sådan, at lovens krav overholdes. Der stilles ikke vilkår i denne miljøgodkendelse til opbevaringskapacitet, da dette forhold er reguleret i gældende lovgivning, og der i øvrigt allerede er meddelt miljøgodkendelse til etablering af de nødvendige gyllebeholdere.

Det er dermed ansøgers ansvar og forpligtigelse at sikre, at lovens krav til opbevaringskapacitet overholdes. Svendborg Kommune vil løbende ved tilsyn kontrollere, at kravet er opfyldt.

Driftsforstyrrelser og uheld

Der er i miljøgodkendelsen fra 2009 stillet vilkår om, at der skal udarbejdes en beredskabsplan, og at denne skal opdateres mindst én gang årligt. Svendborg Kommune vurderer, at den ansøgte ændring ikke giver anledning til, at der skal stilles yderligere vilkår.

Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

I det følgende afsnit er der foretaget en vurdering af, om den ansøgte ændring vil have væsentlige negative konsekvenser for beskyttede naturarealer, omkringboende og grund- og overfladevand.

Ammoniak

Emissionen af ammoniak fra stald og lager er i husdyrloven reguleret ved dels et generelt ammoniakreduktionskrav og dels gennem anvendelse af bedste anvendelige teknologi (BAT).

Ifølge gældende lovgivning er udvidelser, nyetableringer og ændringer af husdyrbrug omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav. Dette uddybes yderligere sådan, at kravet gælder for udvidelser, nye staldanlæg og renovering af stalde, der medfører godkendelsespligt.

Ansøger har søgt om, at der gennemføres en ændring af dyreholdet i de eksisterende stalde. Der er således ikke i forhold til miljøgodkendelsen fra 2009 tale om en udvidelse af produktionen. De enkelte staldafsnit vil heller ikke renoveres ved den ansøgte ændring, og der er ikke tale om nyanlæg. Den godkendelsespligtige ændring af dyreholdet i det eksisterende staldanlæg er omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav.

Ansøger skal i forbindelse med ansøgningen om godkendelse til ændring af husdyrproduktionen samtidig sikre, at produktionen lever op til anvendelsen af den bedste anvendelige teknik til reduktion af ammoniakemissionen fra stald og lager. Derfor vil der i det efterfølgende afsnit blive fastlagt en BAT-emissionsgrænseværdi ud fra Miljøstyrelsens tilgængelige teknologibeskrivelse, og en vurdering af, hvordan ansøger sikrer, at grænseværdien overholdes.

Generelle ammoniak-reduktionskrav

Ammoniak-reduktionskravet afhænger af ansøgningstidspunktet, og beregnes forholdsmæssigt, afhængig af om de enkelte staldafsnit renoveres eller om der gennemføres udvidelser. På tidspunktet for meddelelsen af miljøgodkendelsen fra 2009 var det generelle ammoniakreduktionskrav 20%, og på tidspunktet for meddelelsen af denne miljøgodkendelse er kravet 30% for den del af husdyrproduktionen som er placeret på et gyllebaseret staldsystem.

Med baggrund i ovenstående ammoniakreduktionskrav er der i IT-ansøgningssystemet gennemført følgende beregning af ammoniaktabet fordelt på staldsystemer og opbevaringslagre:

Ammoniaktab i nudift og ansøgt drift fordelt på staldsystemer og opbevaringslagre

	Ansøgt(kgN/år)
Ammoniaktab fra staldsystemer mv. ikke omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav:	2454,41
Ammoniaktab fra staldafsnit og lagre omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav, men eksisterende uændret produktion:	1034,01
Ammoniaktab fra husdyrproduktion omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav (etableringer udvidelser, ændringer):	1335,98
Ammoniaktab fra lagre af flydende husdyrgødning:	808,49
Ammoniaktab fra lagre af fast husdyrgødning:	458,96

Det samlede ammoniaktab er dermed 6.092 kg NH₃-N/år.

Ifølge ansøgningssystemets beregninger vil ammoniakreduktionskravet være overholdt ved en ammoniakemission fra stald og lager på i alt 6.658 kg N/år. Det generelle ammoniakreduktionskrav er dermed opfyldt.

Kravet opfyldes som følge af nedenstående tiltag:

- I stald nr. 1 jf. bilag 1 anvendes staldsystemet sengestald med spaltegulv (kanal, linespil) og spalteskrabere.
- I stald nr. 2 anvendes 100% dybstrøelse
- I den sydlige ende af malkestalden (- velfærdsafsnit) anvendes 100% dybstrøelse.

Det er derfor Svendborg Kommunes vurdering, at der skal stilles vilkår om, at der skal anvendes ovenstående staldsystemer. Vilkåret er stillet under afsnittet om årsproduktion. Samtidig skal der stilles vilkår om, at der skal anvendes skraber i den eksisterende kostald (- bygning nr. 1 jf. bilag 1). På baggrund af ansøgers oplysninger vurderer Svendborg Kommune, at der er etableret skraber i gyllekanalen (- staldsystemet: sengestald med spaltegulv, kanal og linespil) og spalteskrabere i gangarealet. Der stilles derfor vilkår i henhold til Miljøstyrelsens teknologiblade: "Skrabere i gyllekanaler i stalde med malkekvæg" og "Skrabere i gangarealer i stalde med malkekvæg". Vilkårene er stillet under afsnittet "Drift af staldanlæg"

Der er i fastsættelsen af vilkårene til anvendelsen af skraber taget udgangspunkt i, at der på gangarealet anvendes en stationær skraber. Ifølge teknologibladene vil der med de anvendte teknologier opnås 25% reduktion af ammoniakemissionen i forhold til reference-staldssystemet.

Bedste anvendelige Teknologi (BAT)

Ansøger har oplyst, at I forhold til miljøgodkendelsen fra 2009 bygges der ikke nye stalde, og ændringerne af husdyrproduktionen sker primært i de eksisterende eller fremtidige - og allerede godkendte - driftsbygninger.

Der fastlægges i det efterfølgende et BAT-emissionsniveau med baggrund i ansøgers oplysninger og Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier for husdyrbrug med konventionel produktion af malkekvæg i gyllebaserede systemer og udenfor gyllesystemer (Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, BAT, Miljøstyrelsen Maj 2011 og Fastlæggelse af BAT-emissionsgrænseværdier for konventionel produktion af svin og malkekvæg udenfor gyllesystemer, Miljøstyrelsen februar 2012).

Da der ikke er søgt om, at ændre staldsystemerne i de eksisterende stalde, er det Svendborg Kommunes vurdering, at der ikke er tale om gennemgribende renoveringer, og fastlæggelsen af BAT-niveauet tager derfor udgangspunkt i emissionsgrænseværdier for eksisterende anlæg.

Beregning for eksisterende og fremtidige godkendte stalde

Dyr	Gulvtype	Emission kg N pr. dyr	Antal dyr	Ammoniak-emission Kg N/år
Årskøer	Sengestald m. spalter (Kanal og linespil)	7,31	450	3.290
Årskøer	Dybstrøelse	10,04	250	2.510
Kvier(23-25 mdr.)	Dybstrøelse	3,94 ¹	35	138
Småkalve	Dybstrøelse	1,89	115	217
Tyrekalve	Dybstrøelse	0,0827	350	29
BAT-niveau				6.184

¹Korrektion for alder: $((23+25)*0,0729)+1,93)/4,34=1,2510$. Normtal 2014: 3,15kg N/år

Anvendte korrektionsligninger fremgår af Normtal for husdyrgødning – 2014 <http://anis.au.dk/normtal/>

Da der ikke foreligger BAT-emissionsdata for småkalve og tyrekalve er der anvendt data fra IT-ansøgningssystemet svarende til ammoniaktabet fra det antal dyr, der er placeret i det valgte staldsystem.

Det vil sige, at den samlede BAT-emissionsgrænseværdi er: 6.184 kg NH₃-N/år

Ifølge ansøger opfyldes dette krav ved anvendelse af følgende tiltag:

- I stald nr. 1 jf. bilag 1 anvendes staldsystemet sengestald med spaltegulv (kanal, linespil) og spalteskrapere.
- I stald nr. 2 anvendes 100% dybstrøelse
- Den sydlige ende af malkestald (velfærdsafsnit) anvendes 100% dybstrøelse.
- Overdækning af den eksisterende gyllebeholder (- nr. 5 på bilag 1)

Med udgangspunkt i disse teknologier viser beregninger i IT-ansøgningssystemet, at den samlede ammoniakemission fra stald og lager i alt er **6.092 Kg N/år**.

Det betyder, at BAT-emissionskravet med de valgte tiltag er overholdt.

Der er under afsnittet "drift af staldanlægget" fastsat vilkår i henhold til ovenstående tiltag.

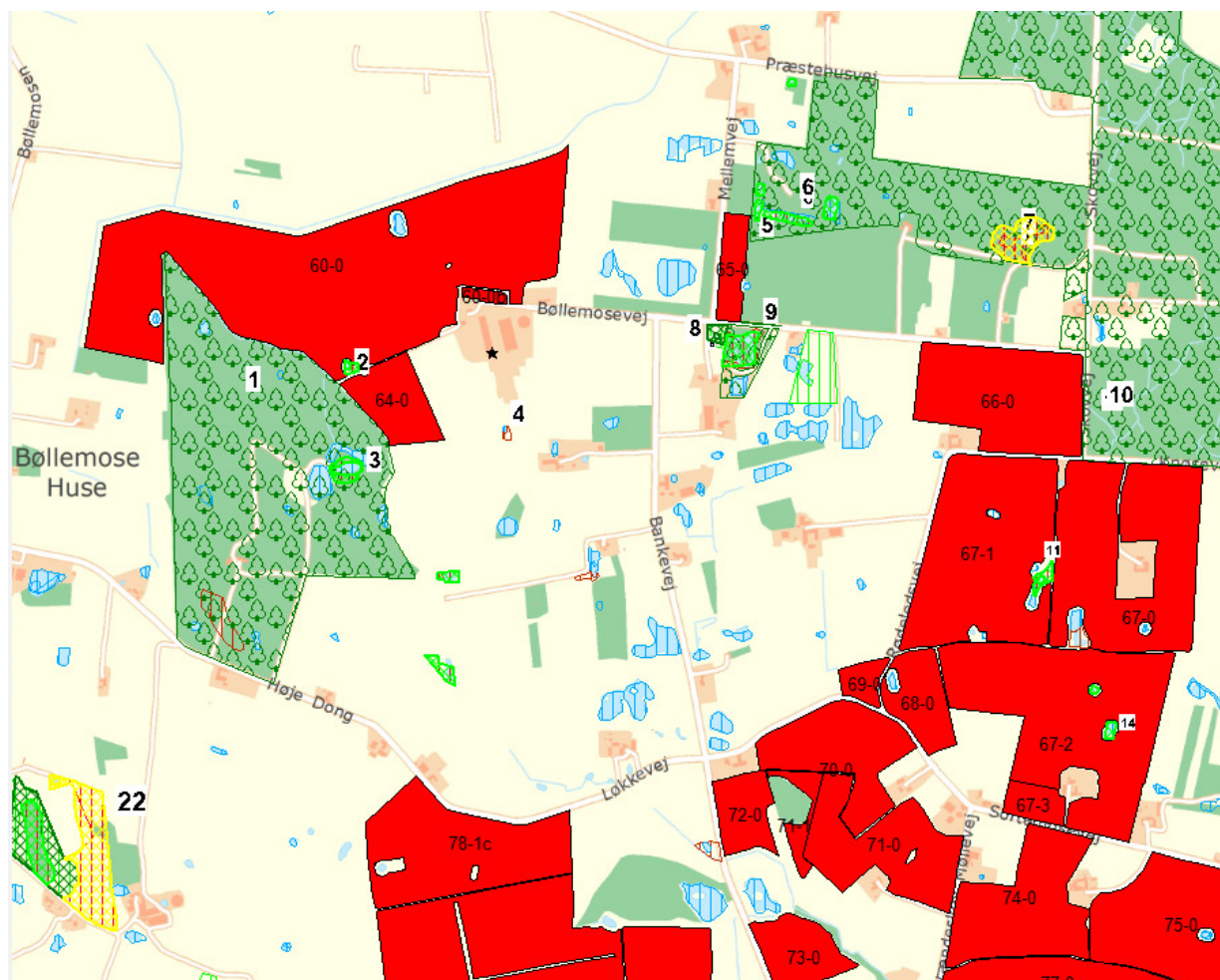
Samlet konkluderes det, at ammoniakemissionen fra stald og lager er mindre end det fastsatte BAT-emissionkrav, og husdyrproduktionen kan dermed overholde lovens og Miljøstyrelsens krav til anvendelse af BAT for så vidt angår ammoniak.

Påvirkning af naturområder

I dette afsnit har Svendborg Kommune vurderet en eventuel ammoniakbelastning på de nærliggende naturområder.

Baggrundsbelastningen i området omkring ejendommen er ifølge data på Miljøportalen ca. 15-16 kg N/ha/år.

Det efterfølgende kort viser de nærmeste naturområder omkring staldanlægget og nogle af udspretningsarealerne.

§ 7-naturområder

Husdyrloven fastsætter rammer for belastningen med ammoniak af særlige naturområder jf. lovens § 7. Den ammoniakfølsomme natur opdeles i tre kategorier: kategori 1, 2 og 3.

Kategori 1-natur

Kategori 1-natur er de Natura 2000-naturtyper, som er omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 7, stk. 1, nr. 1. Det vil sige de ammoniakfølsomme naturområder, der er udpegningsgrundlag for det internationale naturområde, og som blev kortlagt af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000-planlægningen.

Kommunen skal stille krav om, at den totale kvælstofdeposition maksimalt må udgøre 0,7 kg N/ha/år, dog 0,4 eller 0,2 kg N/ha/år, hvis der findes 1, eller mere end 1 husdyrbrug i nærheden.

Nærmeste kategori 1 naturområde er Rødme Svinehaver, der ligger ca. 7,7 km sydvest for anlægget.

Der er via IT-ansøgningsystemet foretaget en beregning af totaldepositionen til naturområdet.

Ansøger har i beregningen valgt, at naturområdets ruhed skal kategoriseres som "blandet natur med lav bevoksning", hvor blandet natur defineres som lysåbne naturtyper stort set uden højere buske og træer. Oplandets ruhed er valgt til kategorien "landbrug", der defineres som åbent land, med dyrkede marker/græsarealer, med læhegn, enkelte områder med træer, partier med krat, spredte bygninger mv.

Svendborg Kommune vurderer, at naturområdet Rødme Svinehaver bør kategoriseres som "blandet natur med middelhøj bevoksning", hvilket vil sige lysåben natur med nogen bevoksning og med enkelte træer i op til et par meters højde. På grund af det forholdsvis store opland og oplandets karakter er kommunen enig i, at det vil være rimeligt at vælge en ruhed svarende til "landbrug".

Med udgangspunkt i tilretningen af ruhedsklassen for naturtypen kan der via IT-ansøgningsystemet beregnes en totaldeposition på i alt 0 kg N/ha /år.

Samlet set vurderer Svendborg Kommune, at husdyrlovens beskyttelsesniveau til kategori 1 natur er overholdt.

Kategori 2-natur

Kategori 2-natur er ammoniakfølsom natur udenfor Natura 2000-områderne, nærmere bestemt: Højmoser, lobeliesøer samt § 3-beskyttede heder større end 10 ha, og § 3-beskyttede overdrev større end 2,5 ha. Der er krav om en maksimal totaldeposition på 1,0 kg N/ha/år.

Nærmeste kategori 2-område (- nr. 22 på det foregående kortbilag) er et 2,9 ha stort overdrev (Gungerbakke), der ligger ca. 1,5 km sydvest for anlægget - i miljøgodkendelsen fra 2009 er naturområdet markeret som område nr. 5 på kortbilagene.

Der er tale om et C-målsat overdrev med en tålegrænse på 15-20 kg N/ha. Baggrundsbelastningen i området er fastsat til ca. 16 kg N/ha/år.

Der er via IT-ansøgningsystemet foretaget en beregning af totaldepositionen til naturområdet.

Ansøger har i beregningen valgt, at naturområdets ruhed skal kategoriseres som "blandet natur med lav bevoksning", hvor blandet natur defineres som lysåbne naturtyper stort set uden højere buske og træer. Oplandets ruhed er valgt til kategorien "landbrug", der defineres som åbent land, med dyrkede marker/græsarealer, med læhegn, enkelte områder med træer, partier med krat, spredte bygninger mv.

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at naturområdet "Gungerbakke" skal kategoriseres som "blandet natur med middelhøj bevoksning". I forhold til oplandes ruhed vurderer Svendborg Kommune, at under 50% af arealet mellem anlægget og naturområdet er skov eller skovlignende natur, og derfor er kommunen enig, at områdets ruhed skal kategoriseres som "landbrug"

Med udgangspunkt i tilretningen af ruhedsklassen for naturtypen kan der via IT-ansøgningsystemet beregnes en totaldeposition på i alt 0,1 kg N/ha /år.

Da den totale ammoniakdeposition fra stald og lager er under 1 kg N/ha vurderer Svendborg Kommune, at husdyrlovens beskyttelsesniveau til kategori 2 natur er overholdt.

Kategori 3-natur

Kategori 3-natur er ammoniakfølsomme naturtyper udenfor Natura 2000-områder, som ikke allerede er omfattet af kategori 1 og 2, dvs. § 3-beskyttede heder større end 10 ha, §3-beskyttede overdrev større end 2,5 ha, og alle § 3-beskyttede moser, samt ammoniakfølsomme skove.

I modsætning til kategori 1- og 2-natur, er der i husdyrloven ikke fastsat krav til den maksimale totaldeposition til kategori 3-natur, kommunen kan dog stille krav om en maksimal merdeposition på 1,0 kg N/ha/år.

I området omkring ejendommen på Bøllemosevej 21 er der flere naturområder, der er omfattet af kategori 3 – jf. naturområderne 1-10 på det tidligere viste kortbilag. Der er primært tale om §3-beskyttede lavt målsatte naturområder og potentielt ammoniakfølsomme skovområder. De nærmeste naturområder omfattet af kategori 3 er naturområderne 2, 4 og 8, og der er via IT-ansøgningsystemet foretaget en beregning af merdepositionen til de 3 naturområder.

Ansøger har i beregningen valgt, at ruheden for naturområderne 2 og 4 skal kategoriseres som "blandet natur med lav bevoksning", hvor blandet natur defineres som lysåbne naturtyper stort set uden højere buske og træer. Oplandets ruhed er valgt til kategorien "landbrug", der defineres som åbent land, med dyrkede marker/græsarealer, med læhegn, enkelte områder med træer, partier med krat, spredte bygninger mv.

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at naturområderne 2 og 4 skal kategoriseres som "blandet natur med middelhøj bevoksning". I forhold til oplandets ruhed er kommunen enig i, at kategoriseringen som "landbrug". I det efterfølgende foretages der på baggrund af resultatet af beregningerne i IT-ansøgningssystemet en vurdering af ammoniakpåvirkningen af de tre nærmeste naturområder.

- D-målsat mose med en tålegrænse på 20-25 kg N/ha/år, der er placeret ca. 330m vest for staldanlægget (- naturområde 2),
- §3-beskyttet mose uden målsætning ca. 300m syd for staldanlægget inkl. gyllebeholder (- naturområde 4),
- Potential ammoniakfølsom skov ca. 500m øst for staldanlægget (- naturområde 8)

Naturområde 2

Naturområde 2 er en D-målsat mose, der er placeret ca. 330m vest for staldanlægget. Tålegrænsen er 20-25 kg N/ha/år. Ammoniakemissionen fra staldanlægget medfører, at naturområde 2 modtager en merbelastning på ca. 1,1 kg N/ha/år. Sammenlagt med baggrundsbelastningen i området vil naturområdet modtage ca. 17 kg N/ha/år, hvilket betyder, at tålegrænsen overholdes.

Samlet er det Svendborg Kommunes vurdering, at der ikke skal stilles krav om begrænsning af ammoniakdepositionen fra staldanlægget, idet der er tale om et lavt målsat naturområde, hvor tålegrænsen overholdes. Det accepteres derfor, at naturområde 2, som følge af den ansøgte produktion modtager en merdeposition på 1,1 kg N/ha/år.

Naturområde 4

Naturområde 4 er et §3-beskyttet moseområde, der er placeret ca. 300m syd for staldanlægget. Der er ikke fastsat sårbarhed eller tålegrænse for naturområdet. Ammoniakemissionen fra staldanlægget medfører, at naturområde 4 modtager en merbelastning på ca. 3,1 kg N/ha/år. Det betyder, at naturområdet med baggrundsbelastningen og merbidraget fra produktionen på Bøllemosevej vil modtage en ammoniakdeposition på ca. 18 kgN/ha/år. Tålegrænsen for moseområder ligger typisk i

området fra 20-25 kgN/ha/år. Da naturområdet ligger forholdsvis tæt på det staldanlægget, vil der sandsynligvis skulle anvendes en forholdsvis høj tålegrænse – og kommunen skønner, at denne vil ligge på ca. 25 kg N/ha/år.

Da der ikke er fastsat sårbarhed mv. for naturområdet, og det er sandsynligt, at en eventuel tålegrænse ikke overskrides, som følge af merdepositionen - vurderer Svendborg Kommune, at der ikke i forhold til naturområde 4 skal stilles krav om begrænsning af ammoniakdepositionen fra staldanlægget.

Naturområde 8

Ammoniak-merdepositionen til naturområde 8 er beregnet til 0,9 kg N/ha/år og er dermed under 1 kg N/ha/år. Kommunen har derfor ikke mulighed for at stille krav om yderligere reduktion af ammoniakdepositionen til dette naturområde.

Samlet vurdering af kategori 1, 2 og 3 natur

På baggrund af ovenstående vurderinger af påvirkningen af kategori 1, 2 og 3 natur er det Svendborg Kommunens samlede vurdering, at husdyrlovens beskyttelsesniveau kan overholdes, og at naturområderne dermed ikke påvirkes væsentligt, som følge af den ansøgte ændring.

Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (bilag IV-arter)

Der er i miljøgodkendelsen fra 2009 foretaget en vurdering af forekomsten og en eventuel påvirkning af bilag 4-arter i området. Denne vurdering er fortsat gældende. Svendborg Kommune har dog siden godkendelsen fra 2009 fået kendskab til, at der i området også forekommer individer af bilag 4-arten "strandtudse".

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at områdets småbiotoper (- vandhuller, sten- og jorddiger, levende hegn mv.) er meget vigtige for agerlandets dyre- og planteliv. De fungerer som ledelinjer, yngle-, raste- og overvintringssted for områdets bilag IV-arter og fredede arter – herunder også strandtudse. Da der imidlertid er tale om en fortsættelse af driften af de arealer, der er anmeldt som udspretningsareal, vil småbiotopernes funktion være uændret.

Af samme grund vurderer Svendborg Kommune, at den ansøgte ændring ikke vil have en væsentlig negativ påvirkning af yngle- eller rasteområder for bilag 4-arten strandtudse, og der stilles derfor ikke særlige vilkår til beskyttelse af denne art.

Lugt

Sammensætningen af dyreholdet og bygningsmassen er ændret i forhold til miljøgodkendelsen fra 2009, og det er derfor Svendborg Kommunes vurdering, at der skal foretages en vurdering af om husdyrlovens krav til lugt fortsat kan overholdes. Der foretages derfor i dette afsnit en ny samlet vurdering af lugtbelastningen i området.

Den primære kilde til lugt fra dyrehold er lugtmission fra stalde. Der vil også kunne forekomme lugt fra gødningsopbevaringsanlæg og ved udbringning. Der foreligger dog kun data og modeller, der kan beregne lugtbelastningen fra stalde til omgivelserne. Det betyder, at lugtgener fra gødningsopbevaringsanlæg og ved udbringning primært reguleres ved generelle regler om bla. flydelag/overdækning af gyllebeholder, samt tidspunkter for, hvornår husdyrgødning må udbringes jf. gældende bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.

Lugtbelastningen fra stalde angives ved en række beregnede geneafstande og tilhørende genekriterier. Afstanden til naboer skal være længere end de beregnede geneafstande for, at genekriterierne kan overholdes.

Beregningen af geneafstandene foretages både med NY model (tager udgangspunkt i ny lugtvejledning og OML- Operationelle Multi Luftforureningsmodel) og FMK-modellen (Vejledende retningslinier for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde, FMK 2. udgave maj 2002). Den model, der beregner den længste geneafstand anvendes. Der er for hver beregningsmodel fastsat tilhørende genekriterier.

Resultater

I beregningen af lugtmissionen fra staldanlægget beregner FMK-modellen den længste geneafstand i forhold til enkeltliggende boliger, mens den Ny model er anvendt i beregningen af geneafstanden til samlet bebyggelse og byzone.

Ifølge husdyrgodkendelsesloven reduceres de model-beregnete geneafstande, hvis husdyrbruget er placeret nord for de omkringboende. Omvendt forøges geneafstanden, hvis der er andre husdyrbrug over 75 DE, indenfor 300m fra byzone og lign. eller samlet bebyggelse eller 100m fra enkeltliggende boliger. Desuden bortscreenes de staldafsnit, som ligger længere væk end 1,2 gange geneafstanden.

Der ligger ikke andre husdyrbrug over 75 DE indenfor 300m fra ejendommen på Bøllemosevej 21, og dermed skal der ikke tages højde for, om der ligger andre husdyrbrug i nærheden af de angivne områdetyper. I forhold til samlet bebyggelse og byzone ligger begge områder så langt væk, at ingen af staldanlæggene indgår i beregningen af geneafstanden. Den nærmeste enkeltliggende bolig er placeret på Bøllemosevej 14, og i beregningen af geneafstanden til denne bolig bortscreenes alle staldafsnit bortset fra den nærmeste kostald (- bygning nr. 1 på bilag 1). Der er ikke foretaget yderligere korrektioner i beregningen af geneafstanden til nærmeste enkeltliggende bolig.

Nedenstående tabel viser en vægtet gennemsnitsafstand til de nærmeste naboer og områder, de beregnede geneafstande og genekriterierne. Hvor der ikke angivet et tal svarer det til, at beregningen ikke er gennemført pga. en bortscreening af staldanlægget.

Afstande, beregnede geneafstande efter NY/FMK model, genekriterier:

Samlet resultat af lugtberegning

Område	Andre ejendomme med mere end 75 DE(antal)	Beregnings model	Samlet ukorrigeret	Korrigeret geneafstand (ansøgt drift)	Korrigeret geneafstand (nudrift)	Vægtet gennemsnits afstand	Genekriterie overholdt
Eksisterende eller fremtidig byzone	0	Ny	659,84	0,00	0,00	0,00	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Samlet bebyggelse	0	Ny	465,86	0,00	0,00	0,00	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Enkelt bolig	0	FMk	133,84	103,92	73,04	130,69	Genekriterie overholdt. Korrigeret geneafstand kortere end vægtet gennemsnitsafstand.

Definition af byzone mv og samlet bebyggelse:

*Eksisterende eller, ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidigt byzone- eller sommerhusområde.

*Samlet bebyggelse i landzone mv. eller område i landzone, der i en lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.

Vurdering

Det fremgår af ovenstående resultat, at den vægtede gennemsnitsafstand til den nærmeste enkeltliggende bolig er længere end den beregnede korrigerede geneafstand. Dermed er det dokumenteret, at husdyrlovens genekriterie er overholdt.

Det beregnede genekriterie for samlet bebyggelse og byzone er tilsvarende overholdt.

Samlet set er det Svendborg Kommunes vurdering, at der ikke skal stilles vilkår til begrænsning af lugt fra produktionen på Bøllemosevej 21.

Der er i miljøgodkendelsen fra 2009 fastsat et vilkår 36 med angivelse af FMK-modellens genekriterier, og krav om, at disse skal overholdes. Da genekriterierne fastsættes efter, hvilken model, der anvendes i beregningerne – og der i den beregning, der netop er gennemført, er anvendt både Ny Model og FMK-model er det Svendborg Kommunes vurdering, at vilkår 36 skal ophæves.

Støj

Støj fra husdyrbrug forekommer dels fra selve driften og dels fra transport til og fra ejendommen. Det betyder, at driftsstøjen inkluderer støj fra stationære støjkluder og fra den interne transport på ejendommen. I dette afsnit vurderes primært driftsstøjen fra de stationære kilder, og det vurderes om den ansøgte ændring giver anledning til, at støjbelastningen i omgivelserne øges.

Der er i miljøgodkendelsen fra 2009 oplyst, at der er følgende væsentlige støjkluder:

- Indblæsning af foder
- Foderblanding
- Intern transport

Der er i miljøgodkendelsen fastsat et vilkår 39 med angivelse af, hvilke støjgrænser, der skal overholdes i omgivelserne, og et vilkår 40, der giver tilsynsmyndigheden mulighed for at bede om dokumentation for, at de fastsatte støjgrænser kan overholdes. Det er Svendborg Kommunes vurdering, at disse vilkår fortsat er gældende.

Efter meddelelsen af miljøgodkendelsen i 2009 er der meddelt et påbud, der fastlægger at foderindblæsning må foregå på hverdage fra kl. 07.00-18.00 og lørdage fra kl. 07.00-14.00. Grundlaget for det meddelte påbud er en støjdokumentation udarbejdet som en

"Miljømåling - ekstern støj" i december 2011. Støjdokumentationen har ud fra de daværende støjkloder kortlagt støjen ved de to nærmeste naboer mod nordvest (Bøllemosevej 14) og syd (Bankevej 4) for ejendommen på Bøllemosevej 21.

Der i denne støjrapport taget udgangspunkt i følgende driftsforhold:

3.2 Driftsforhold

Kl. 04.15-04.20: blandeplads 1; traktor i tomgang, ifyldning af kraftfoder fra siloer

Kl. 04.20-04.30: traktor 2.000 rpm foderblanding varighed 10 min; læsning af ensilage med hjullæsser - 1 kørsel hjullæsser maskinhus, skifte af skovl og 1 kørsel hjullæsser retur - læsning af ensilage med hjullæsser samlet varighed 7 min.

Kl. 04.30-04.33: kørsel traktor/fodervogn til blandeplads 2; kørsel hjullæsser til blandeplads 2

Kl. 04.33-04.43: blandeplads 2; traktor 2.000 rpm foderblanding, varighed 10 min; læsning af ensilage med hjullæsser - 1 kørsel hjullæsser maskinhus, skifte af skovl og 1 kørsel hjullæsser retur - læsning af ensilage med hjullæsser, samlet varighed 7 min.

Y:\FL0001600.DOCX

MILJØMÅLING - EKSTERN STØJ 11

Kl. 04.43-04.45: traktor/fodervogn kører til stald via port i syd, igennem stald og ud på offentligvej og videre til anden ejendom

Dette giver en samlet varighed for én foderblanding og transport mv. på 30 min. Dette forudsættes at foregå 5 gange i perioden kl. 04 - 09 dvs. 2 x ½ time før kl. 07 og 3 x ½ time efter kl. 07.

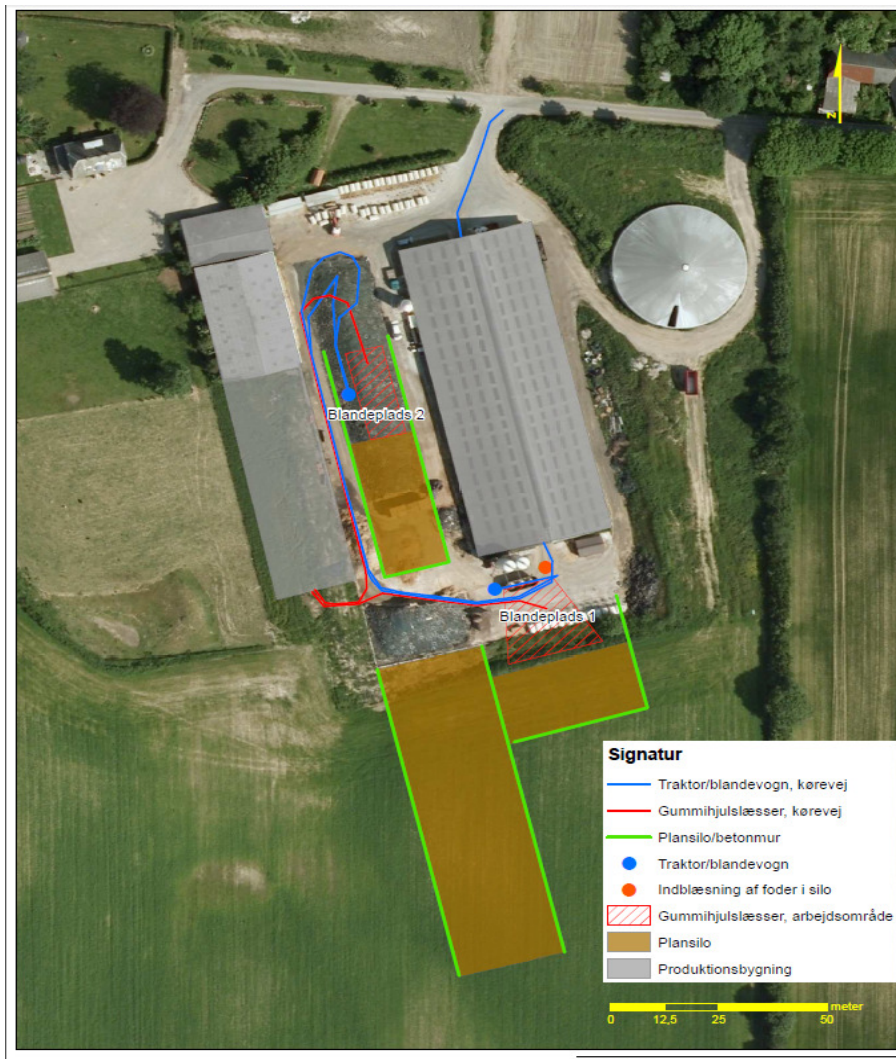
Indblæsning af foder fra tankbil til siloer tager 1 time og foregår normalt i dagperioden kl. 07-18.

Driftsforholdene kan samles i følgende aktivitetsniveau:

Støjkilde	Driftsperiode	
	Ansøgt	
	Driftstid/døgn (t)	Periode på år
Foderblanding	1 time i perioden fra 04.00-07.00 og 1,5 time i perioden fra 07.00-09.00	Dagligt i 12 mdr
Indblæsning af foder	1 time i perioden fra 07.00-18.00 på hverdage 1 time i perioden fra 07.00-14.00 på lørdage	ugentligt

Der er i rapporten inddraget støjbidrag fra intern transport med traktor og gummihjullæsser i forbindelse med foderblanding. Øvrig intern transport er i støjrapporten vurderet til kun at foregå i dagperioden med varierende placering og i begrænset omfang.

Der er i beregningerne taget udgangspunkt i, at støjkilderne er placeret som vist på det efterfølgende oversigtskort.

Støjbelastningen er beregnet ved opholdsarealer 15 m fra beboelsen ved de to nærmeste naboer mod syd (Bankevej 4) og nordvest (Bøllemosevej 14). Resultatet af beregningerne fremgår af den efterfølgende tabel:

Beregningspunkt	Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer)/ Lørdag kl. 7-14 (7 timer) dB(A)	Alle dage kl. 18-22 (1 time)/ Lørdag kl. 14-18 (4 timer)/ Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer) dB(A)	Alle dage kl. 22-7 (½ time) dB(A)
Støjgrænser	55	45	40
Bankevej 4	37/38	*/*/37	42,7
Bøllemosevej 14	36/36	*/*/36	42,2

*Der er ikke beregnet støjbelastning i denne periode, da støjkilderne ikke er i drift.

Der er beregnet en udvidet usikkerhed på resultaterne svarende til 3,5dB(A) og 2,9dB(A) dagtimerne og en usikkerhed på 3 dB(A) i natperioden.

Der er i støjrapporten yderligere dokumenteret effekten af at etablere en afskærmning ved den daværende holdeplads for traktor/foderblanderen og på terrænet syd for plansiloen. Placeringen af afskærmningen fremgår af det efterfølgende oversigtskort, og det er forudsat, at der er etableret en 3,6m høj afskærmning (- 3 bigballer) ved holdepladsen og en 2,4m høj afskærmning (- 2 bigballer) syd for den eksisterende plansilo.

Ved holdeplads er forudsat en højde svarende til 3 bigballer (3,6 m) og syd for plansilo er forudsat en højde svarende til 2 bigballer (2,4 m).

Der er udelukkende beregnet på den afskærmende effekt i natperioden. Det fremgår af beregningsresultaterne, at afskærmningen ingen effekt vil have ved naboen mod nordvest (Bøllelosevej 14), mens der kan opnås følgende reduktion af støjbelastningen ved naboen mod syd (Bankevej 4):

Beregningspunkt Bankevej 4	Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer)/ Lørdag kl. 7-14 (7 timer) dB(A)	Alle dage kl. 18-22 (1 time)/ Lørdag kl. 14-18 (4 timer)/ Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer) dB(A)	Alle dage kl. 22-7 (½ time) dB(A)
Støjgrænser	55	45	40
Afskærmning ved holdeplads	<37/38	<*/*/37	41,1
Afskærmning ved plansilo	<37/38	<*/*/37	38,7
Afskærmning ved både holdeplads og plansilo	<37/38	<*/*/37	36,6

I godkendelsessammenhæng skal det – når vurderingerne er baseret på en Miljømåling – ekstern støj - dokumenteres, at de fastsatte støjgrænser som minimum overholdes uden hensyntagen til usikkerheden. Det fremgår af de beregnede resultater, at de fastsatte støjgrænser i natperioden ikke kan overholdes ved naboen mod nordvest og heller ikke uden afskærmning ved naboen mod syd.

Den fremlagte støjdokumentation er udarbejdet i forbindelse med kontrol af de fastsatte støjgrænser, og i den sammenhæng er usikkerheden på målingerne og beregningerne inddraget. Det betyder, at Svendborg Kommune i tilsynssammenhæng og det meddelte påbud om driftstid for foderindblæsning har accepteret den hidtil eksisterende støjbelastning fra anlægget.

Der vil i de efterfølgende afsnit blive redgjort for ansøgers oplysninger om ændringer i støjkilder mv. og efterfølgende Svendborg Kommunes vurdering af betydningen for støjbelastningen i området.

Ansøgers oplysninger

Ansøger har oplyst, at der ikke sker ændringer i tidspunktet og varigheden af foderblandingen. I forbindelse med, at der etableres et nyt malkecenter mellem de eksisterende bygninger vil den eksisterende blandeplads 2 imidlertid nedlægges, og foderblandingen vil frem over kun foregå på blandeplads 1. Der kan blive tale om, at blandeplads 1 rykkes længere mod vest, når de kommende plansiloer etableres.

Aflæsning af foder på det nye foderbord vil foregå i hele foderbordets længde 1 gang dagligt før kl. 07.00. Transporten vil foregå med traktor, der vil køre med lavt omdrejningstal og selve aflæsningen af foderet vil tage 2-3 minutter.

Ansøger oplyser i øvrigt, at i den eksisterende drift anvendes kørevejen øst for kostalden, når der skal transporteres foder til anden ejendom. Dette vil også foregå i den ansøgte drift.

Den ansøgte ændring har ikke indflydelse på foderindblæsning.

Samlet er det ansøgers vurdering, at øvrige interne transporter – som f.eks. aflæsning af foder – ikke er en væsentlig støjkilde. Derimod har selve foderblandingen og placeringen i forhold til naboerne betydning for støjbelastningen i omgivelserne. Da der ikke ændres væsentligt på forholdene omkring foderblending er det ansøgers samlede konklusion, at det ansøgte projekt ikke vil medføre væsentlig støjgene i omgivelserne.

Kommunens vurdering

Foderbord

Svendborg Kommune vurderer, at etableringen af foderbordet på den østlige side af kostalden (- bygning nr. 1 på bilag 1) ændrer det, der i støjrapporten fra 2011 beskrives, som "øvrige intern transport". Svendborg Kommune er enig i, at der sandsynligvis er tale om en mindre betydende støjkilde, dog er det samtidig kommunens vurdering, at det ikke kan udelukkes, at netop denne transport kan have betydning for støjbelastningen ved den nærmeste nabo mod nordvest. Det skyldes primært placeringen af foderbordet og den korte afstand til boligen.

Svendborg Kommune har foretaget en overslagsberegning af støj fra traktorkørsel ved foderbordet i ca. 3 minutter i nat-perioden. Der er taget udgangspunkt i en kildestyrke på 104 dB(A) svarende til langsom traktorkørsel (10 km/t) jf. støjrapporten fra 2011. Det har ikke været muligt at foretage en beregning med en dynamisk kilde, og beregningen er derfor foretaget med baggrund i 3 stationære kilder placeret langs foderbordet – med en samlet driftstid på 3 minutter. Støjbidraget ved boligen på Bøllemosevej 14 kan

overslagsmæssigt beregnes til ca. 40 dB(A). Lægges dette bidrag til den eksisterende støjbelastning på 42,2 dB(A) fås en støjbelastning på ca. 44 dB(A) i natperioden. Dette resultat ligger over miljøgodkendelsens fastsatte støjgrænse på 40 dB(A).

Der er tilsvarende foretaget en overslagsberegning ved den nærmeste nabo mod syd. Bidraget fra aflæsning af foder har støjmæssigt mindre betydning ved denne nabo – primært pga. afstanden.

Selv om foderblandingen flyttes længere mod syd, og støjbidraget herfra sandsynligvis reduceres i forhold til naboen på Bøllemosevej 14 – jf. den efterfølgende redegørelse om foderblanding og foderindblæsning er det Svendborg Kommunes vurdering, at der er risiko for, at støjgrænsen i natperioden ikke kan overholdes primært ved Bøllemosevej 14.

Med baggrund i ovenstående vurderer Svendborg Kommune, at såfremt aflæsning af foder skal foregå før kl. 07.00 skal det dokumenteres, at de fastsatte støjgrænser kan overholdes ved de nærmeste naboer uden hensyntagen til usikkerheden på beregninger/målinger. Dokumentationen skal udarbejdes som en "Miljømåling – ekstern støj" – og skal følge gældende vejledninger for støj. Der gøres dog opmærksom på, at i perioden fra 22.00-07.00 accepteres en støjbelastning på 42,2dB(A) ved Bøllemosevej 14 og 42,7dB(A) ved Bankevej 4, hvis overskridelsen af støjgrænsen udelukkende skyldes bidraget fra foderblanding – som beskrevet i støjrapporten fra december 2011. En reduktion af overskridelsen af støjgrænsen kan dermed ikke erstattes af bidraget fra andre støjkilder.

Indtil en eventuel støjdokumentation foreligger kan aflæsning af foder foregå i perioden fra kl. 07.00-18.00, og der stilles vilkår herom. Der stilles samtidig vilkår om, at der skal føres journal for eventuelle afvigelser fra tidspunktet. Egenkontrolvilkåret stilles som et afvigelsesvilkår idet kommunen vurderer, at der ellers skal stilles vilkår om daglig egenkontrol, hvilket omfangsmæssigt ikke synes rimeligt i forhold til den mulige miljøpåvirkning.

Foderblander og foderindblæsning

Svendborg Kommune har i april 2015 efter anmeldeordningen meddelt, at etablering af et malkecenter (- bygning 11 på bilag 1) mellem de eksisterende driftsbygninger (- bygning 1 og 2 på bilag 1) kan etableres uden miljøgodkendelse. Det betyder, at blandeplads 2 nedlægges, og kun blandeplads 1 vil blive anvendt, når malkecenteret er etableret. Samtidig er der meddelt accept til, at der kan etableres yderligere en plansilo, som vist på bilag 1. Det er oplyst, at det på sigt kan betyde, at blandepladsen flyttes længere mod vest.

Samtidig er der i juni 2013 efter anmeldeordningen truffet afgørelse om, at der kan etableres en ca. 900 m² tilbygning syd for og i forlængelse af den eksisterende kostald (- bygning nr. 1 på bilag 1). Tilbygningen er etableret og har blandt andet betydet, at indblæsning af foder nu foregår på den vestlige side af tilbygningen.

Samlet set er der altså tale om, at placeringen af de primære støjkilder- foderblanding og indblæsning af foder - er ændret. Ændringen er dog ikke forårsaget, at den ansøgte ændring, som er omfattet af denne miljøgodkendelse. Svendborg Kommune har dog valgt alligevel at foretage en vurdering af den sandsynlige ændrede støjbelastning i omgivelserne.

Umiddelbart er det kommunens vurdering, at de ændrede placeringer af støjkilderne primært har betydning for den nærmeste nabo mod syd – idet det må forventes, at støjbelastningen er øget, som følge af, at støjkilderne er flyttet længere mod syd. Det er på den baggrund samtidig Svendborg Kommunes skøn, at det er sandsynligt, at de fastsatte støjgrænser overskrides med mere end den beregnede usikkerhed på 3 dB(A).

Samtidig må der forventes at være en forbedring i støjbelastningen ved nærmeste nabo mod nordvest.

Det fremgår af støjrapporten fra 2011, at de fastsatte støjgrænser i natperioden ved den nærmeste nabo mod syd kan sikres overholdt, såfremt der etableres en minimum 2,4m høj afskærmning syd for plansiloen f.eks. i form af bigballer. Det er Svendborg Kommunes vurdering, at det er sandsynligt, at en afskærmning syd for alle eksisterende og planlagte plansiloer med stor sandsynlighed vil sikre, at støjgrænserne i natperioden kan overholdes ved naboen mod syd – også efter ændring af placeringen af de væsentligste støjkluder.

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at der skal stilles krav om afskærmning i henhold til ovenstående vurdering. Da den ændrede placering af støjkluderne - foderindblæsning og foderblanding – imidlertid ikke er forårsaget af den ansøgte ændring, vurderer Svendborg Kommune, at der efter husdyrlovens §58 skal varsles følgende påbud:

“Der skal syd for alle eksisterende og planlagte plansiloer etableres en effektiv afskærmning på mindst 2,6 meters højde svarende til 2 bigballers højde og bredde. Afskærmningen må højst placeres 1 m fra plansiloernes ophør. Kravet om afskærmning kan undlades, hvis det ved en Miljømåling – eksterne støj kan dokumenteres, at de fastsatte støjgrænser kan overholdes uden afskærmning. Dokumentationen skal ske uden hensyntagen til en beregnet usikkerhed”.

I forbindelse med varslingen af ovenstående påbud, skal ansøger have mulighed for at bidrage med oplysninger, der kan belyse omkostninger, fordele og ulemper ved det varslede påbud. I forbindelse med, at et udkast til denne miljøgodkendelse har været i høring hos ansøger, har Svendborg Kommune givet ansøger mulighed for at komme med bemærkninger til det varslede påbud. Ansøger har ikke haft bemærkninger til det varslede påbud.

Efter høring af det varslede påbud har Svendborg Kommune valgt at udelade sætningen *“svarende til 2 bigballers højde og bredde”* da det vurderes, at sætningen er upræcis, hvis ansøger vælger at etablere afskærmningen i et andet materiale end bigballer. Ved *“bredde”* skal der i det varslede påbud forstås dybden af afskærmningen. Hvis ansøger vælger at etablere afskærmningen med en betonvæg, vil der ikke være behov for, at dybden af betonvæggen svarer til en bigballes dybde. Omvendt skal der sikres en vis dybde, hvis der vælges materiale, som f.eks. bigballer eller ensilage. Det afgørende i forhold til dybden er, at den sikrer, at afskærmningen er effektiv, og at det er muligt at opretholde højden af afskærmningen over hele plansiloens åbning. Svendborg Kommune vurderer, at med denne præcisering og ændringen af det varslede påbud sikres det, at der etableres en effektiv afskærmning af plansiloerne mod syd.

Endelig er højden af afskærmningen i det varslede påbud ændret fra 2,6m til 2,4m på grund af en aflæsningsfejl fra miljørapporten.

Svendborg Kommune skal herefter i henhold til husdyrlovens §39 meddele det varslede påbud med ændringer. Påbuddet meddeles med henvisning til husdyrlovens §40 stk. 2 nr. 1, 2 og 3. Det vil sige, der er fremkommet nye oplysninger om støjbelastningen, der ikke kunne forudses ved meddelelsen af miljøgodkendelsen, og det er sandsynligt, at støjbelastningen ved den nærmeste nabo mod syd går ud over det, der blev lagt til grund ved meddelelsen af miljøgodkendelsen i 2009.

Fastsættelse af vilkår

- Aflæsning af foder på foderbordet skal foregå i perioden fra kl. 07.00-18 på alle dage.
- Aflæsning af foder i perioden fra kl. 22.00-07.00 kan ske, hvis der senest 1 måned før ændringen ønskes gennemført udarbejdes en støjdokumentation, der dokumenterer, at de fastsatte støjgrænser i miljøgodkendelsen af 17. november 2009 – Miljøgodkendelse til kvægproduktion på Bøllemosevej 21, Gudbjerg Fyn – kan overholdes.

Støjgrænserne skal sikres overholdt uden hensyntagen til en beregnet usikkerhed, dog accepteres i perioden fra 22.00-07.00 en støjbelastning på 42,2dB(A) ved Bøllemosevej 14 og 42,7dB(A) ved Bankevej 4, hvis overskridelsen af støjgrænsen udelukkende skyldes bidraget fra foderblanding. En reduktion af overskridelsen af støjgrænsen kan dermed ikke erstattes af bidraget fra andre støjkluder.

Dokumentationen skal sendes til Svendborg Kommunes accept, og skal udføres på følgende måde:

Dokumentationen skal foretages i form af målinger eller beregninger efter Miljøstyrelsens retningslinier.

Målingerne/beregningerne skal udføres af en person eller et firma, der er at finde på Miljøstyrelsens sidst reviderede liste over firmaer/personer, der er godkendt til at udføre Miljømåling – ekstern støj.

Målinger/beregninger skal udføres efter Miljøstyrelsens vejledninger om beregning og målinger af ekstern støj fra virksomheder (Vejledning nr. 5/1984 – Ekstern støj virksomheder, Vejledning nr. 6/1984 – Måling af ekstern støj fra virksomheder, Vejledning nr. 5/1993 – vejledning om beregning af ekstern støj fra virksomheder), og skal desuden være i overensstemmelse med Miljøstyrelsens seneste bekendtgørelse om kvalitetskrav til miljømålinger udført af akkrediterede laboratorier, certificerede personer.

Hvis det kan konstateres, at de fastsatte støjgrænser ikke kan overholdes, skal der redegøres for, hvordan støjen kan reduceres, så de fastsatte støjgrænser kan overholdes.

- Der skal føres journal for eventuelle afvigelser i driftstidspunktet for aflæsning af foder på foderbordet. Afvigelsen skal registreres med dato, tidspunkt og begrundelse for afvigelse. Journalen skal kunne fremvises ved tilsyn, og skal opbevares for de seneste 5 år.
- Der skal syd for alle eksisterende og planlagte plansiloer etableres en effektiv afskærmning med en højde på mindst 2,4 meter. Afskærmningen må højst placeres 1 m fra plansiloernes ophør. Kravet om afskærmning kan undlades, hvis det ved en "Miljømåling – ekstern støj" kan dokumenteres, at de fastsatte støjgrænser kan overholdes uden afskærmning. Dokumentationen skal ske uden hensyntagen til en beregnet usikkerhed.

Transport

De miljømæssige gener forbundet med transport vil primært være støj, lugt, støv og trafiksikkerhed. Lugtgener vil oftest kun forekomme ved gyllekørsel. Derudover kan der opstå gener som følge af spild på veje, langsomtkørende trafik, tung trafik i landsbyer og lign. – faktorer som kan påvirke trafiksikkerheden for borgerne i området. Støvgener vil oftest kun være et problem ved kørsel på grus- og markveje, og hvis naboerne ligger tæt ved kørselsvejen. Støjgener vil sandsynligvis opleves som værende mest generende i aften- og i de tidlige morgentimer.

Ansøgers oplysninger

Ansøger har oplyst, at der ikke sker væsentlige ændringer i antallet af transporter i forbindelse med den ansøgte ændring.

Kommunens vurdering

I forbindelse med den ansøgte ændring er det oplyst, at ansøgningen skal ses som et led i at samle ansøgers husdyrproduktioner på færre ejendomme. Det er Svendborg Kommunes vurdering, at dette kan betyde, at antallet transporter af dyr og foder kan reduceres i forhold til miljøgodkendelsen fra 2009. Sammenholdt med de øvrige transporter fra ejendommen (- gylle, majs mv.) er der dog sandsynligvis tale om en begrænset ændring. Svendborg Kommune er derfor enig med ansøger i, at der ikke vil ske væsentlige ændringer i antallet af transporter, som følge af den ansøgte ændring.

I forhold til miljøgodkendelsen fra 2009 har ansøger fået et lidt større eget og forpagtet udbringningsareal. En del af de anvendte aftalearealer er også erstattet med andre aftalearealer. Der er i miljøgodkendelsen fra 2009 fastsat vilkår om, hvillike transportveje og på hvilke tidspunkter gylletransporter og fodertransporter må foregå. Disse vilkår vil fortsat gælde også for de nye udbringningsarealer.

Det er derfor Svendborg Kommunes vurdering, at redegørelsen for den trafikmæssige påvirkning, som den er foretaget i miljøgodkendelsen fra 2009, fortsat er fyldestgørende, og der stilles ikke yderligere vilkår.

Spildevand

Ansøgers oplysninger

Ansøger har oplyst, at foderbordet overdækkes, hvilket betyder, at der ikke ledes regnvand til pladsen. Overfladevand fra kørearealet ved foderbordet opsamles ikke.

Kommunens vurdering

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at uforurennet overfladevand kan afledes diffust. For at sikre, at overfladevandet er uforurennet – dvs. ikke indeholder eksempelvis organisk materiale - er der under afsnittet om husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold stillet vilkår om, at foderbordet skal overdækkes.

Selve kørevejen ved foderbordet er ikke overdækket, og der vil derfor være en diffus afledning af overfladevand fra dette areal. For at sikre, at der er tale om uforurennet overfladevand uden eksempelvis organisk materiale, stilles der vilkår om, at kørearealet til hver en tid skal renholdes og at ethvert spild af f.eks. foder straks skal opsamles.

Dyrenes opholdsareal er overdækket og der vil derfor kun forekomme spildevand fra dette areal i form af vaskevand. Vaskevandet opsamles og ledes til en gyllebeholder, og det er dermed Svendborg Kommunes vurdering, at dette spildevand – der kan indholde husdyrgødning - er håndteret i overensstemmelse med gældende lovgivning. Der stilles derfor ikke særlige vilkår til håndteringen af spildevandet fra køernes opholdsareal.

- Kørearealet ved foderbordet skal til hver en tid renholdes, og ethvert spild skal straks opsamles og bortskaffes.

Forurening og gener fra husdyrbrugets arealer

På baggrund af ansøgningen og en vurdering af nitratklasser, fosforklasser, naturarealer m.v. er der her foretaget en vurdering af, om der er risiko for udvaskning af næringsstoffer fra udbringningsarealerne, der kan påvirke overfladevand og grundvand væsentligt samt om driften af arealerne kan påvirke beskyttede naturtyper væsentligt.

Drift af husdyrbrugets arealer

Det fremgår af miljøgodkendelsen fra 2009, at der er godkendt i alt 408,1 ha ejede og forpagtede arealer, og der er afsat husdyrgødning til i alt 150,8 ha. Siden meddelelsen af miljøgodkendelsen er der udskiftet arealer. Denne tillægsgodkendelse omfatter dermed de ændringer, der er foretaget siden 2009. For de miljøparametre, hvor påvirkningen reguleres på bedriftsniveau er der foretaget en vurdering med udgangspunkt i alle bedriftens ejede og forpagtede arealer. Alle ejede og forpagtede arealer er placeret i Svendborg Kommune.

En del af ejendommens husdyrgødning afsættes til aftalearealer. Disse arealer godkendes eller er godkendt særskilt efter § 16 i husdyrgodkendelsesloven.

Nedenstående tabel angiver ansøgers oplysninger om landbrugsjord til rådighed for ejendommen:

Udbringningsareal	Ansøgt produktion, ha
Ejet	319,2
Forpagtet	181,1
I alt	500,3

Endelig har ansøger indgået aftaler om levering af husdyrgødning til i alt 1115,7ha.

Der er indgået forpagtnings- og gylleaftaler med følgende lodsejere:

	Adresse	CVR	Ha
Forpagtning	Lars Lindegaard Rasmussen og Lone ArntzenAlbjergvej 47, 5883 Oure	-	6,0
Forpagtning	Anja Lysell Freltofte, og Torben Ravn Freltofte Tøjsmosevej 18, 5883 Oure	-	32,0
Forpagtning	Christian Ahlefeldt Lehn, Fåborgvej 260, 5700 Svendborg, ejer af Edelsmindevej 8B, 5700 Svendborg	-	58,9
Forpagtning	Knud og Yvonne Schmidt Sejten, Sortemosevej 66, 5892 Gudbjerg	-	34,8
Forpagtning	Jan Læssøe Pedersen og Karen Dichmann Christophersen, Nyborgvej 500, 5881 Skårup	-	1,7
Forpagtning	Ane Lise Gjerstrup Fog Kjøbek og Kaj Fog Larsen, Ørbækvej 244, 5883 Oure	-	15,6
Forpagtning	Hans Mygind Andersen og Lisbeth Birk Christoffersen, Ørbækvej 126, 5700 Svendborg	-	9,6
Forpagtning	Ane Vestermark og Ole Højly Hansen, Sognevej 51, 5882 Vejstrup	-	22,5
Aftale	Jørgen Schiøttz-Christensen Klingstrupvej 11A, 5881 Skårup	14668500	358,5
Aftale	Jørgen Peder Thomsen Sortemosevej 20 5892 Gudbjerg	39512211	106,0
Aftale	Claus Møller Larsen Rønnowsvej 2, 5881 Skårup	33280874	29,1
Aftale	Heine Jensen Rødeledsvej 8, 5892 Gudbjerg	20124393	39,5
Aftale	Tom Jacobsen Bankevej 5 5892 Gudbjerg	21089893	29,9
Aftale	Otto Sandgård Stubshovedvej 24, 5884 Gudme	42573256	62,9
Aftale	Hestehavegård Aps Ørbækvej 80, 5854 Gislev	10190045	489,8
IALT			1296,8

Bilag 2 viser et oversigtskort over ejede og forpagtede arealer, og bilag 3 angiver, hvilke forudsætninger udspretningsarealerne indgår med i beregningerne i IT-ansøgningssystemet (- jordbundstype, drænet, vandet, sædskifte mv. grundlaget for de

Der tildeles arealerne følgende typer og mængder af husdyrgødning:

Produceret gødningsmængde	Gødningstype (dybstrøelse, kvæggylle, svinegylle m.m.) + Afsat gødning	Kg N		Kg P		DE	
		Nudrift (2007)	Ansøgt	Nudrift (2007)	Ansøgt	Nudrift (2007)	Ansøgt
Bøllemosevej 21	Dybstrøelse	4.264	42.487	658	6.285	37	417
Bøllemosevej 21	Kvæggylle	43.749	73.050*	6.864	10.800	440	791
Tilført	Kvæggylle	6.979	-	1.144	-	67	-
Afsat	Dybstrøelse	-	9.486	-	1.405	-	93
Afsat	Kvæggylle	1.067	24.465	187	3.625	10	265
I alt til rådighed nudrift		53.925		8.479		534	
Udbragt på bedriften i alt			81.586		12.055		850

*Inkl. tilført husdyrgødning

Der udbringes i alt på ejede og forpagtede arealer 1,7 DE/ha, hvilket overholder gældende harmonikrav på 1,7 DE/ha.

Der stilles vilkår om, hvilken type og mængde af udbragt husdyrgødning, der må udbringes på udbringningsarealerne samt vilkår om, at der skal foreligge dokumentation for den udbragte husdyrgødning.

Da mængden af udbragt kvælstof og fosfor er ændret i forhold til miljøgodkendelsen fra 2009 bortfalder vilkår 56 i godkendelsen og erstattes af det efterfølgende vilkår. Egenkontrolvilkår nr. 65 i godkendelsen fra 2009 revurderes samtidig i overensstemmelse med det nye fastsatte vilkår.

Fastsættelse af vilkår:

- Der må per planår (1/8-31/7) højst udbringes husdyrgødning fra 850DE beregnet ud fra 526 DE kvæggylle og 324DE dybstrøelse, svarende til 1,7 DE/ha per planår. Der må derudover ikke tilføres bedriftens arealer anden organisk gødning som f.eks. affald.
- Der skal foreligge dokumentation for den udbragte mængde og type af husdyrgødning. Dokumentationen skal opbevares for de seneste 5 år, og skal kunne fremvises ved tilsyn. Dokumentationen skal have en sådan form, at den tydeligt kan vise, at det fastsatte vilkår er overholdt – uanset driftsmæssig sammenhæng med andre produktionsanlæg.

Sædskifte

Omkring 477,3 ha af udbringningsarealerne ligger i oplandet til Langelandsundet, ca. 13,5 ha i oplandet til Skårupøre Sund og ca. 9,5 ha i oplandet til Svendborg Sund. Dermed er alle udbringningsarealer placeret i hovedoplandet til Det Sydfynske Øhav.

Under afsnittet om kvælstof til fjord og hav fremgår det, at Svendborg Kommune har vurderet, at der er en risiko for, at udvaskningen fra udspretningsarealerne vil påvirke habitatområdet Det Sydfynske Øhav. For at reducere udvaskningen af nitrat har ansøger valgt, at der skal anvendes ét af følgende fire tiltag:

1. Reduktion af kvælstofkvoten med 7,6%
2. Et sædskifte med 14% ekstra efterafgrøder ud over de lovpligtige efterafgrøder.
3. Et sædskifte med mindst 10% frøgræs og 0-10% ærter (sædskifte S6) samt en reduktion i bedriftens kvælstofkvote med 6,0%
4. Et sædskifte med mindst 10% frøgræs og 0-10% ærter (sædskifte S6) samt 8% ekstra efterafgrøde ud over de lovpligtige efterafgrøder.

Der stilles vilkår i henhold til disse 4 alternativer, og vilkår om, at der skal kunne fremvises dokumentation for det valgte alternativ.

Ved anvendelse af alternativ 1 og 2 anvendes der på alle udbringningsarealer referencesædskifte K6 eller K13, og der stilles derfor ikke særlige vilkår til selve sædskiftet. I alternativ 3 og 4 anvendes der et sædskifte S6 svarende til, at der skal etableres mindst 10% frøgræs og 0-10% ærter (Udvaskningsindex på 86). Da sædskifte S6 ikke svarer til referencesædskiftet stilles, der i de relevante alternativer vilkår om at sædskifte S6 skal anvendes.

Der er i miljøgodkendelsen fra 2009 stillet et vilkår 59 om, at der skal etableres enten 18,4% ekstra efterafgrøder eller, at kvælstofnormen skal reduceres med 9,2%. Der er med denne tillægsgodkendelse fastsat andre vilkår, der sikrer, at husdyrlovens beskyttelsesniveau i forhold til overfladevand og internationale beskyttelsesområder overholdes. Derfor er vilkår 59 ikke længere relevant, og vilkåret bortfalder med denne miljøgodkendelse. For at sikre, at de fastsatte vilkår til sædskiftet og tilhørende egenkontrol er i overensstemmelse med hinanden, er vilkår 66 i miljøgodkendelsen fra 2009 samtidig revurderet.

Fastsættelse af vilkår:

- Der skal på bedriftens arealer etableres et sædskifte med et af følgende fire alternativer:
 - Reduktion af kvælstofkvoten med 7,6% i forhold til NaturErhvervsstyrelsens norm. Normreduktionen eller andre generelle miljøkrav må ikke overføres til andre bedrifter.
 - Et sædskifte med 14% ekstra efterafgrøder ud over de til enhver tid gældende, generelle krav om efterafgrøder, uanset om det generelle krav opfyldes vha. andre virkemidler i henhold til NaturErhvervsstyrelsens regler eller overføres til andre år. De samme generelle regler, som gælder for de lovpligtige efterafgrøder, skal også følges for disse ekstra efterafgrøder. Efterafgrøderne eller andre generelle miljøkrav må dog ikke overføres til andre bedrifter.
 - Et sædskifte med 10% frøgræs og 0-10% ærter samt en reduktion i bedriftens kvælstofkvote med 6,0% i forhold til NaturErhvervsstyrelsens norm. Normreduktionen eller andre generelle miljøkrav må ikke overføres til andre bedrifter
 - Et sædskifte med 10% frøgræs og 0-10% ærter samt 8% ekstra efterafgrøde ud over ud over de til enhver tid gældende, generelle krav om efterafgrøder, uanset om det generelle krav opfyldes vha. andre virkemidler i henhold til NaturErhvervsstyrelsens regler eller overføres til andre år. De samme generelle regler, som gælder for de lovpligtige efterafgrøder, skal også følges for disse ekstra efterafgrøder. Efterafgrøderne eller andre generelle miljøkrav må dog ikke overføres til andre bedrifter.
- Afhængig af det valgte alternativ for reduktion af udvaskning af nitrat skal der foreligge dokumentation for reduceret kvælstofnorm, antal efterafgrøder udover de lovpligtige efterafgrøder og anvendt sædskifte. Dokumentationen skal kunne fremvises ved tilsyn og kontrol og skal opbevares for de seneste 5 år. Dokumentationen skal have en sådan form, at den tydeligt kan vise, at det fastsatte vilkår er overholdt – uanset driftsmæssig sammenhæng med andre produktionsanlæg.

Påvirkning af naturområder

I det efterfølgende vurderes det, om der skal stilles særlige vilkår til udbringningen af husdyrgødning på arealer i nærheden af naturområder og/eller yngle- og rasteområder for bilag IV-arter. Vurderingen tager udgangspunkt i naturområdets målsætning, områdets kvælstoffølsomhed og afstand fra udbringningsarealerne.

Kommunen følger de retningslinjer, som Miljøstyrelsen har angivet for vurderingen af den konkrete ammoniakpåvirkning. Ifølge Miljøstyrelsens vejledning vil der sjældent kunne konstateres en påvirkning på over 1 kg N/ha - uanset husdyrgødningstype og anvendt teknologi, hvis afstanden mellem udbringningsarealet og naturområdet er over 100 meter. Kun i tilfælde med "worst case" tab af ammoniak og et udbringningsareal på over 100 ha, vil der kunne konstateres påvirkninger på over 1 kg N/ha. "Worst case" vil især være udbringning af fast husdyrgødning uden nedbringning, typisk ved udbringning ovenpå

afgrøden, men det kan også ske ved udbringning af kvæggylle indenfor 20 meter fra et naturområde, og svinegylle indenfor 10 m fra et naturområde.

Af den mængde husdyrgødning, der udbringes på de anmeldte arealer udgør ca. 40% dybstrøelse (- beregnet på baggrund af antal dyreenheder). Den resterende mængde husdyrgødning, der udbringes, er kvæggylle. "Worst case" ved udbringning af dybstrøelse vil kunne forekomme fra arealer indenfor 100m fra et naturområde, mens der ved udbringning af kvæggylle kun vil være tale om "worst case" indenfor 20 fra et naturområde.

Ingen af udbringningsarealerne udgør enkeltvis over 100 ha, der findes dog større samlede områder af udbringningsarealer, der udgør over 100 ha. Ansøger har oplyst, at alle arealer også i nudrift har været anvendt til udbringning af husdyrgødning, og det er oplyst, at der i nudrift er udbragt 1,66 DE/ha, og i ansøgt drift udbringes der 1,7 DE/ha. Det betyder, at den ansøgte ændring medfører, at der udbringes i alt 0,04 DE/ha mere end i nudriften.

I de efterfølgende afsnit foretages, der en vurdering af de omkringliggende naturområders ammoniakpåvirkning ved udbringning af husdyrgødning på de ansøgte udbringningsarealer.

Kategori 1 og 2-natur

Der ligger ingen naturområder, der er omfattet af kategori 1 eller 2 indenfor 100 m fra de ansøgte udbringningsarealer.

Kategori 3

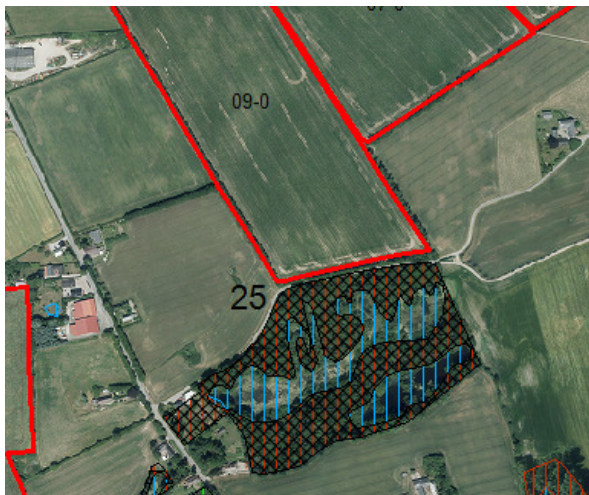
Flere af udbringningsarealerne støder op til eller ligger indenfor 100 m fra naturområder, der er omfattet af kategori 3. Svendborg Kommune vil i det efterfølgende foretage en vurdering af, om der til beskyttelse af disse naturområder skal fastsættes krav om dyrkningsfrie bræmmer på udbringningsarealerne.

Baggrundsbelastningen i området omkring udbringningsarealerne ligger i intervallet fra ca. 13-16kg N/ha/år

A-og B-målsatte naturområder.

Areal 09-0

Areal nr. 09-0 er ca. 10,5 ha og støder op til en A-målsat mose med en tålegrænse på 15-20 kg N/ha/år jf. naturområde nr. 25 på det efterfølgende oversigtskort. Baggrundsbelastningen i området er ca. 15,2 kg N/ha/år.

Naturområde 25 er et højt målsat naturområde, og Svendborg Kommune vurderer, at der med stor sandsynlighed bør tages udgangspunkt i den nedre tålegrænse. Det betyder, at tålegrænsen tilnærmelsesvis overholdes med baggrundsbelastningen.

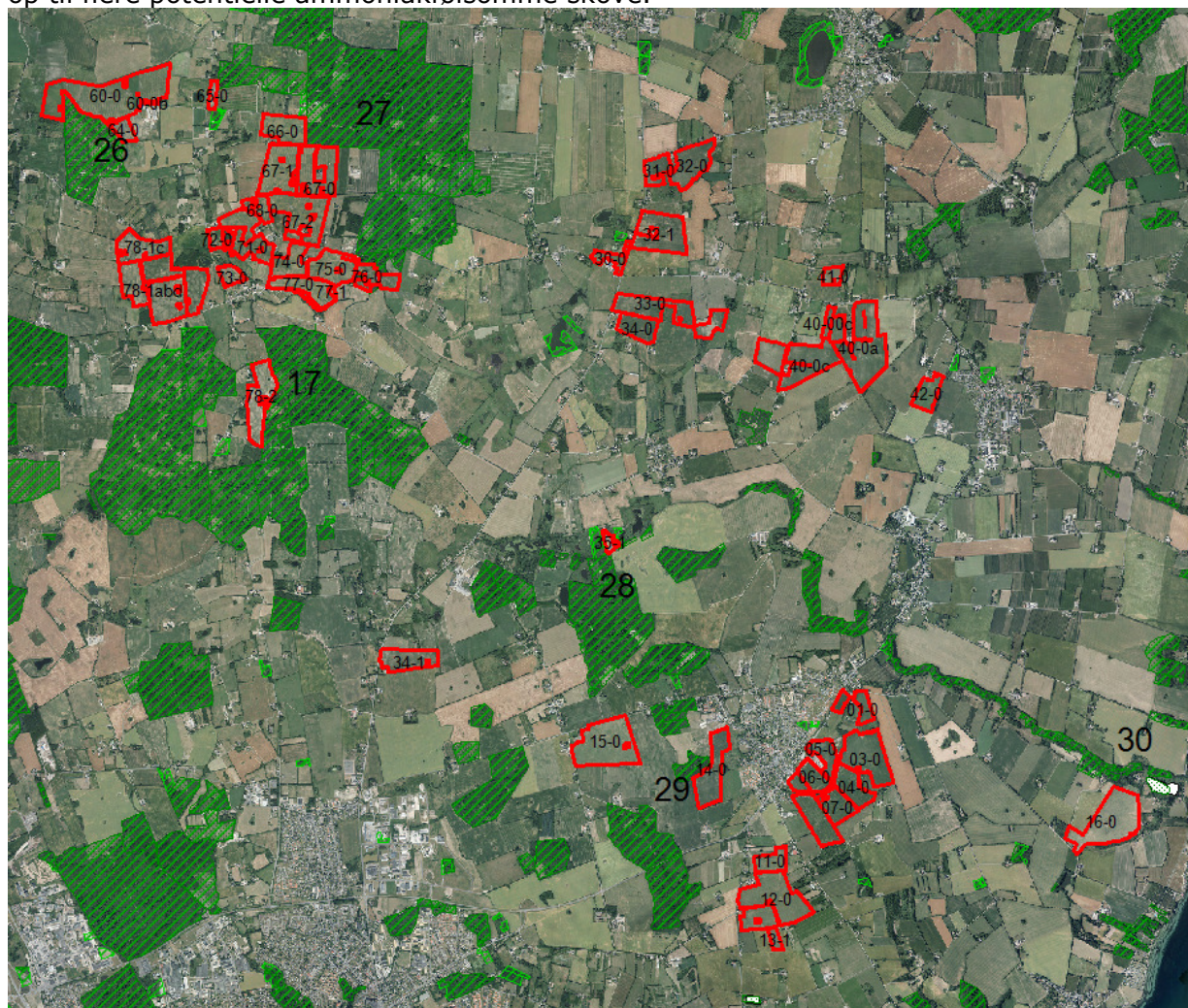
Det betyder også, at enhver yderligere ammoniakpåvirkning ved udbringning af husdyrgødning vil medvirke til, at tålegrænsen overskrides. Som nævnt tidligere vil der i forhold til nudrift være tale om, at den ansøgte drift vil resultere i en merudbringning på ca. 0,04 DE/ha/år. Svendborg Kommune skønner, at den

begrænsede merudbringning med stor sandsynlighed ikke vil medføre en merpåvirkning på over 1 kg N/ha/år.

Sammenholdt med, at der er tale om et mindre udbringningsareal vurderer Svendborg Kommune, at der – på trods af, at der sandsynligvis er en mindre overskridelse af naturområdets tålegrænse – ikke vil være en merpåvirkning, som vil forårsage tilstandsændringer i naturområdet. Der stilles derfor ikke vilkår om bræmmer på areal 09-0.

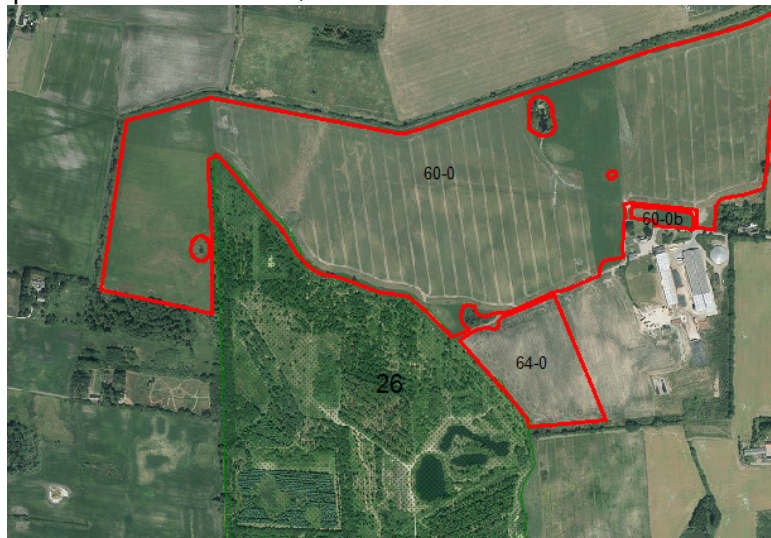
Ammoniakfølsom skov

Det efterfølgende oversigtskort viser, at en del af de ansøgte udbringningsarealer støder op til flere potentielle ammoniakfølsomme skove.

Areal nr. 60-0 og 64-0

Udbringingsareal nr. 60-0 og 64-0 støder mod syd op til skovområde nr. 26. Området er defineret som et potentielt ammoniakfølsomt område.

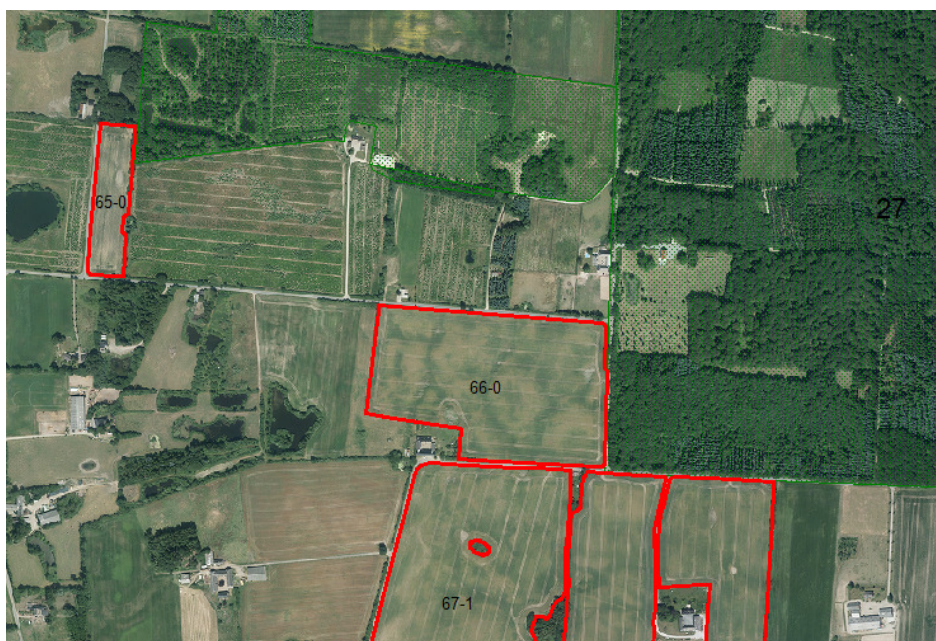

I miljøgodkendelsen fra 2009 fremgår det, at skovområdet er plantet omkring 1990 og, at skoven består af løv- og nåleskov. Der er dermed tale om en forholdsvis ny skov. Svendborg Kommune har ikke kendskab til, at der i skoven skulle være naturskovsindikerende arter eller, at skoven skulle indeholde gammelskovsarter, som er medtaget på listen over arter, der er brugt ved prioritering af naturmæssigt særligt værdifulde skove (- omfattet af §25 i skovloven).

På baggrund af ovenstående er det Svendborg Kommunes vurdering, at der ikke er tale om en ammoniakfølsom skov, og der skal derfor ikke stilles særlige vilkår om begrænsning af ammoniakdepositionen til beskyttelse af skoven.

Areal nr. 65-0, 66-0 og 67-0

Skovområde nr. 27 – Gudbjerg Skov - støder op til udbringningsarealerne 65-0, 66-0 og 67-0. For areal nr. 65-0 er der dog kun tale om en strækning på i alt ca. 70 m mod øst og ca. 30 m mod syd, og for areal 66-0 en strækning på i alt 200m langs den østlige side af udbringningsarealet. Strækningen for den nordlige del af areal nr. 67-0 er ca. 300m.

Skoven fremgår af historiske Original 1-kort og er derfor mere end 200 år gammel, og opfylder dermed kriteriet for definitionen af ammoniakfølsom skov. Skoven er desuden fredskov. Skovområdet består af løvskov og produktionsskov. Særligt er størstedelen af skovområdet, der støder op til areal 67-0, produktionsskov.

Tålegrænsen for løvskov i tempererede egne er 10-20 kg N/ha/år. Baggrundsbelastningen i området er ca. 16 kg N/ha/år. Skovens nedre tålegrænse vurderes således at være overskredet alene med baggrundsbelastningen.

Skovområdet er i Svendborg kommunes kommuneplan 2013-25 ikke omfattet af kommuneplanens udpegning af særlige værdifulde naturområder, rekreative områder og/eller værdifuldt kulturmiljø. Området indgår i kommuneplanens udpegede naturnetværk (-særligt biologisk interesseområde). Kommuneplanens retningslinier for naturnetværket vedrører særligt mulighederne for bebyggelse. Det betyder, at udbringning af husdyrgødning på udbringningsarealer, der støder op til skovområdet, ikke vil være i konflikt med disse retningslinier.

Der er ikke registreret fredninger i skoven, og der foreligger ikke handleplaner for naturpleje eller anden planlagt naturindsats for skovområdet. Endelig har Svendborg Kommune ikke kendskab til sjældne arter i skoven.

De ansøgte udbringningsarealer har været anvendt i nudrift og der må derfor forventes, at den ansøgte ændring vil medføre en merbelastning på i alt 0,04 DE/ha.

Skovens status i kommuneplanen og begrænsede naturkvalitet, manglende fredninger og handleplaner, sammenholdt med, at en del af skoven drives som produktionsskov, og at der for en del af udspretningsarealerne er tale om korte strækninger, der støder op til skovområdet samt det faktum, at der sandsynligvis er tale om en begrænset merbelastning, som følge af udbringningen af husdyrgødning, betyder, at Svendborg Kommune vurderer, at der ikke skal stilles særlige vilkår til beskyttelse af skovområdet "Gudbjerg Skov".

Areal 78-2

Skovområde nr. 17 mod vest støder op til udbringningsarealet 78-2 på en ca. 900m lang strækning.

Skoven fremgår af historiske Original 1-kort og er derfor mere end 200 år gammel, og opfylder dermed kriteriet for definitionen af ammoniakfølsom skov. Skoven er desuden fredskov. Skovområdet består af løvskov, og i den sydlige ende af udbringningsarealets strækning af produktionsskov.

Tålegrænsen for løvskov i tempererede egne er 10-20 kg N/ha/år. Baggrundsbelastningen i området er ca. 16,4 kg N/ha/år. Skovens nedre tålegrænse vurderes således at være overskredet alene med baggrundsbelastningen.

Skovområdet er i Svendborg kommunes kommuneplan 2013-25 ikke omfattet af kommuneplanens udpegning af særlige værdifulde naturområder, rekreative områder og/eller værdifuldt kulturmiljø.

Området indgår i kommuneplanens udpegede naturnetværk (- særligt biologisk interesseområde). Kommuneplanens retningslinier for naturnetværket vedrører særligt mulighederne for bebyggelse. Det betyder, at udbringning af husdyrgødning på udbringningsarealer, der støder op til skovområdet, ikke vil være i konflikt med disse retningslinier.

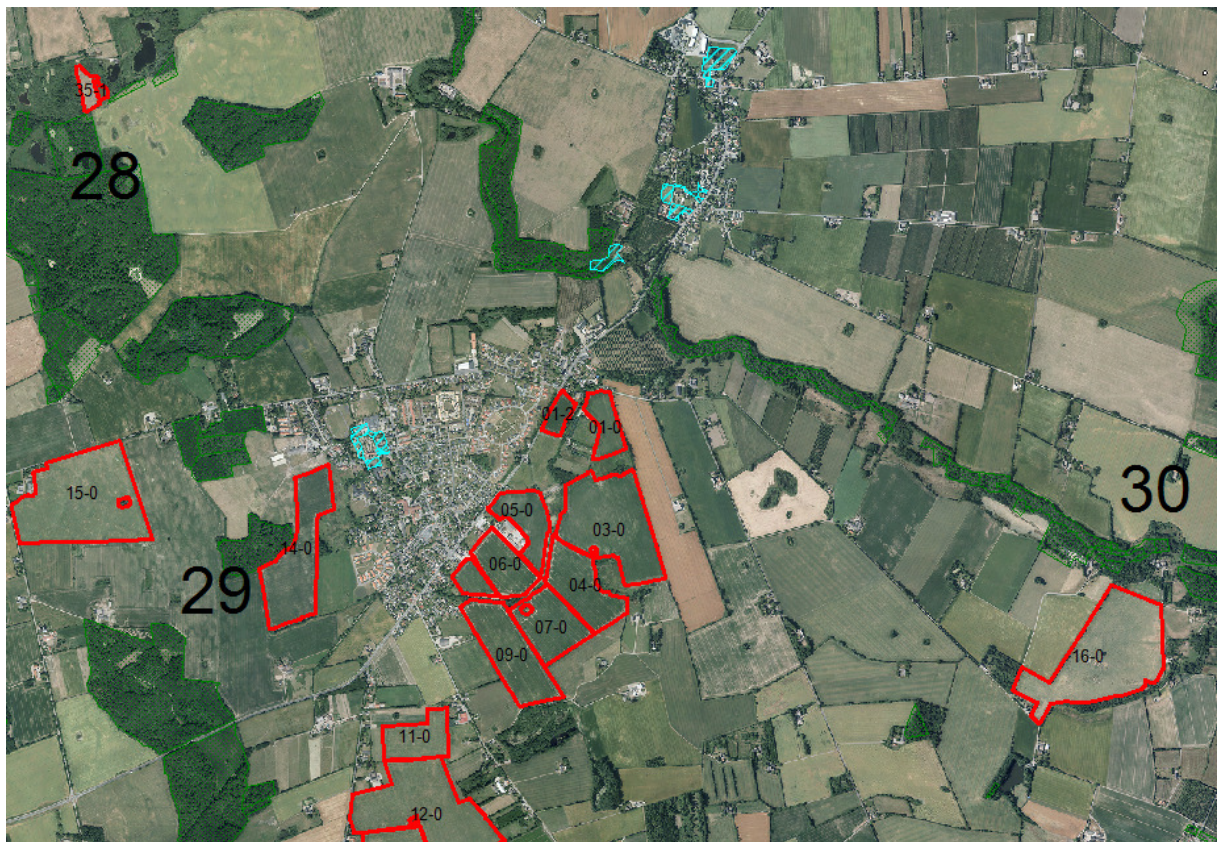
Der er ikke registreret fredninger i skoven, og der foreligger ikke handleplaner for naturpleje eller anden planlagt naturindsats for skovområdet. Endelig har Svendborg Kommune ikke kendskab til sjældne arter i skoven. Der kan dog i området være forekomst af bilag 4-arterne, spidssnudet frø, markfirben, springfrø, sydflagermus, Dværgflagermus, stor vandsalamander og hasselmus.

De ansøgte udbringningsarealer har været anvendt i nudrift og der må derfor forventes, at den ansøgte ændring vil medføre en merbelastning på i alt 0,04 DE/ha.

Skovens status i kommuneplanen og begrænsede naturkvalitet, manglende fredninger og handleplaner, sammenholdt med, at en del af skoven drives som produktions-skov og det faktum, at der sandsynligvis er tale om en begrænset merbelastning, som følge af udbringningen af husdyrgødning på de tilstødende arealer betyder, at Svendborg Kommune vurderer, at der ikke skal stilles særlige vilkår til beskyttelse af skovområdet. Det vurderes samtidig at den begrænsede merbelastning heller ikke vil påvirke eventuelle bilag 4-arters tilstedeværelse i området.

Øvrige skovområder.

En række udspretningsarealer (nr. 35-1, 14-0 og 16-0) støder op til eller ligger indenfor 100m fra andre omkringliggende skovområder. Skovområderne er markeret med nummer 28, 29 og 30 på det efterfølgende oversigtskort.

Skovområderne er sandsynligvis mere end 200 år gamle, og dermed ammoniakfølsomme.

Areal 14-0

Udspretningsareal nr. 14-0 støder op til skovområde 29 med en ca. 200 m lang strækning på den midterste og vestlige side af arealet.

Skovområde 29 er i Svendborg kommunes kommuneplan 2013-25 ikke omfattet af kommuneplanens udpegning af særlige værdifulde naturområder, rekreative områder og/eller værdifuldt kulturmiljø. Der er ikke registreret fredninger i skoven, og der foreligger ikke handleplaner for naturpleje eller anden planlagt naturindsats for skovområdet. Endelig har Svendborg Kommune ikke kendskab til sjældne arter i skoven. Der kan dog i området være forekomst af bilag 4-arterne, spidssnudet frø, markfirben, springfrø, sydflagermus, Dværgflagermus, stor vandsalamander og hasselmus.

De ansøgte udbringningsarealer har været anvendt i nudrift og der må derfor forventes, at den ansøgte ændring vil medføre en merbelastning på i alt 0,04 DE/ha.

Skovens status i kommuneplanen og begrænsede naturkvalitet, manglende fredninger og handleplaner, sammenholdt med, at en del af skoven drives som produktionsskov og det faktum, at der sandsynligvis er tale om en begrænset merbelastning, som følge af udbringningen af husdyrgødning på de tilstødende arealer betyder, at Svendborg Kommune vurderer, at der ikke skal stilles særlige vilkår til beskyttelse af skovområdet, og det vurderes samtidig at den begrænsede merbelastning heller ikke vil påvirke eventuelle bilag 4-arters tilstedeværelse i området.

Areal 16-0

Udspretningsareal nr. 16-0 ligger ca. 60m fra nærmeste mosaik af mindre skovområder, der ligger i Vejstrup Ådal.

Skovområde 30 er i Svendborg kommunes kommuneplan 2013-25 ikke omfattet af kommuneplanens udpegning af særlige værdifulde naturområder, og/eller værdifuldt kulturmiljø. I området omkring Vejstrup Ådal er Øhavsstien etableret – stien har karakter af en rekreativ vandresti.

Området indgår i kommuneplanens udpegede naturnetværk (-særligt biologisk interesseområde). Kommuneplanens retningslinier for naturnetværket vedrører særligt mulighederne for bebyggelse. Det betyder, at udbringning af husdyrgødning på udbringningsarealer, der støder op til skovområdet, ikke vil være i konflikt med disse retningslinier.

Der er ikke registreret fredninger i skoven, og der foreligger ikke handleplaner for naturpleje eller anden planlagt naturindsats for skovområdet. Endelig har Svendborg Kommune ikke kendskab til sjældne arter i skoven. Der kan dog i området være forekomst af bilag 4-arterne, spidssnudet frø, springfrø, stor vandsalamander.

De ansøgte udbringningsarealer har været anvendt i nudrift og der må derfor forventes, at den ansøgte ændring vil medføre en merbelastning på i alt 0,04 DE/ha.

Skovens status i kommuneplanen, og manglende fredninger og handleplaner, sammenholdt med afstanden til udbringningsarealet og det faktum, at der sandsynligvis er tale om en begrænset merbelastning, som følge af udbringningen af husdyrgødning på de tilstødende arealer betyder, at Svendborg Kommune vurderer, at der ikke skal stilles særlige vilkår til beskyttelse af skovområdet. Det vurderes samtidig at den begrænsede merbelastning heller ikke vil påvirke eventuelle bilag 4-arters tilstedeværelse i området.

Øvrige naturområder

Der ligger flere lavt målsatte naturområder (-C- og D-målsat) i området omkring udbringningsarealerne.

Ingen af naturområderne er omfattet af fredninger, handleplaner for naturpleje eller anden planlagt naturindsats.

Som beskrevet tidligere forøges udbringningen af husdyrgødning med ca. 0,04 DE/ha i forhold til nudrift. Det er Svendborg Kommunes vurdering, at der dermed vil være tale om en meget begrænset stigning i mængden af tilført ammoniak til de omkringliggende naturområder.

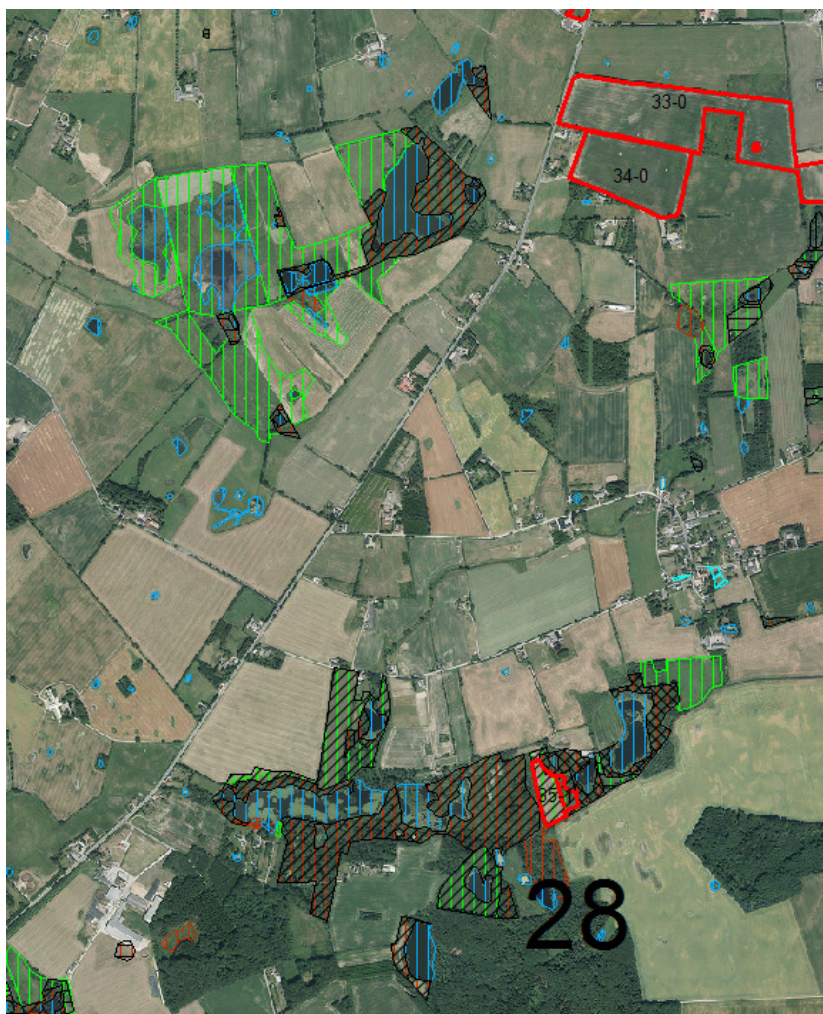
Da naturområderne samtidig er lavt målsatte og med stor sandsynlighed vil have tålegrænser, der ligger over 20 kg N/ha/år vurderer Svendborg Kommune, at det er sandsynligt, at tålegrænserne ikke overholdes, når baggrundsbelastningen og merdepositionen fra udbringningen betragtes samlet.

På den baggrund vurderer Svendborg Kommune, at der ikke skal stilles vilkår om bræmmer til beskyttelse af de lavere målsatte naturtyper i området.

Vurdering af vilkår i miljøgodkendelsen fra 2009

I miljøgodkendelsen fra 2009 er der fastsat vilkår om, at udbringning af flydende husdyrgødning på sort jord og fodergræsmarker skal nedfældes indenfor 300m omkring de A- og B-målsatte naturområdet, som er angivet på godkendelsens bilag 4b og 4c.

I denne tillægsgodkendelse vil det svare til udbringningsarealerne 07-0, 09-0, 11-0, og 12-0, 33-0 og 34-0 samt 35-1 jf. de efterfølgende oversigtskort.

I dag er det via gældende lovgivning fastlagt, at udbringning af flydende husdyrgødning på sort jord eller græsmarker skal foregå ved nedfældning. Samtidig er der i de foregående afsnit foretaget en vurdering af, om naturområderne påvirkes væsentligt ved udbringning af husdyrgødning på arealerne, og om der til beskyttelse af naturområderne skal fastsættes vilkår om bræmmer.

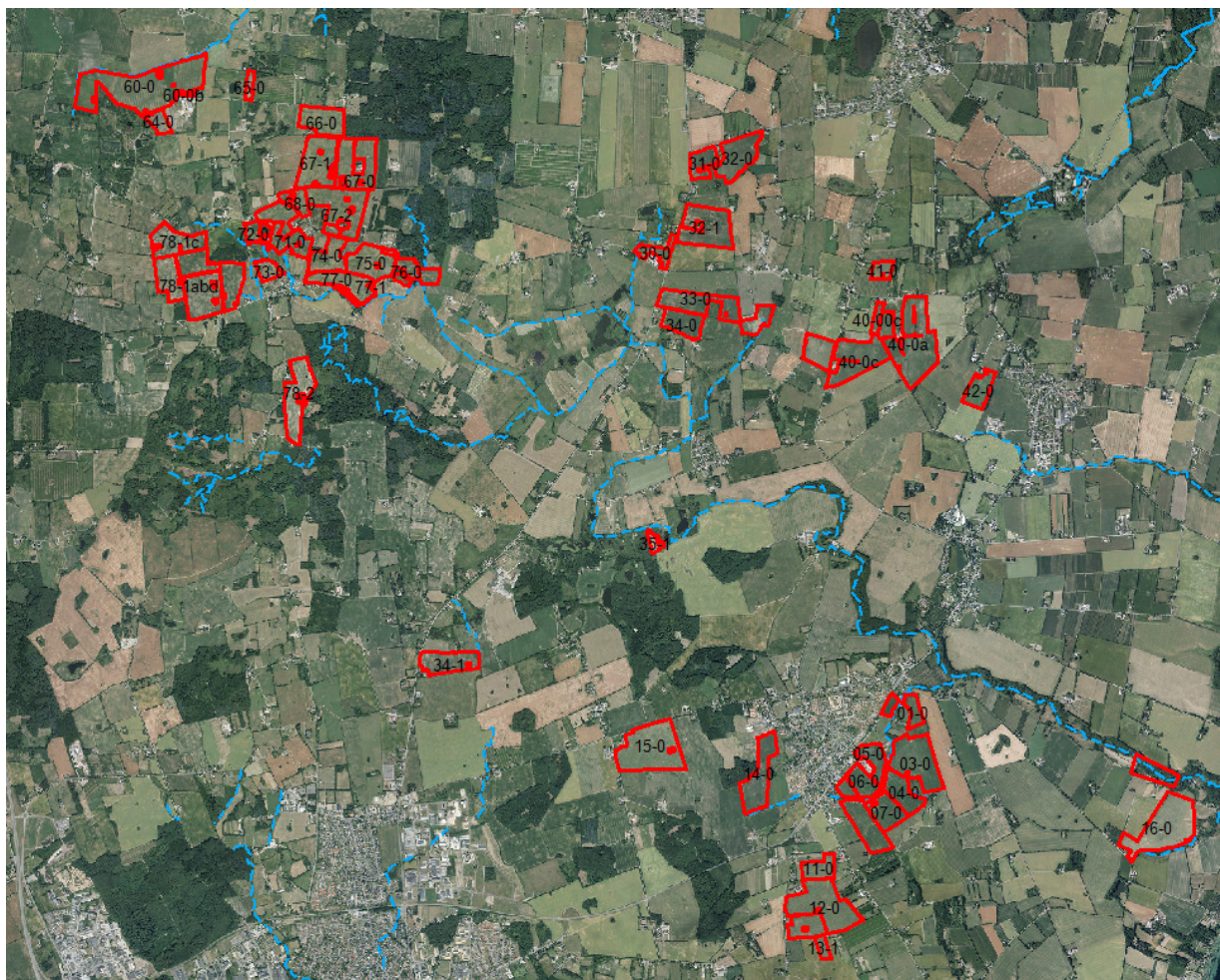
Med baggrund i gældende lovgivning og denne miljøgodkendelses vurdering af påvirkningen af naturområderne vurderer Svendborg Kommune, at vilkår 58 i miljøgodkendelsen fra 2009 ikke længere er relevant, og vilkåret bortfalder derfor med denne godkendelse.

Samlet vurdering

Svendborg Kommune vurderer samlet, at udbringningen af husdyrgødning ikke vil medføre en væsentlig negativ påvirkning af naturområder, der er omfattet af husdyrlovens §7, naturområder omfattet af naturbeskyttelseslovens §3 samt ammoniakfølsomme skove. Der stilles derfor ikke vilkår til beskyttelse af de omkringliggende naturområder.

Påvirkning af søer og vandløb

På det efterfølgende oversigtskort fremgår de ansøgte udbringingsarealer og de omkringliggende §3-beskyttede vandløb. En del af udbringingsarealerne støder op til et §3-beskyttet vandløb. Der er kan desuden på flere af udbringingsarealerne forekomme mindre §3-beskyttede søer.

Ifølge gældende lovgivning må flydende husdyrgødning ikke udbringes på stejle skrånninger med en hældning på mere end 6 grader ned mod vandløb, søer over 100m² eller fjorde indenfor en afstand af 20 m fra vandløbets, søens eller fjordens øverste kant. Søer og naturlige vandløb er desuden omfattet af gældende lov om randzoner.

Flere af udbringingsarealerne har en hældning på mere end 6 grader, der skråner ned mod et §3-beskyttet vandløb. Udbringingsarealet er i ansøgningen korrigeret sådan, at det er sikret, at de lovpligtige 20m bræmmer overholdes. Udbringingsarealet er desuden korrigeret for de lovpligtige randzoner på 9m.

Samlet er det Svendborg Kommunes vurdering, at de generelle krav i gældende lovgivning (- husdyrgødningsbekendtgørelsen og randzonenloven) sikrer, at der ikke sker afstrømning af husdyrgødning til de omkringliggende vandløb og søer. Ansøger er desuden forpligtiget til at sikre, at driften af udbringingsarealerne til hver en tid lever op til de gældende lovkrav.

Kvælstof og fosfor til fjord og hav

Inden der meddeles godkendelse til, at der kan udbringes husdyrgødning på de ansøgte udspretningsarealer, skal kommunen sikre, at husdyrgodkendelseslovens beskyttelsesniveau for nitrat og fosfor kan overholdes, og det skal vurderes om, der er grundlag for at skærpe beskyttelsesniveauet. Samtidig skal der i overensstemmelse med den til hver en tid gældende habitatbekendtgørelse foretages en vurdering af, om det ansøgte projekt i sig selv eller i kumulation med andre projekter kan påvirke et NATURA-2000 område væsentligt.

I det vedlagte bilag 4 foretages der en beskrivelse af det opland, hvor udspretningsarealerne er placeret herunder også en beskrivelse af eventuelle internationale beskyttelsesområder. Dernæst foretages der en vurdering af om husdyrlovens beskyttelsesniveau kan overholdes og dernæst en vurdering af projektets mulige påvirkning af NATURA 2000 områder.

Kommunens vurdering

Beregninger i ansøgningsystemet viser, at husdyrlovens beskyttelsesniveau kan overholdes, og det er desuden vurderet, at projektet hverken i sig selv eller i kumulation med andre projekter vil påvirke NATURA 2000-området Det Sydfynske Øhav.

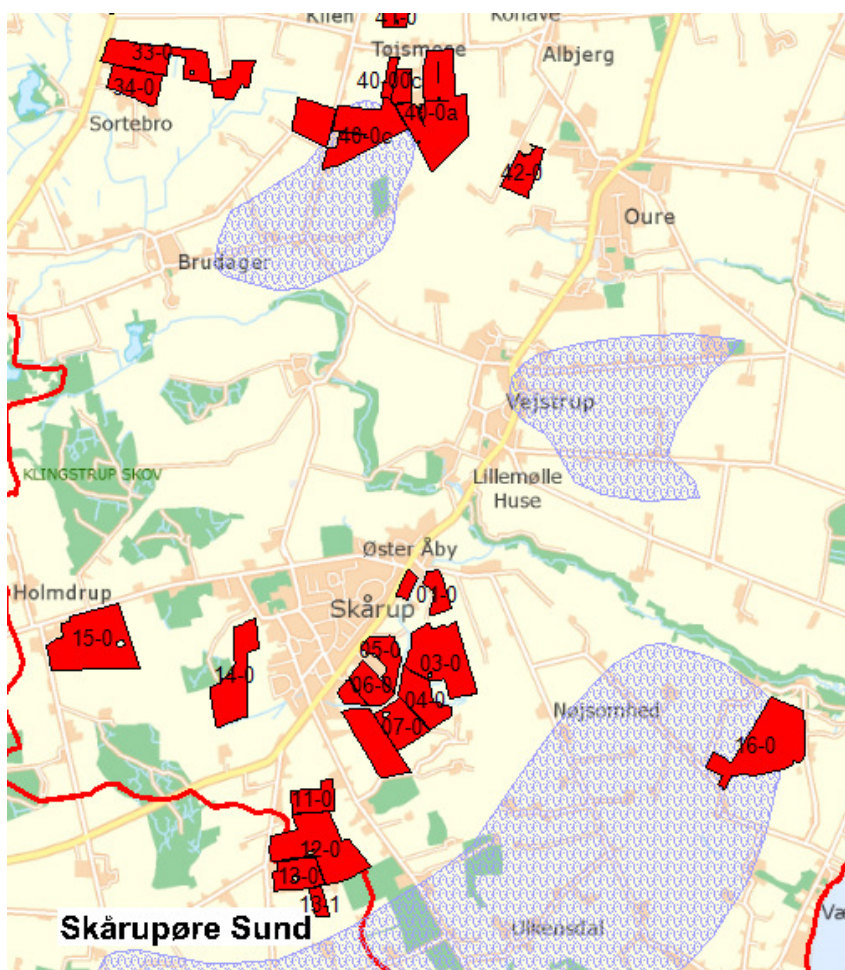
Udgangspunktet for, at beskyttelsesniveauet kan overholdes, og at der ikke er en væsentlig påvirkning af Natura 2000-området er dog, at ét af følgende 4 alternativer etableres:

1. Reduktion af kvælstofkvoten med 7,6%
2. Et sædskifte med 14% ekstra efterafgrøder ud over de lovpligtige efterafgrøder.
3. Et sædskifte med mindst 10% frøgræs og 0-10% ærter samt en reduktion i bedriftens kvælstofkvote med 6,0%
4. Et sædskifte med mindst 10% frøgræs og 0-10% ærter samt 8% ekstra efterafgrøde ud over de lovpligtige efterafgrøder.

Der er under afsnittet om sædskifte fastsat vilkår om ovenstående tiltag og kontrol af disse.

Påvirkning af grundvand

En del af udbringningsarealerne nr. 16-0, 40-0c og 40-0d ligger indenfor nitratfølsomt indvindingsområder (NFI) og indsatsområder for nitrat – jf. det efterfølgende kortbilag.

Der er i de gældende indsatsplaner for grundvandsbeskyttelse ikke fastsat krav, der er skærpede i forhold til husdyrlovens generelle beskyttelsesniveau. Ifølge husdyrlovens krav til udbringningsarealer, der ligger inden for nitratfølsomme indvindingsområder, må nitratindholdet i vand fra rodzonen ikke øges, hvis det er højere end 50 mg NO₃/l.

Beregninger i IT-ansøgningssystemet viser, at udvaskningen fra udbringningsarealerne i ansøgt drift er 55-56 mg NO₃/l, og der er ikke nogen merbelastning i forhold til nudriften. Ansøger har redegjort for, at ved etablering af ét af de tiltag - der reducerer udvaskningen fra arealerne til planteavlensniveau - sikres det, at udvaskningen ikke øges fra de arealer, der ligger indenfor nitratfølsomme indvindingsområder.

De tiltag, der reducerer udvaskningen til planteavlensniveau er følgende:

- Reduktion af kvælstofkvoten med 7,6%
- Et sædskifte med mindst 10% frøgræs og 0-10% ærter samt 14% ekstra efterafgrøder ud over de lovpligtige efterafgrøder.
- Et sædskifte med 10% frøgræs og en reduktion i bedriftens kvælstofkvote med 6,0%
- Et sædskifte med mindst 10% frøgræs og 0-10% ærter og 8% ekstra efterafgrøde ud over de lovpligtige efterafgrøder.

Der er tidligere fastsat vilkår om, at ét af disse tiltag skal etableres for at sikre, at husdyrlovens beskyttelsesniveau til udvaskningen af næringsstoffer til habitatområder overholdes. Da disse vilkår er fastsat på bedriftsniveau, er det ikke nødvendigvis sikret, at tiltagene etableres indenfor de arealer, der ligger indenfor nitratfølsomme indvindingsområder. Derfor vurderer Svendborg Kommune, at der skal stilles vilkår om, at indenfor arealerne 16-0, 40c og 40-0d skal der etableres ét af følgende to sædskifter:

- Et sædskifte med 14% ekstra efterafgrøder ud over de lovpligtige efterafgrøder.
- Et sædskifte med 10% frøgræs og 8% ekstra efterafgrøde ud over de lovpligtige efterafgrøder

Der stilles samtidig vilkår om, at der skal foreligge dokumentation for de anvendte tiltag. Der gøres opmærksom på, at i beregningen af antallet af hektar med ekstra efterafgrøde, skal der tages udgangspunkt i det samlede udspretningsareal, der er placeret indenfor nitratfølsomme områder, svarende til ca. 44,5ha.

Ansøger har fravalgt, at anvende tiltagene med reduceret kvælstofnorm til begrænsning af udvaskning indenfor de arealer, der ligger indenfor nitratfølsomme områder.

På baggrund af IT-ansøgningsystemets beregninger og med de stillede vilkår vurderer Svendborg Kommune, at det er dokumenteret og sikret, at udbringning af husdyrgødning ikke vil udgøre en væsentlig risiko for forurening med nitrat af grundvandsforekomsterne i området.

Fastsættelse af vilkår:

- Der skal på udbringningsareal 16-0, 40-0c og 40-0d anvendes ét af følgende alternativer:
 - Et sædskifte med 14% ekstra efterafgrøder ud over de til enhver tid gældende, generelle krav om efterafgrøder, uanset om det generelle krav opfyldes vha. andre virkemidler i henhold til NaturErhvervstyrelsens regler eller overføres til andre år. De samme generelle regler, som gælder for de lovpligtige efterafgrøder, skal også følges for disse ekstra efterafgrøder. Efterafgrøderne eller andre generelle miljøkrav må dog ikke overføres til andre bedrifter.
 - Et sædskifte med mindst 10% frøgræs og 0-10% ærter samt 8% ekstra efterafgrøde ud over de til enhver tid gældende, generelle krav om efterafgrøder, uanset om det generelle krav opfyldes vha. andre virkemidler i henhold til NaturErhvervstyrelsens regler eller overføres til andre år. De samme generelle regler, som gælder for de lovpligtige efterafgrøder, skal også følges for disse ekstra efterafgrøder. Efterafgrøderne eller andre generelle miljøkrav må dog ikke overføres til andre bedrifter.
- Der skal på udbringningsarealerne 16-0, 40-0c og 40-0d foreligge dokumentation for anvendt sædskifte og antal ekstra efterafgrøder ud over de lovpligtige. Dokumentationen skal kunne fremlægges ved tilsyn, og skal opbevares for de seneste 5 år.

Egenkontrol

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at der skal foretages egenkontrol i forhold til:

- Dokumentation for husdyrholdets størrelse og sammensætning
- Drift og vedligehold af skrabere
- Vedligehold af overdækning på gyllebeholder
- Afvigelser i tidspunktet for foder aflæsning på foderbordet
- Dokumentation for udbragt mængde og type af husdyrgødning
- Dokumentation for anvendt sædskifte samt andel af efterafgrøder eller reduceret kvælstofnorm.
- Anvendt sædskifte og andel af efterafgrøder på arealer indenfor nitratfølsomme indvindingsområder.

Der er fastsat vilkår i henhold til ovenstående under de enkelte afsnit, og kommunen skal ved tilsyn og kontrol have adgang til al den nævnte dokumentation. Dokumentationen skal have en sådan form, at den tydeligt kan vise, at vilkårene i godkendelsen er overholdt – uanset driftsmæssig sammenhæng med andre produktionsanlæg.

For en del af egenkontrollen har kommunen dog umiddelbart adgang til informationen via offentlige registre. Det drejer sig om bla. om dokumentationen for husdyrholdets størrelse

Konklusion

Idet de lovpligtige afstandskrav og beskyttelsesniveauer er overholdt eller vil blive overholdt på baggrund af vilkår fastsat i denne miljøgodkendelse, vurderer Svendborg Kommune, at ændringen af husdyrbruget kan godkendes.

Ændringen vil ikke medføre en væsentlig genepåvirkning af naboer, naturområder omfattet af § 7 i loven, øvrige naturområder, Natura 2000 områder, grundvandet herunder nitratfølsomme indvindingsområder samt landskabelige værdier og kulturmiljøer.

Endelig er det vurderet, at de ovennævnte naturområders bestande af vilde planter og dyr herunder bilag IV-arter samt deres levesteder ikke vil påvirkes væsentligt af det ansøgte projekt.

Ansøger har redegjort for at der anvendes bedste anvendelige teknik (BAT), og på den baggrund konkluderer kommunen, at der anvendes BAT til at forebygge og begrænse eventuel forurening.

Samlet set vurderer Svendborg kommune, at ændringen af husdyrproduktionen ikke medfører en væsentlig påvirkning af miljøet.

Beskrivelse af eventuelle hørings svar, og vurdering

I overensstemmelse med husdyrlovens bestemmelser skal kommunen inden den træffer afgørelse efter husdyrlovens §12 stk. 3 skriftligt orientere relevante parter om ansøgningen. Svendborg Kommune har i en periode på 5 uger oplyst alle parter om et udkast til miljøgodkendelse. Dette udkast indeholder alle relevante oplysninger fra ansøgningsmaterialet.

Parter er defineret som alle boliger indenfor 570m fra husdyrbruget på Bøllemosevej 21, samt alle bortforpagtere og ejere af aftalearealer, hvortil der afsættes husdyrgødning. I alt har 24 parter været hørt i perioden. Et udkast til miljøgodkendelse har også været forelagt ansøger i samme periode.

Svendborg Kommune har i forbindelse med høringen modtaget i alt 3 hørings svar fra parterne. Indholdet af de indkomne hørings svar samt Svendborg Kommunes bemærkninger til disse fremgår af den efterfølgende tabel:

Hørings svar	Svendborg Kommunes bemærkning
Opbakning til projekt	Svendborg Kommune har ingen bemærkninger hertil
Afskærmning af plansilo mod syd, skal ske i samme byggeelementer, som selve plansiloen	Der er i godkendelsen stillet vilkår om afskærmning af plansiloerne mod syd med en skærmhøjde på 2,4m. Det betyder, at ansøger har frit materialevalg, så længe det sikres, at den fastsatte højde af afskærmningen opnås.
Støjgener ved foderblanding mv. på blandepladserne. Det nævnes, at støjgrænserne ikke er nævnt ved denne aktivitet.	Der henvises til godkendelsens afsnit om støj, hvor der er redegjort for støjbelastningen med de eksisterende og fremtidige støj kilder, og at miljøgodkendelsens støjgrænser kan overholdes, med de fastsatte vilkår til bla. afskærmning.
Spørgsmål om, hvorfor gyllebeholder nr. 6 (ny – beholder ikke skal være overdækket med f.eks. teltdug).	Der henvises til godkendelsens afsnit om ammoniak. Der er redegjort for, at gældende krav til ammoniakemission – herunder anvendelse af BAT – kan overholdes uden overdækning af gyllebeholder nr. 6. Der meddeles derfor godkendelse til denne ændring
Der skal tages hensyn til dræn i byggefeltet, idet de er forbundet med nabo dræn.	Der henvises til miljøgodkendelsens afsnit om husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold. Afstandskrav til dræn vil blive overholdt.
Gener i form af støj, lugt og trafik ved etablering af foderbord.	Der henvises til afsnit om støj og lugt, hvor der er redegjort for, at gældende støjgrænser og kriterier for lugt er overholdt.
Uhensigtsmæssig placering af foderbord tæt ved gyllebeholderen, hvilket vurderes at være uhygiejnisk og skadeligt for dyrenes miljø.	Forhold vedrørende dyrevelfærd er ikke omfattet af husdyrloven, og kan/skal ikke behandles i denne miljøgodkendelse.
Manglende kontrol med overfladevand ved stalde mv.	Der henvises til miljøgodkendelsens afsnit om spildvand, samt opbevaringskapacitet, hvor der er redegjort for opsamling og udledning af spildevand fra bla. de befæstede arealer. Der i forhold til det udkast til miljøgodkendelse, der har været i partshøring stillet vilkår om, at kørevejen ved foderbordet skal renholdes for at sikre, at den diffuse udledning kun indeholder uforurenede overfladevand.

Ansøger har til udkastet bemærket, at det også ønskes at kunne anvende reduceret kvælstofnorm som tiltag til reduktion af kvælstofudvaskningen fra udspretningsarealer indenfor nitratfølsomme områder. Svendborg Kommune har på baggrund af svar fra Miljøstyrelsens helpdesk d. 25. august 2015 udarbejdet et forslag til vilkår, der giver ansøger mulighed for at vælge dette virkemiddel. Ansøger har haft disse vilkår i høring, og har efterfølgende trukket ønsket om anvendelse af reduceret kvælstofnorm indenfor nitratfølsomme indvindingsområder – tilbage.

Ansøger har yderligere haft vilkåret om renholdelse af kørevejen ved foderbordet i høring, og har ikke haft bemærkninger til dette vilkår.

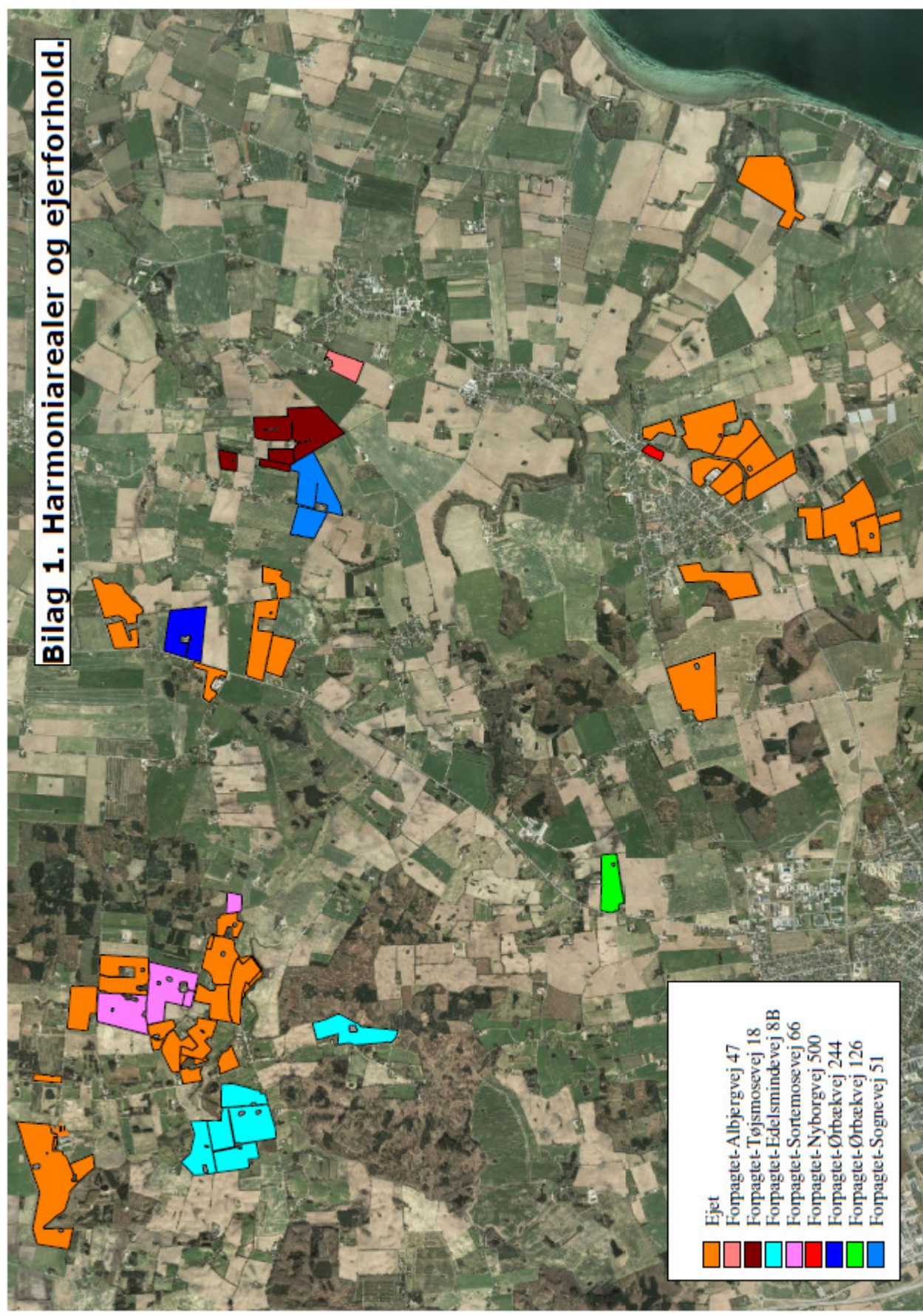
BILAG

Bilag 1. Oversigt over placering af bygninger

Bygning	Beskrivelse	Bygning	Beskrivelse
1	Eksisterende kostald (kanal, linespil).	7	Plansilo (godkendt 2009).
2	Eksisterende kostald (ombygget maskinhus) (100 % dybstrøelse).	8	Plansilo (godkendt 2015)
3	Eksisterende småkalvestald (100 % dybstrøelse).	9	Ansøgt udendørs areal med adgang til foderbord.
4	Mobile kalvehytter i plansilo (100 % dybstrøelse).	10	Halmlade (godkendt 2015)
5	Eksisterende gyllebeholder på 4.000 m ³ .	11	Nyt malkecenter (godkendt 2015) med dyrevelfærdsafsnit i den sydlige ende (100 % dybstrøelse).
6	Gyllebeholder på 5.000 m ³ (godkendt i 2009).		

Bilag 2. Oversigtskort med ejede og forpagtede udbringningsarealer

Bilag 3. Beregningsforudsætningerejede og forpagtede udbringningsarealer

Navn	Ha	Drænet	Jb.Type	Vandet	Sæd- skifte	Ref. Sæd- skifte	N-kl. 0(ha)	N-kl. 1(ha)	N-kl. 2(ha)	N-kl. 3(ha)	G.vand (ha)	P-kl. 0(ha)	P-kl. 1(ha)	P-kl. 2(ha)	P-kl. 3(ha)
01-0	# 3,55	Ja	JB6	Nej	S6	K6	3,55	0,00	0,00	0,00	0,00*	3,55	0,00	0,00	0,00
03-0	# 16,75	Ja	JB6	Nej	S6	K6	16,75	0,00	0,00	0,00	0,00*	16,75	0,00	0,00	0,00
04-0	# 8,35	Ja	JB6	Nej	S6	K6	8,35	0,00	0,00	0,00	0,00*	8,35	0,00	0,00	0,00
05-0	# 5,51	Ja	JB6	Nej	S6	K6	5,51	0,00	0,00	0,00	0,00*	5,51	0,00	0,00	0,00
06-0	# 5,56	Ja	JB6	Nej	S6	K6	5,56	0,00	0,00	0,00	0,00*	5,56	0,00	0,00	0,00
07-0	# 7,57	Ja	JB6	Nej	S6	K6	7,57	0,00	0,00	0,00	0,00*	7,57	0,00	0,00	0,00
08-0	# 2,12	Ja	JB6	Nej	S6	K6	2,12	0,00	0,00	0,00	0,00*	2,12	0,00	0,00	0,00
09-0	# 10,49	Ja	JB6	Nej	S6	K6	10,49	0,00	0,00	0,00	0,00*	10,49	0,00	0,00	0,00
11-0	# 5,45	Ja	JB6	Nej	S6	K6	5,45	0,00	0,00	0,00	0,00*	5,45	0,00	0,00	0,00
12-0	# 19,30	Ja	JB6	Nej	S6	K6	19,30	0,00	0,00	0,00	0,00*	19,30	0,00	0,00	0,00
13-0	6,62	Ja	JB6	Nej	S6	K6	6,62	0,00	0,00	0,00	0,00*	6,62	0,00	0,00	0,00
13-1	1,95	Ja	JB6	Nej	S6	K6	1,95	0,00	0,00	0,00	0,00*	1,95	0,00	0,00	0,00
14-0	# 12,72	Ja	JB6	Nej	S6	K6	12,72	0,00	0,00	0,00	0,00*	12,72	0,00	0,00	0,00
15-0	# 21,69	Ja	JB6	Nej	S6	K6	21,69	0,00	0,00	0,00	0,00*	21,69	0,00	0,00	0,00
16-0	# 22,00	Ja	JB6	Nej	S6	K6	22,00	0,00	0,00	0,00	22,00*	22,00	0,00	0,00	0,00
30-0	# 3,92	Ja	JB6	Nej	S6	K6	3,92	0,00	0,00	0,00	0,00*	3,92	0,00	0,00	0,00
31-0	# 5,27	Ja	JB6	Nej	S6	K6	5,27	0,00	0,00	0,00	0,00	5,27	0,00	0,00	0,00
32-0	# 11,47	Ja	JB6	Nej	S6	K6	11,47	0,00	0,00	0,00	0,00	11,47	0,00	0,00	0,00
32-1	# 15,55	Ja	JB6	Nej	S6	K6	15,55	0,00	0,00	0,00	0,00	15,55	0,00	0,00	0,00
33-0	# 17,50	Ja	JB4	Nej	S6	K6	17,50	0,00	0,00	0,00	0,00*	17,50	0,00	0,00	0,00
34-0	# 7,30	Ja	JB4	Nej	S6	K6	7,30	0,00	0,00	0,00	0,00*	7,30	0,00	0,00	0,00
Total	501,95						501,95	0,00	0,00	0,00	37,67	501,95	0,00	0,00	0,00

Navn	Ha	Drænet	Jb.Type	Vandet	Sæd-skifte	Ref. Sæd-skifte	N-kl. 0(ha)	N-kl. 1(ha)	N-kl. 2(ha)	N-kl. 3(ha)	G.vand (ha)	P-kl. 0(ha)	P-kl. 1(ha)	P-kl. 2(ha)	P-kl. 3(ha)
34-1	9,63	Ja	JB6	Nej	S6	K6	9,63	0,00	0,00	0,00	0,00	9,63	0,00	0,00	0,00
35-1	# 1,67	Ja	JB11	Nej	K13	K13	1,67	0,00	0,00	0,00	0,00	1,67	0,00	0,00	0,00
41-0	# 2,80	Ja	JB6	Nej	S6	K6	2,80	0,00	0,00	0,00	0,00	2,80	0,00	0,00	0,00
42-0	# 6,00	Ja	JB6	Nej	S6	K6	6,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6,00	0,00	0,00	0,00
64-0	# 3,32	Ja	JB4	Nej	S6	K6	3,32	0,00	0,00	0,00	0,00	3,32	0,00	0,00	0,00
66-0	# 9,82	Ja	JB5	Nej	S6	K6	9,82	0,00	0,00	0,00	0,00	9,82	0,00	0,00	0,00
67-0	# 14,48	Ja	JB5	Nej	S6	K6	14,48	0,00	0,00	0,00	0,00	14,48	0,00	0,00	0,00
67-1	# 14,35	Ja	JB5	Nej	S6	K6	14,35	0,00	0,00	0,00	0,00	14,35	0,00	0,00	0,00
67-2	# 16,57	Ja	JB5	Nej	S6	K6	16,57	0,00	0,00	0,00	0,00	16,57	0,00	0,00	0,00
67-3	# 1,28	Ja	JB5	Nej	S6	K6	1,28	0,00	0,00	0,00	0,00	1,28	0,00	0,00	0,00
68-0	# 3,04	Ja	JB4	Nej	S6	K6	3,04	0,00	0,00	0,00	0,00	3,04	0,00	0,00	0,00
69-0	# 0,95	Ja	JB4	Nej	S6	K6	0,95	0,00	0,00	0,00	0,00	0,95	0,00	0,00	0,00
70-0	# 6,45	Ja	JB4	Nej	S6	K6	6,45	0,00	0,00	0,00	0,00	6,45	0,00	0,00	0,00
71-0	# 7,22	Ja	JB4	Nej	S6	K6	7,22	0,00	0,00	0,00	0,00	7,22	0,00	0,00	0,00
71-1	# 1,05	Ja	JB4	Nej	S6	K6	1,05	0,00	0,00	0,00	0,00	1,05	0,00	0,00	0,00
72-0	# 2,52	Ja	JB4	Nej	S6	K6	2,52	0,00	0,00	0,00	0,00	2,52	0,00	0,00	0,00
73-0	# 3,22	Ja	JB4	Nej	S6	K6	3,22	0,00	0,00	0,00	0,00	3,22	0,00	0,00	0,00
74-0	# 8,10	Ja	JB4	Nej	S6	K6	8,10	0,00	0,00	0,00	0,00	8,10	0,00	0,00	0,00
75-0	# 10,91	Ja	JB4	Nej	S6	K6	10,91	0,00	0,00	0,00	0,00	10,91	0,00	0,00	0,00
75-1	# 0,53	Ja	JB4	Nej	S6	K6	0,53	0,00	0,00	0,00	0,00	0,53	0,00	0,00	0,00
76-0	# 3,99	Ja	JB4	Nej	S6	K6	3,99	0,00	0,00	0,00	0,00	3,99	0,00	0,00	0,00
76-1	# 2,55	Ja	JB4	Nej	S6	K6	2,55	0,00	0,00	0,00	0,00	2,55	0,00	0,00	0,00
77-0	# 9,30	Ja	JB4	Nej	S6	K6	9,30	0,00	0,00	0,00	0,00	9,30	0,00	0,00	0,00
77-2	# 0,50	Ja	JB4	Nej	K13	K13	0,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,50	0,00	0,00	0,00
78-2	# 13,24	Ja	JB4	Nej	S6	K6	13,24	0,00	0,00	0,00	0,00	13,24	0,00	0,00	0,00
40-0a	# 24,15	Ja	JB6	Nej	S6	K6	24,15	0,00	0,00	0,00	0,00	24,15	0,00	0,00	0,00
40-0b	# 3,13	Ja	JB6	Nej	S6	K6	3,13	0,00	0,00	0,00	0,00	3,13	0,00	0,00	0,00
40-0c	# 15,41	Ja	JB6	Nej	S6	K6	15,41	0,00	0,00	0,00	15,41*	15,41	0,00	0,00	0,00
40-0d	# 7,09	Ja	JB6	Nej	S6	K6	7,09	0,00	0,00	0,00	0,25	7,09	0,00	0,00	0,00
60-0b	# 0,30	Ja	JB4	Nej	S6	K6	0,30	0,00	0,00	0,00	0,00	0,30	0,00	0,00	0,00
78-1c	# 10,12	Ja	JB4	Nej	S6	K6	10,12	0,00	0,00	0,00	0,00	10,12	0,00	0,00	0,00
78-1e	# 7,50	Ja	JB4	Nej	S6	K6	7,50	0,00	0,00	0,00	0,00	7,50	0,00	0,00	0,00

Navn	Ha	Drænet	Jb.Type	Vandet	Sæd- skifte	Ref. Sæd- skifte	N-kl 0(ha)	N-kl. 1(ha)	N-kl. 2(ha)	N-kl. 3(ha)	G.vand (ha)	P-kl. 0(ha)	P-kl. 1(ha)	P-kl. 2(ha)	P-kl. 3(ha)
40-00c	# 1,94	Ja	JB6	Nej	S6	K6	1,94	0,00	0,00	0,00	0,00	1,94	0,00	0,00	0,00
78-1abd	# 28,00	Ja	JB4	Nej	S6	K6	28,00	0,00	0,00	0,00	0,00	28,00	0,00	0,00	0,00
01-2	# 1,69	Ja	JB6	Nej	S6	K6	1,69	0,00	0,00	0,00	0,00*	1,69	0,00	0,00	0,00
65-0	# 1,67	Ja	JB4	Nej	S6	K6	1,67	0,00	0,00	0,00	0,00	1,67	0,00	0,00	0,00
77-1	# 1,23	Ja	JB4	Nej	S6	K6	1,23	0,00	0,00	0,00	0,00	1,23	0,00	0,00	0,00
60-0	# 35,57	Ja	JB4	Nej	S6	K6	35,57	0,00	0,00	0,00	0,00	35,57	0,00	0,00	0,00
Total	501,95						501,95	0,00	0,00	0,00	37,67	501,95	0,00	0,00	0,00

Marker markeret med # er manuelt udpeget til at indgå i beregning af overfladeudvaskning svarende til et plantebrug.

De stjernemarkerede (*) arealer er manuelt redigerede af ansøger til at være beliggende i andre beskyttelsesområder for fosfor, nitrat og grundvand end det fremgår af kortværket til husdyrgodkendelse.dk.
Arealerne kan også redigeres manuelt til at ligge udenfor beskyttelsesområderne.

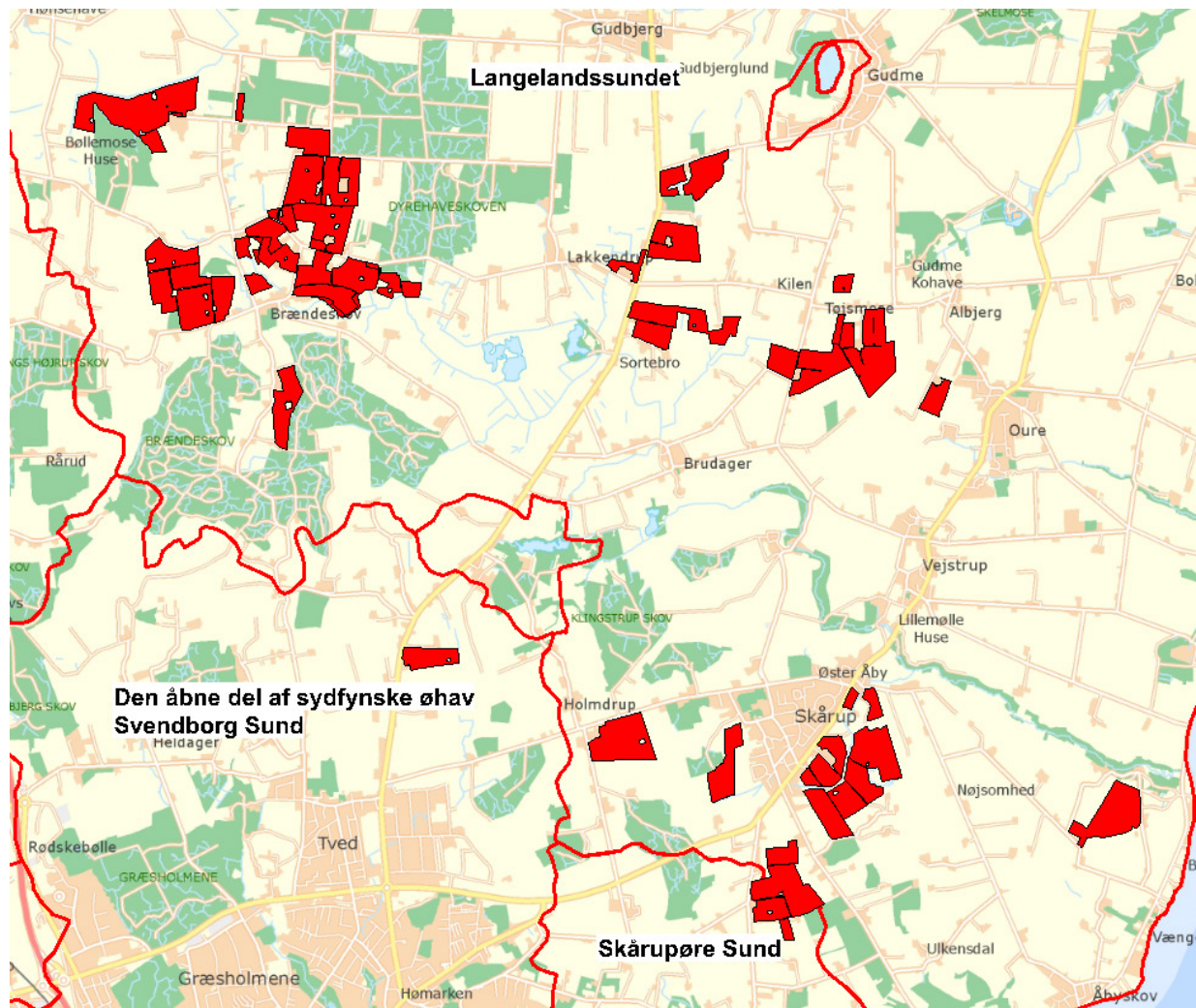
I de efterfølgende beregninger bliver arealerne som er markeret med * behandlet efter de manuelt indtastede oplysninger i arealtabellen.

Bilag 4 Vurdering af udvaskning af nitrat og fosfor

I det efterfølgende beskrives de vandområder og internationale beskyttelsesområder, som udspretningsarealerne afvander til. I forbindelse med, at der skal foretages en vurdering af, om der er grundlag for at skærpe beskyttelsesniveauet i husdyrgodkendelsesloven, foretages der også en vurdering af de enkelte vandområders tilstand og mål.

Omkring 477,3 ha af udbringningsarealerne ligger i oplandet til Langelandssundet, ca. 13,5 ha i oplandet til Skårupøre Sund og ca. 9,5 ha i oplandet til Svendborg Sund. Dermed ligger alle udbringningsarealer i hovedoplandet til Det Sydfynske Øhav.

Det efterfølgende kort viser fordelingen af udspretningsarealerne på de enkelte vandomlande.

Beskrivelse af oplande og internationale beskyttelsesområder

Hovedopland Det Sydfynske Øhav:

Kystvandene i hovedoplandet Det Sydfynske Øhav omfatter farvandet mellem Fyn, Ærø og Langeland, herunder Langelandsund. Hertil kommer den åbne Marstal Bugt, Lunkebugten ved Tåsinge, Fåborg Fjord, Kløven ved Ærø og Lindelse Nor ved Langeland. Derudover kommer en række mindre fjorde, bugter og nor – Nakkebølle Fjord, Skårupøre Sund, Thurø Bund, Kølle Nor, Vejlen på Tåsinge, Salme, Tryggelev og Dyreborg Nor. I alt er der 14 kystvandområder i hovedoplandet.

Ifølge statens "Vandplan – Hovedvandopland 1.15 Det Sydfynske Øhav" udgør kvælstoftilførslen fra landbruget 72% af oplandets samlede vandbårne tilførsel til overfladevande (2005-2009). For fosfor er det angivet, at det bidraget fra landbrug og spredt bebyggelse i det åbne land til sammen udgør 80 %. Bidraget opføres samlet idet, der er usikkerhed omkring kildeopslytningen mellem landbrug og spredt bebyggelse. Vandplanens tilstandsvurdering for kystvandene i Hovedvandopland Det Sydfynske Øhav viser, at den nuværende samt den fremskrevne tilstand i samtlige områder er moderat eller dårlig. Ingen af de marine vandområder i hovedvandoplandet forventes dermed at nå miljømålet om god tilstand i 2015 uden, at der iværksættes supplerende tiltag til at reducere særligt kvælstof- og fosfortilførslen. Der er især behov for en indsats, der reducerer næringsstofftilførslerne fra landbrugsdriften.

Langelands Sund jf. vandplan 2010-2015

Langelands Sund er præget af vandudskiftning mellem det tilstødende Sydfynske Øhav samt Storebælt.

Skårupøre Sund jf. vandplan 2010-2015

Vandet i Skårupøre Sund står i forbindelse med Langelands Sund gennem en 200m bred åbning, og skaber en vis gennemstrømning af vand fra de omkringliggende mere åbne farvande.

Den åbne del af det Sydfynske Øhav og Marstal Bugt

Den åbne del af Sydfynske Øhav og Marstal Bugt er ét område. Området består af lavvandede områder og 2 dybe bassiner – Ringgårdsbassinet, mellem Fyn og Avernakø og Ærøbassinet, nord for Ærø. På grund af lagdeling i vandmasserne er bassinerne ofte præget af iltsvind i sommerperioden. Det åbne Sydfynske Øhav er forbundet med det omliggende hav ved fire render ved Avernakø, mellem Ærø og Langeland, mellem Langeland og Tåsinge og ved Svendborg Sund. Den største vandudskiftning med det omliggende hav sker ved Avernakø og mellem Tåsinge og Langeland.

Internationale beskyttelsesområder

Det Sydfynske Øhav

Den centrale del af Det sydfynske Øhav er udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde (Ramsarområde, EF-habitatområde og EF-fuglebeskyttelsesområde). Udpegningen betyder, at Danmark er forpligtet til at sikre og genoprette en gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper, områderne er udpeget for. For Ramsarområdet er målsætningen endvidere, at beskyttelsen skal fremmes.

Udpegningsgrundlaget for EF-habitatområdet Det Sydfynske Øhav er stor vandsalamander, klokkefrø, skæv vindelsnegl, sumpvindelsnegl, sandbanker, vadeflader, kystlaguner og søer, større lavvandede bugter og vige, rev, enårig vegetation på stenede strandvolde, flerårig vegetation på stenede strande, kystklinter/-klipper, enårige strandplanter der koloniserer mudder og sand, strandenge, forstrand og begyndende klitdannelser, hvide klitter og vandremiler, grågrønne klitter, kalkrige søer og vandhuller med kransålalger, næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store aks, vandløb, tørre kalksandsoverdrev, kalkoverdrev, sure overdrev, urtebræmmer eller skyggende skovbryn, avneknippemoser, kildevæld med kalkholdigt vand, rigkær,

bøgeskove på muldbund, ege-blandskov samt elle- og askeskov ved vandløb, søer og væld.

Udpegningsgrundlaget for EF-fuglebeskyttelsesområde nr 71 er rørdrum, rørhøg, havterne, splitterne, dværgterne, fjordterne, engsnarre, mosehornugle, klyde, brushane, alm. ryle, plettet rørvagtel, knopsvane, sangsvane, mørkbuget knortegås, troldand, bjergand, ederfugl, hvinand, toppet skallesluger og blishøne.

Husdyrlovens beskyttelsesniveau

Ifølge Miljøstyrelsens kortværk er ingen af udspretningsarealerne omfattet af nitrat- eller fosforklasser. Det vil sige, at arealerne ikke afvander direkte til sårbare Natura 2000 områder.

Kommunen skal ifølge Miljøstyrelsen for hver ansøgning efter husdyrloven foretage en konkret vurdering af, om husdyrlovens beskyttelsesniveau er tilstrækkeligt til at undgå en væsentlig virkning på miljøet. Vurderingen af om der er grundlag for en skærpelse skal foretages for både Natura 2000-områder og bilag 4-arter samt for overfladevand, der ikke er udpeget som Natura 2000-område.

Ifølge Statens vandplaner for det Sydfynske Øhav skal indsatsen for at nå miljømålslovens mål i 2015 sikres via de kommunale handleplaner. Miljøeffekten af husdyrlovens beskyttelsesniveau indgår i grundlaget for beregning af indsatsbehovet. Ifølge Miljøstyrelsen vil der derfor ikke med baggrund i vandplanerne være grundlag for at skærpe husdyrlovens beskyttelsesniveau for så vidt angår nitrat- og fosforklasser.

Med baggrund i ovenstående vurderer Svendborg Kommune derfor, at der for det konkrete projekt ikke skal foretages en skærpelse af husdyrlovens beskyttelsesniveau for nitrat eller fosfor. Der skal dog foretages en vurdering af, om husdyrlovens beskyttelsesniveau skal skærpes for at sikre, at projektet er i overensstemmelse med habitatbekendtgørelsens bestemmelser.

Vurdering af påvirkning af Natura 2000 område

Det fremgår af habitatbekendtgørelsen (- bekendtgørelse for udpegnings og administration af internationale beskyttelsesområder mv.), at før der kan træffes afgørelse, skal der foretages en vurdering af om et projekt i sig selv eller i forbindelse med andre planer eller projekter kan påvirke et Natura 2000 område væsentligt. Det er væsentligt at påpege, at husdyrlovens definition af væsentlighed – svarende til lovens afskæringskriterier – ikke nødvendigvis er tilstrækkeligt til at sikre, at et habitatområde ikke påvirkes væsentligt. Det skal i vurderingen uden tvivl kunne fastslås, at der ikke er risiko for en væsentlig påvirkning.

Væsentlighedsvurdering af nitratudvaskningen til Natura 2000-område

Miljøstyrelsen har med "Vejledende notat om afskæringskriterier for udvaskning af nitrat til overfladevande..." fra juni 2010 samt "supplement til den digitale husdyrvejledning..." fra februar 2011 redegjort for, hvordan kommunerne skal foretage ovennævnte vurdering af påvirkningen af Natura 2000-områder. Indledningsvist skal der foretages en vurdering af om det pågældende område er følsomt overfor udvaskningen af næringsstoffer.

Det Sydfynske Øhav

Vandplanen for Sydfynske Øhav angiver, at næringsstofudvaskningen fra oplandet har væsentlig betydning for tilstanden i det Sydfynske Øhav. Det understøttes yderligere af Natura 2000-planen for Det Sydfynske Øhav 2010-2015. Her fremgår det, at næringsstofftilførslen fra bla. landbruget medvirker til, at det Sydfynske Øhav hyppigt rammes af iltsvind, og at særligt bundfauna og -flora påvirkes negativt af iltsvind. Det betyder, at fødegrundlaget for en række af de fuglearter, der er udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområdet påvirkes, heriblandt terner, der lever af fisk, samt troldand,

bjergand, ederfugl og hvinand, der lever af muslinger og bunddyr. Det kan samlet konkluderes, at Natura 2000-området er følsomt overfor næringsstofftilførsel.

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at det ikke kan udelukkes – pga. den relative korte afstand, og det forholdsvis lukkede vandområde – at næringsstofudvaskningen fra de udspretningsarealer, der er placeret i oplandet til Skårupøre Sund og Svendborg Sund indirekte vil påvirke det internationale beskyttelsesområde centralt i det Sydfynske Øhav.

På baggrund af vandplanens beskrivelse af Langelands Sund, og det forhold, at der vil være vandudskiftning mellem Langelands Sund og det internationale beskyttelsesområde "den centrale del af det Sydfynske Øhav" er det samtidig Svendborg Kommunes vurdering, at det heller ikke her kan udelukkes, at næringsstofudvaskningen, der går via Langelands Sund inddirekte vil påvirke det internationale beskyttelsesområde centralt i det Sydfynske Øhav.

Svendborg Kommune vurderer dermed samlet set, at næringsstofudvaskningen fra alle bedriftens udspretningsarealer kan påvirke det internationale beskyttelsesområde "Det Sydfynske Øhav". Med baggrund i denne vurdering foretages der en egentlig habitatvurdering med udgangspunkt i vejledningens principper.

Vurdering af projektet i kumulation med andre planer og projekter

Ifølge Miljøstyrelsens vejledning skal den kumulative effekt vurderes på baggrund af udviklingen i antal dyreenheder indenfor de oplande, hvor udspretningsarealerne er placeret. I dette tilfælde skal vurderingen foretages for Langelandssundet, Skårupøre Sund og Svendborg Sund.

Vurderingen af udviklingen af dyreenheder skal suppleres med en vurdering af, om der er andre kilder, der har givet anledning til en øget nitratudvaskning siden 1. januar 2007. En øget nitratudvaskning skal medføre et krav om reduktion af det samlede dyretryk i det aktuelle opland.

I forhold til andre kilder vurderer Svendborg Kommune, at der primært vil kunne forekomme en næringsstofftilførsel fra renseanlæg, regnbetingede udløb, spredt bebyggelse og virksomheder.

Ifølge vandplanen for det Sydfynske Øhav har landbrugsbidraget i perioden fra 2005-2009 udgjort ca. 72% af den samlede landbaserede kvælstoftilførsel, mens baggrundsbidraget har været ca. 22%. Resten af tilledningen fordeles på punktkilder (ca. 6%), hvor renseanlæg udgør den dominerende kilde. Øvrige mindre betydende kilder er de regnbetingede udløb og spredt bebyggelse. I forhold til fosfor udgør landbrug, den naturlige baggrundsbelastning og spredt bebyggelse ca. 81 % af den samlede fosfortilførsel til kystvandene. Øvrige kilder er renseanlæg (14%) og regnbetingede udløb (5%). Spredt bebyggelse udgør den største punktkilde.

Da næringsstofudledningen har været faldende gennem en længere periode bla. som følge af vandmiljøplanerne er det Svendborg Kommunes vurdering, at udviklingen i kvælstofudledningen også har været svagt faldende siden 1. januar 2007.

Ifølge vandplanen forventes der med de planlagte og allerede besluttede tiltag til reduktion af næringsstofpåvirkningen en reduktion i udledningen af kvælstof og fosfor fra punktkilder frem til 2015. De tiltag, der får betydning er bla. effekten af kommunens spildvandsplan med krav om forbedret rensning for spredt bebyggelse, samt forbedringer af regnvandsbetingede udløb. Samtidig forventes der ifølge vandplanen også en mindre reduktion i udledningen fra renseanlæggene som følge af renovering og optimering, bla. nedlægges Brudager Renseanlæg, der er placeret i oplandet til Langelands Sund.

Med udgangspunkt i ovenstående vurderes der ikke at være andre kilder, der vil give anledning til, at det samlede dyretryk i deloplandene skal reduceres.

Nedenstående tabel viser Miljøstyrelsens seneste oversigt over udviklingen i dyretryk de enkelte aktuelle oplande:

Opland	2007 DE	2014 DE	Tendens
Skårupøre Sund	356	337	Dyreholdet er faldende.
Langelandssundet	18.189	18.507	Dyreholdet er stigende med mere end 1 %.
Den åbne del af Sydfynske Øhav (Svendborg Sund)	6.564	5.347	Dyreholdet er faldende.

Det fremgår af ovenstående tabel, at udviklingen i dyretrykket har været stigende i oplandet til Langelandssundet og faldende i oplandet til Skårupøre Sund og og Det Sydfynske Øhav.

Miljøstyrelsens seneste tal er opgjort 10. december 2014. Kommunen har ikke yderligere oplysninger om ophørte eller udvidede dyrehold end dem, der er medtaget i opgørelsen. Kommunen finder derfor ikke anledning til at justere tallene.

For at kunne godkende det ansøgte projekt skal der derfor ske en reduktion i nitratudvaskningen sådan, at den samlede nitratudvaskning fra de af bedriftens harmoniarealer, der ligger i oplandet til Langelandssundet, ikke er større end nitratudvaskningen fra et planteavlsbrug uden brug af husdyrgødning.

Ansøger har valgt, at foretage denne tilpasning af det ansøgte projekt med ét af følgende fire tiltag:

- Reduktion af kvælstofkvoten med 7,6% i forhold til NaturErhvervsstyrelsens norm. Normreduktionen eller andre generelle miljøkrav må ikke overføres til andre bedrifter.
- Et sædskifte med 14% ekstra efterafgrøder ud over de til enhver tid gældende, generelle krav om efterafgrøder, uanset om det generelle krav opfyldes vha. andre virkemidler i henhold til NaturErhvervsstyrelsens regler eller overføres til andre år. De samme generelle regler, som gælder for de lovpligtige efterafgrøder, skal også følges for disse ekstra efterafgrøder. Efterafgrøderne eller andre generelle miljøkrav må dog ikke overføres til andre bedrifter.
- Et sædskifte med mindst 10% frøgræs og 0-10% ærter samt en reduktion i bedriftens kvælstofkvote med 6,0% i forhold til NaturErhvervsstyrelsens norm. Normreduktionen eller andre generelle miljøkrav må ikke overføres til andre bedrifter
- Et sædskifte med mindst 10% frøgræs og 0-10% ærter samt 8% ekstra efterafgrøde ud over de til enhver tid gældende, generelle krav om efterafgrøder, uanset om det generelle krav opfyldes vha. andre virkemidler i henhold til NaturErhvervsstyrelsens regler eller overføres til andre år. De samme generelle regler, som gælder for de lovpligtige efterafgrøder, skal også følges for disse ekstra efterafgrøder. Efterafgrøderne eller andre generelle miljøkrav må dog ikke overføres til andre bedrifter.

Der er under afsnittet om sædskifte fastsat vilkår om ovennævnte tiltag samt kontrol af disse.

Den maksimale og reelle udvaskning (- med brug af virkemidler) fra husdyrbrugets arealer fremgår af den efterfølgende tabel. Beregningerne er foretaget med udgangspunkt i, at ca. 96% af udbringningsarealerne ligger i oplandet til Langelandsundet, hvor udvaskningen skal reduceres til planteavlsliveau. På bedriftens øvrige arealer må udvaskningen svare til de generelle harmoniregler. Derfor beregnes den maksimalt tilladte udvaskning, som et arealvægtet gennemsnit af udvaskningen fra arealer med krav om reduktion til planteavlsliveau og arealer uden krav om reduktion til planteavlsliveau.

DE-Reduktionsprocent	100%
Udvaskning fra maksimalt dyretryk uden virkemidler - DE_{max}	50,8kg N/ha
Udvaskning svarende til plantebrug (96,37% af arealerne)	46,2kg N/ha
Vægtet maksimal udvaskning på bedriftsniveau	46,4 kg N/ha
Udvaskning med brug af virkemidler - DE_{reel}	46,3kg N/ha
Merudvaskning fra husdyrbrug	0,1

Beregningerne viser, at kravet om maksimal tilladt udvaskning på bedriftsniveau (- 46,4 kg N/ha) overholdes, når ét af de valgte alternativer vælges, idet den reelle udvaskning kan beregnes til 46,3 kgN/ha.

På baggrund af de stillede vilkår, vurderer kommunen samlet set, at det ansøgte anlæg med udspretningsarealer i kumulation med andre projekter i oplandene ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af habitatområdet Det Sydfynske Øhav.

Vurdering af projektet i sig selv

Nitrat

Med udgangspunkt i det ansøgte projekt foretages der en beregning af nitratudvaskningen fra den husdyrgødning, der bliver udbragt på arealerne i Langelandsundet, Skårupøre Sund og den åbne del af Det Sydfynske Øhav. Udvaskningen skal efterfølgende vurderes i forhold til den samlede udvaskning fra oplandet og afskæringskriteriet for væsentlighed på 1 eller 5%.

Ifølge Miljøstyrelsen bør fastlæggelsen af afskæringskriteriet tage udgangspunkt i det foreliggende beskyttelsesniveau for nitratudvaskning til overfladevand. Beskyttelsesniveauet tager udgangspunkt i meget sårbare eller sårbare vandområder og har som sådan dermed fastlagt de lukkede vandområder med ringe vandudskiftning. For disse vandområder er afskæringskriteriet på 1 % gældende.

Med baggrund i vandplanens beskrivelse af Det Sydfynske Øhavs tilstand og afstanden til habitatområdet fra oplandet til Langelandsundet, Skårupøre Sund og den åbne del af det Sydfynske Øhav (-Svendborg Sund) vurderer Svendborg Kommune, at hele det Sydfynske Øhav skal betragtes som meget sårbart overfor nitrat.

Der er i godkendelsen fastsat vilkår, der skal sikre, udvaskningen fra Langelandsundet er reduceret til planteavlsliveau. Da ikke alle arealer skal reducere udvaskningen til planteavlsliveau - er der beregnet en vægtet maksimal udvaskning fra alle bedriftens arealer, og der er fastsat vilkår på bedriftsniveau, der sikrer, at denne vægtede maksimale udvaskning kan overholdes. Det kan betyde, at der på udbringningsarealerne i Langelandsundet kan forekomme en mindre merudvaskning i forhold til udvaskningen ved planteavlsliveau. Derfor foretages der i dette afsnit en vurdering af om udvaskningen fra alle udbringningsarealer i det ansøgte projekt udgør mere end 1% af de respektive oplandes samlede udvaskning.

Af Miljøstyrelsens reduktionspotentialkort fremgår det, at reduktionspotentialen for arealerne i oplandet til Skårupøre Sund og Det Sydfynske Øhav er ca. 25 % (gennemsnit

af 0-50 %). Det betyder, at ca. 75 % af den mængde nitrat, der kommer ud af rodzonen, ender i vandområdet.

Med udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledning foretages der beregninger af den procentvise udvaskning fra oplandet til Langelandssundet, Skårupøre Sund og Det Sydfynske Øhav (jf. tabel nedenfor).

Det Sydfynske Øhav	
Udvaskning i alt fra opland kg N/år	432.000
Det ansøgte	
Reduktionspotentiale (jf. nitratklassekortlægningen), pct.	25
Areal til udspreddning i alt, ha	9,5
Udvaskning fra rodzonen, husdyrgødning, kg N/ha/år (46,4-46,2)*	0,2
Samlede påvirkning til Natura 2000 området, kg N/år	1,9
Ansøgt kvælstofbidrag af samlede kvælstofbidrag til Natura 2000 området, pct.	<0,01
Skårupøre Sund	
Udvaskning i alt fra opland kg N/år	12.000
Det ansøgte	
Reduktionspotentiale (jf. nitratklassekortlægningen), pct.	25
Areal til udspreddning i alt, ha	13,5
Udvaskning fra rodzonen, husdyrgødning, kg N/ha/år (46,4-46,2)*	0,2
Samlede påvirkning til Natura 2000 området, kg N/år	2,7
Ansøgt kvælstofbidrag af samlede kvælstofbidrag til Natura 2000 området, pct.	0,002
Langelandssundet	
Udvaskning i alt fra opland kg N/år	552.000
Det ansøgte	
Reduktionspotentiale (jf. nitratklassekortlægningen), pct.	25
Areal til udspreddning i alt, ha	477,3ha
Udvaskning fra rodzonen, husdyrgødning, kg N/ha/år (46,4-46,2)*	0,2
Samlede påvirkning til Natura 2000 området, kg N/år	95,5
Ansøgt kvælstofbidrag af samlede kvælstofbidrag til Natura 2000 området, pct.	0,0002

*Udvaskning fra et planteavlsbrug er 46,2 kg N/ha/år, og udvaskningen fra det ansøgte er maksimalt 46,4 kg N/ha/år.

Ovenstående beregninger viser, at nitratudvaskningen fra det ansøgte projekt er under 1 % pct. af den samlede nitratudvaskning til hhv. Langelandssundet, Skårupøre Sund og Det Sydfynske Øhav. Dermed overholdes afskæringskriteriet på 1 %. Det vil sige det ansøgte projekt vil ikke i sig selv medføre en væsentlig påvirkning af habitatområdet.

Fosfor

Ifølge Miljøstyrelsens digitale vejledning kan det ikke kvantificeres, hvor stor en del af fosforoverskuddet, der reelt vil tilføres recipienten, og derfor må vurderingen af, om der er grundlag for skærpelse af beskyttelsesniveauet eller yderligere, målrettede vilkår, baseres på en vurdering af "worst case" situationen.

	Langelands Sund	Skårupøre Sund	Det Sydfynske Øhav (Svendborg Sund)
Udbringningsareal, ha	477,3	13,5	9,5
Overskud per hektar, kg (ansøgningskemaet)*	4,3	4,3	4,3
% forøgelse i godkendelsesperioden, (4,3 kg P x 8 = 34,4 34,4/(2000 kg P/100))	1,7	1,7	1,7
Worst case udvaskning, kg P/ha (Kronvang et al, 2005)	1	1	1
Worst case påvirkning fra husdyrbruget, kg P/ha, (ha x 1 kg P/ha = x, (x/100) x 1,7)	8,1	0,23	0,16
Landbrugsareal i oplandet, ha (tal fra vandplan suppleret med vurdering af luftfoto)	21.661 (80%)	790 (80%)	17.028 (70%)
Udyrket areal i oplandet, ha	5.415 (20%) 20 %	198 (20%)	7.305 (30%)
Belastning fra landbrugsarealet, kg P, (0,2 kg P/ha x landbrugsareal)	4.332	158	3.406
Belastning fra udyrket areal, kg P, (0,08 kg P/ha x udyrket areal)	433	15,8	584
Øvrige kilder (bebyggelse)**	4.773	168	4.128
Samlet belastning, kg P	9.538	341,8	8.118
Husdyrbrugets del af påvirkningen, % (worst case/samlet belastning) x 100	0,08	0,07	0,002

* Der er taget udgangspunkt i worst case scenariet, som er anvendelse af 7% ekstra efterafgrøder eller reduceret kvælstofnorm med 5,8% i kombination med sædskifte S6. Det giver ifølge ansøgningssystemets beregninger et overskud på 4,3 kg P/ha.

** Ifølge vandplanen for Det Sydfynske Øhav er det samlede bidrag fra andre kilder 12,9 t P/år (tabel 2.2.2). Bidraget er derefter fordelt i henhold til deloplandenes størrelse i forhold til hovedoplandet Sydfynske Øhav (736km²) dvs. Langelandssund udgør ca. 37%. Den åbne del af Sydfynske Øhav ca. 32 % og Skårupøre Sund ca. 1,3%

Ifølge Miljøstyrelsen kan det antages, at grænsen for hvornår, der kan ses en påvirkning med fosfor er den samme som for nitrat, dvs. for det Sydfynske Øhav anvendes kriteriet på 1%.

Beregningerne viser, at husdyrbrugets påvirkning af de tre vandplansområder i alle tilfælde holder sig markant under afskæringskriteriet på 1 %. På den baggrund vurderer kommunen, at det ansøgte projekt ikke i sig selv vil medføre en væsentlig påvirkning af habitatområderne.

Samlet konklusion

Det er på baggrund af tilgængelig viden og beregninger vist, at der ikke er risiko for, at projektets næringsstofudledning i sig selv eller i kumulation med andre planer eller projekter vil påvirke habitatområdet Det Sydfynske Øhav væsentligt.

Vurdering af samlet nitrat- og fosforudvaskning

Nitrat

Der skal foretages en vurdering af den samlede nitratudvaskning til hovedoplandet Det Sydfynske Øhav i relation til husdyrlovens beskyttelsesniveau og de skærpede krav, der er fastsat i henhold til at sikre, at habitatbekendtgørelsens bestemmelser, overholdes.

Med udgangspunkt i ansøgningssystemets beregninger viser nedenstående tabel, hvor meget nitrat, der med den ansøgte produktion, udvaskes til rodzonen og efterfølgende udledes til fjord og hav.

	Ansøgt
Samlede kvælstof-produktion, kg N/år	115.536
Afsat til aftalearealer, kg N/år	33.951
Tilførsel til udbringningsarealer, kg N/år	81.585
Udvaskning fra rodzone, kg N/ha/år	46,3
Reduktionspotentiale, %	25
Udledning til vandområde, kg N/ha/år	34,8

I henhold til husdyrgodkendelseslovens krav til nitratklasse I, II og III må der kun udbringes hhv. 85%, 65%, 50% husdyrgødning i forhold til harmonikravet. På arealerne udenfor nitratklasser kan der udbringes, hvad der svarer til harmonikravet. Ingen af udbringningsarealerne ligger indenfor nitratklasser, hvilket betyder, at der i henhold til husdyrlovens beskyttelsesniveau kan udbringes op til 100% af harmonikravet, hvilket betyder, at der kan udbringes op til 1,7 DE/ha.

Udvaskningsberegningen i ansøgningssystemet viser, at den maksimalt tilladte udvaskning af kvælstof er 46,4 kg N/ha.

For at overholde dette krav samt kravet i forhold til påvirkning af habitatområdet har ansøger valgt, at anvende et af følgende tiltag:

1. Reduktion af kvælstofkvoten med 7,6%
2. Et sædskifte med 14% ekstra efterafgrøder ud over de lovpligtige efterafgrøder.
3. Et sædskifte med mindst 10% frøgræs og 0-10% ærter samt en reduktion i bedriftens kvælstofkvote med 6%
4. Et sædskifte med mindst 10% frøgræs og 0-10% ærter samt 8% ekstra efterafgrøde ud over de lovpligtige efterafgrøder.

Dermed kan udbringes der 1,7 DE/ha, da udvaskningen af kvælstof som vist i tabellen er beregnet til 46,3 kg N/ha.

Beregningerne dokumenterer, at udvidelsen opfylder kravet til maksimalt tilladte kvælstofudvaskning.

Fosfor

Svendborg Kommune vurderer, at alle 502 ha af udbringningsarealerne ligger indenfor fosforfølsomt område. Jordene i den konkrete sag oplyst til at være drænedede og jordbundstypen JB4-JB6 – et enkelt areal er omfattet af JB11.

Fakta om fosfortal:

Ved en positiv nettotilførsel af fosfor kan jorden mættes med fosfor og evnen til at binde fosfor falder. Jordens indhold af opløst fosfor – fosfor der reelt er tilgængeligt for planter men også for udvaskning – angives ved det såkaldte fosfortal (Pt). Ved fosfortal under 2 kan der opstå akut fosformangel, eller fosfor kan være begrænsende for udbyttet. Ved fosfortal mellem 3-4 er jordens indhold af opløst fosfor moderat, og er fosfortallet over 4, stiger risikoen for mætning af jorden, og dermed øges sandsynligheden for udvaskning af fosfor.

Ifølge husdyrgodkendelsesloven reguleres fosforoverskud ved fosfortal over 4, og ved fosfortal over 6 skal der være fosforbalance på arealerne. Nedenstående tabel angiver fordelingen af udbringningsarealerne på de forskellige fosforklasser.

Fosfor klasse	Beskrivelse	Antal ha i alt	Overskud i nudrift Kg P/ha/år	Tilladt overskud ansøgt produktion Kg P/ha/år	I alt tilladt overskud Kg P/år
0	Pt<4 eller udrænet eller afvander ikke til fosforfølsomt område	500,3		4,3*	2.151
1	Pt 4-6 og drænet samt afvander til fosforfølsomt område				
2	Lavbundsareal, samt afvander til fosforfølsomt område				
3	Pt>6 og drænet samt afvander til fosforfølsomt område				
Ialt					2.151

* Jf. husdyrgodkendelsesloven må fosforoverskuddet ikke være større end harmonireglerne giver mulighed for. I den konkrete sag er harmonikravet 1,7 DE/ha.

Beregninger i ansøgningsystemet viser, at der med den ansøgte produktion og de valgte sædskifter tilføres arealerne 24,1 kg P/ha/år jf. nedenstående tabel.

	Ansøgt
Samlede fosforproduktion, kg P/år	17.085
Afsat til aftaleareal, kg P/år	5.030
Tilførsel til udbringningsarealer, kg P/år	12.055
Tilførsel til udbringningsarealer, kg P/ha, år	24,1
Fraførsel med sædskifte, kg P/ha, år	19,8
Nettotilførsel, kg P/ha/år	4,3

Med udgangspunkt i husdyrgodkendelseslovens fastsatte krav, må der tilføres i alt 4,3 kg P/ha/år. Beregningerne viser dermed, at det fastsatte krav til maksimal fosfortilførsel er overholdt.

Bilag 5. Oversigt over samlede gældende og ophævede vilkår

Nedenfor er en samlet liste med vilkår gældende for husdyrbruget efter den oprindelige miljøgodkendelse fra den 17. november 2009 og denne første tillægsgodkendelse fra august 2015.

- Vilkår **markeret med sort** er gældende vilkår fra miljøgodkendelsen fra 2009
- Vilkår **markeret med rødt** er nye vilkår efter denne første tillægsgodkendelse
- Vilkår **markeret med *** er meddelt ved påbud
- Vilkår der er streget ud som i ~~streget ud~~, er ophævede vilkår i miljøgodkendelsen fra 2009.

Der gælder følgende retsbeskyttelsesperioder for husdyrproduktionens samlede vilkår:

- Retsbeskyttelsesperioden for vilkår **markeret med sort** udløber d. 17. november 2017
- Retsbeskyttelsesperioden for vilkår **markeret med rødt** udløber d. 1. september 2023
- Der er ikke retsbeskyttelse på vilkår **markeret med ***

SAMLEDE VILKÅR

Drift og Indretning af anlæg

1. Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af den vedlagte miljøtekniske redegørelse inkl. bilag og godkendelsens vilkår.
2. De vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften, og skal sikres overholdt.
3. Der skal være et eksemplar af godkendelsen tilgængelig for de ansatte på ejendommen.
4. Senest 1 måned inden byggeriet påbegyndes skal der sendes dokumentation for, at afstandskravet på 15 m til drænen kan overholdes eller, at drænen er udlagt i faste rør. Dokumentationen skal indeholde tegninger over de faktiske dræn- og rørforhold.
- 4a. **Der skal senest 1 måned efter etableringen af foderbordet sendes dokumentation for, at afstandskravet til drænen er overholdt. Dokumentationen skal indeholde et oversigtskort med de faktiske drænforhold.**

Varetagelse af landskabelige hensyn

5. Det ansøgte byggeri skal placeres som angivet på bilag 1. De nye bygninger (stalde, malkecenter, plansilo, drivgang) må have et samlet grundplan på ca. 23.500 m².
6. Byggeriet skal i forhold til materiale- og farvevalg holdes i samme stil som de eksisterende driftsbygninger, hvilket vil sige, at gavle skal være i hvide sten med søsten med rød brydning i kip og trempel. Øvrige sider skal være af hvide og røde plader og med gardiner. Tagbelægningen skal etableres med mørkt grå eternit/grå isolerede tagplader.

6a. Der må etableres et ca. 10m bredt og 110m langt foderbord. Køernes opholdsareal og området, hvor foderet placeres skal være overdækket og overdækningen må have en højde på ca. 4,5m. Foderbordet skal placeres som vist på bilag 1 i miljøgodkendelsen fra 1. september 2015.

7. Overdækningen på gyllebeholderen skal være i ikke skinnende materialer.
8. Senest 1 år efter, at opførelsen af bygningerne er påbegyndt, skal der omkring hele byggeriet etableres en stedse vedligeholdt beplantning, som i løbet af 5 år så vidt muligt giver en vedvarende, effektiv afskærmning af byggeriet. Beplantningsbæltet skal bestå af min. 3 rækker, og bør være i egnskarakteristiske arter, der afstemmes efter områdets øvrige bevoksning. Der skal senest 1 måned før beplantningen påbegyndes sendes et forslag til beplantning til Svendborg kommunes accept.
9. Bevoksningen omkring Stokholm (vestlige skovområde) skal fortsættes mod øst langs overkanten af dalstrøget (Hesselager Smeltevandsdal).
10. Eventuel jordeponering kan med den rette indpasning finde sted vest for det eksisterende stuehus således, at den eksisterende bakke udbygges mod øst. Jordeponeringen skal foregå med udgangspunkt i landskabsanalysens anvisninger og på baggrund af en beregning af den jordmængde, der skal flyttes. Såfremt Svendborg Kommune vurderer, at det er nødvendigt for placeringen af jorden, skal der udarbejdes en landskabsarkitektonisk skitse. Oplysninger om mængden af flyttet jord og placeringen af denne skal senest 1 måned før flytningen af jorden, sendes til Svendborg Kommunes accept.
11. Bakkeformationen foran staldbygningerne (trin 4 og 5) skal bevares.

Årsproduktion

12. Husdyrproduktionen skal være sammensat og staldindretningen udført på følgende måde:

Dyrehold Ansøgt	Stald-Type	Stald-afsnit nr.	Vægt/ Alders-grænse	Antal årsdyr	Stipladser	Dyre-enheder
Malkeko	Sengestald med spalter	Eks. Kostald	-	162	-	190,6
Malkeko	Sengestald m. præfabrikeret drænet gulv/fast gulv med 2 % hældning og skrabning hver 2. time.	Trin 1	-	70	-	82,4
Malkeko	Sengestald med fast gulv	Trin 1	-	55	-	64,7
Kvie/stud 6mdr. kælvning	Sengestald m. præfabrikeret drænet gulv/fast gulv med 2 % hældning og skrabning hver 2. time.	Trin 1	6 mdr. kælvning	65	-	30,6
Småkalv	Dybstrøelse	Mobile kalve-vogne og fælles-bokse	0-2mdr	65	-	11,7
Tyrekalv	Dybstrøelse	Mobile kalve-vogne og fælles-bokse	Til ca. 65 kg	385	30	6
Malkeko	Sengestald m. præfabrikeret drænet gulv/fast gulv med 2 % hældning og skrabning hver 2. time.	Trin 3	-	97	-	114,1
Malkeko, Tung race	Aflastningsstald. Dybstrøelse, lang ædeplads med fast gulv	Trin 3	-	15	-	17,7
Malkeko	Sengestald m. præfabrikeret	Trin 4	-	367	-	431,8

	drænet gulv/fast gulv med 2 % hældning og skrabning hver 2. time.					
Dyreenheder i alt						949,6

12a. Husdyrbruget skal være sammensat og staldindretningen udført på følgende måde:

Tung race	Stald-type	Stald-afsnit nr.	Vægt/ Aldersgrænse/ Mælkeydelse (EKM)	Antal årsdyr	Dyre-enheder
Malkekøer	Sengestald m. spalter (Kanal og linespil)	1	10.500	450	644,24
Malkekøer	Dybstrøelse	2	10.500	225	322,12
Kvier	Dybstrøelse	2	23-25mdr	35	21,91
Småkalve	Dybstrøelse	3	0-6mdr.	30	8,11
Småkalve	Dybstrøelse	4* (Mobile kalvehytter)	0-6mdr.	85	22,97
Tyrekalve	Dybstrøelse	4* (Mobile kalvehytter)	40-65kg	350	5,72
Malkekøer	Dybstrøelse	11**	10.500kg	25	35,79
Dyreenheder i alt					1060,9

*Mobile kalvehytter placeres i plansilo. **Nykælvere placeres i den sydligste del af nyt malkecenter.

12b. Den samlede årsproduktion må ikke være større end 1060,9 DE beregnet efter dyreenhedsberegningerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen (Bilag 1 afsnit H i Bekg. nr. 594 af 4. maj 2015, Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødnin g, ensilage mv.)

13. ~~Sammensætningen af kvæg må variere indenfor det maksimale antal dyreenheder for kvæg, men kun sådan, at lugtemissionen fra staldanlægget på intet tidspunkt er større end 19890 LE/s (eller 84526 OU_E/s), hvor standardemissionen for kvæg er givet ved 170 OU/s/1000 kg.~~

Staldinventar og drift

14. Skrabeanlægget skal til enhver tid kunne fjerne husdyrgødning effektivt fra hele det drænedede gulvareal og dræn må ikke tilstoppes. Det er ansøgers ansvar, at anlægget fungerer og er i drift.

14a. I stald nr. 1 jf. bilag 1 i miljøgodkendelse fra d. 1. september 2015 skal der i gangarealet, og i langsgående og tværgående gyllekanaler installeres skraber.

14b. Der skal hver dag foretages skrabninger mindst hver fjerde time i gangarealet. I tværgange, som ikke skrabes automatisk, skal der hver dag rengøres manuelt mindst 2-3 gange.

14c. Der skal hver dag foretages skrabninger mindst hver 8. time i gyllekanalerne (langsgående og tværgående kanaler).

14d. Alle skraber skal være forsynet med en timer.

~~15. Gylle skal fjernes fra gulvet i staldene mindst hver anden time hele døgnet.~~

Rengøring

16. Der skal sikres en god staldhygiejne, herunder skal stalde og fodringsanlæg holdes rene.

Ensilage

17. Markstakke med ensilage/wrapballe og lign. skal placeres mindst 50 m fra nabobeboelse.

18. Ensilagestakke uden fast bund og uden afløb til beholder må højst være placeret 24 mdr. samme sted. Der skal derefter gå 5 år før ensilage må placeres samme sted igen.

Oplag af olie

19. Beholdere til opbevaring af olieholdige produkter skal placeres på et for olie vanskeligt gennemtrængeligt underlag uden afløb og med opkanter på min. 15 cm eller opkanter svarende til, at indholdet i den største beholder kan rummes i opsamlingskarret. Beholdere skal stå overdækket således, at det ikke kan regne på tanken eller i et evt. opsamlingskar. Der skal være monteret en afriverkobling mellem tank og slange, alternativt må slangen ikke kunne fastlåses.

20. En tankplads skal indrettes med et materiale, der er uigennemtrængeligt for olieholdige produkter. Pladsen skal have en størrelse svarende til, at tankpistolen ikke må kunne nå længere end 1 m fra tankpladsens kant og skal desuden være plan og dimensioneret til tung trafik.

21. Senest 1 måned efter at bygningen, hvor olieholdige produkter skal opbevares og håndteres, er indrettet og tilgængelig, skal vilkår 19 og 20 overholdes.

22. Diseltanken skal sikres mod påkørsel af landbrugsmaskiner f.eks. med en opkant, pullert el. lign..

23. Der, hvor olie opbevares og håndteres, skal der findes opsugningsmateriale.

24. Spild af olie skal straks opsamles. Al opsamlet spild inkl. opsamlingsmaterialet skal opbevares og bortskaffes som farligt affald.

25. Der skal senest 2 måneder efter meddelelsen af godkendelsen sendes en tankattest til Svendborg Kommune på de olietanke, der til enhver tid findes på bedriften. Alternativt oplyses tankens rumfang, fabrikantens navn, hjemsted, type og fabrikationsnummer.

Kemikalier

26. Kemikalier, rester og tom emballage skal opbevares på et for kemikalierne tæt underlag, og uden mulighed for spild til afløb, jord, overfladevand og grundvand.

Energi- og Ressourceforbrug

27. Senest 1 år efter gennemførelsen af udvidelsen skal en energikonsulent udarbejde en energirapport med henblik på at reducere energiforbruget på ejendommen. Der skal herefter hvert 5. år foretages en ny vurdering af energiforbruget med henblik på reduktion. Rapporterne skal kunne fremvises ved tilsyn.

Gødningsopbevaring og –håndtering

28. Tømning af gyllebeholder skal foregå med sugepumpe med tilbageløb.
29. Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, således at spild undgås.
30. Markstakke med komposteret dybstrøelse må ikke placeres nærmere end 300 m fra §7-naturområder samt A og B-målsat natur jf. 4a, 4b og 4c.
- 30a. Gyllebeholder nr. 5 på bilag 1 i miljøgodkendelse af d. 1. september 2015 skal forsynes med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt.
- 30b. Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.
- 30c. Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for én uge efter skadens opståen.
- 30d. Såfremt en skade ikke kan repareres inden for én uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Tilsynsmyndigheden skal straks underrettes herom.
- 30e. Gyllebeholder nr. 6 på bilag 1 må etableres uden fast overdækning i form af teltoverdækning.

Gylleseparationsanlæg

- ~~31. Senest 1 måned før etablering af separationsanlægget skal der sendes oplysninger til tilsynsmyndigheden vedrørende anlæggets driftspraksis, service eftersyn, kontrol og vedligehold samt rengøring.~~

Driftsforstyrrelser og uheld

32. Der skal udarbejdes en beredskabsplan eller driftsinstruks, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld.

Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at "stoppe ulykken/uheldet" og begrænse udbredelsen.
- Oplysninger om, hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmes og hvordan.
- Kortbilag over bedriften med angivelse af placeringen af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
- En opgørelse over materiel, der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

33. Beredskabsplanen skal sendes til og accepteres af tilsynsmyndigheden senest 2 måneder efter meddelelsen af denne godkendelse.
34. Beredskabsplanen og dennes placering skal være kendt af husdyrbrugets ansatte. Placeringen skal være let tilgængelig.

Ammoniak

35. Såfremt reduktionskravet ønskes opfyldt på anden vis end godkendt, skal tilsynsmyndigheden oplyses om dette senest 1 måned inden gennemførelse af ændringen. Der skal medfølge beregninger foretaget i Miljøstyrelsens ansøgningssystem for, at den godkendte ammoniakemission kan overholdes.

Lugt

36. Følgende genekriterier skal overholdes:

Områdetype	Genekriterie (OU _E /m ³)
Byzone *	5
Samlet bebyggelse **	7
Enkeltbolig	15

*Eksisterende eller, ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidigt byzone- eller sommerhusområde.

** Samlet bebyggelse i landzone, eller område i landzone, der i en lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.

37. Hvis der efter tilsynsmyndighedens vurdering opstår væsentlige lugtgener skal der foretages lugtreducerende tiltag. Inden etablering skal tiltag accepteres af tilsynsmyndigheden.
38. Tilsynsmyndigheden kan stille krav om lugtmåling el. lign., dog maksimalt én gang pr. år. Inden målinger eller beregninger foretages skal disse godkendes af tilsynsmyndigheden.

Støj

39. Virksomhedens samlede bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB(A) og målt i ethvert punkt ved naboer eller deres opholdsarealer må ikke overstige følgende værdier:

Mandag-fredag kl. 7.00-18.00 (8) Lørdag kl. 7.00-14.00 (7)	Mandag - fredag kl. 18.00-22.00 (1) Lørdag kl. 14.00-18.00 (4) Søn- og helligdag kl. 7.00-18.00 (8)	Alle dage kl. 22.00-7.00 (½)	Alle dage kl. 22.00-7.00 Maksimal værdi
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (re. 20 µPa). Tallene i parenteserne angiver referencetiden inden for den pågældende periode.

40. Hvis tilsynsmyndigheden anser det for nødvendigt skal det dokumenteres, at støjgrænserne i vilkår 39 overholdes. En sådan dokumentation kan højst kræves én gang årligt.

Dokumentationen skal foretages i form af målinger eller beregninger efter Miljøstyrelsens retningslinier.

Målingerne/beregningerne skal udføres af en person eller et firma, der er opført på Miljøstyrelsens sidst reviderede liste over firmaer/personer, der er godkendt til at udføre Miljømåling - ekstern støj.

Målinger/beregninger skal udføres efter Miljøstyrelsens vejledninger om beregning og målinger af ekstern støj fra virksomheder (- Vejledning nr. 5/1984 - Ekstern støj virksomheder, Vejledning nr. 6/1984 - Måling af ekstern støj fra virksomheder, Vejledning nr. 5/1993 - vejledning om beregning af ekstern støj fra virksomheder) og skal desuden være i overensstemmelse med Miljøstyrelsens bekendtgørelse om kvalitetskrav til miljømålinger udført af akkrediterede laboratorier, certificerede personer m.v. (Bekg. nr. 1353 af 11. december 2006).

Hvis det kan konstateres, at de fastsatte støjgrænser ikke kan overholdes, skal der senest 2 mdr. efter, at resultatet foreligger sendes en redegørelse for, hvordan støjen kan reduceres, så de fastsatte støjgrænser kan overholdes.

Redegørelsen skal indeholde en tidsplan for gennemførelse af eventuelle støjdæmpende foranstaltninger, og et økonomisk overslag over de foreslåede ændringer.

40a. Aflæsning af foder på foderbordet skal foregå i perioden fra kl. 07.00-18 på alle dage.

40b. Aflæsning af foder i perioden fra kl. 22.00-07.00 kan foregå, hvis der senest 1 måned før ændringen ønskes gennemført udarbejdes en støjdokumentation, der dokumenterer, at de fastsatte støjgrænser i miljøgodkendelsen af 17. november 2009 - Miljøgodkendelse til kvægproduktion på Bøllemosevej 21, Gudbjerg Fyn - kan overholdes.

Støjgrænserne skal sikres overholdt uden hensyntagen til en beregnet usikkerhed, dog accepteres i perioden fra 22.00-07.00 en støjbelastning på 42,2dB(A) ved Bøllemosevej 14 og 42,7dB(A) ved Bankevej 4, hvis overskridelsen af støjgrænsen udelukkende skyldes bidraget fra foderblanding. En reduktion af overskridelsen af støjgrænsen kan dermed ikke erstattes af bidraget fra andre støjklender.

Dokumentationen skal sendes til Svendborg Kommunes accept, og skal udføres på følgende måde:

Dokumentationen skal foretages i form af målinger eller beregninger efter Miljøstyrelsens retningslinier.

Målingerne/beregningerne skal udføres af en person eller et firma, der er at finde på Miljøstyrelsens sidst reviderede liste over firmaer/personer, der er godkendt til at udføre Miljømåling - ekstern støj.

Målinger/beregninger skal udføres efter Miljøstyrelsens vejledninger om beregning og målinger af ekstern støj fra virksomheder (Vejledning nr. 5/1984 - Ekstern støj virksomheder, Vejledning nr. 6/1984 - Måling af ekstern støj fra virksomheder, Vejledning nr. 5/1993 - vejledning om beregning af ekstern støj fra virksomheder), og skal desuden være i overensstemmelse med Miljøstyrelsens seneste bekendtgørelse om kvalitetskrav til miljømålinger udført af akkrediterede laboratorier, certificerede personer.

Hvis det kan konstateres, at de fastsatte støjgrænser ikke kan overholdes, skal der redegøres for, hvordan støjen kan reduceres, så de fastsatte støjgrænser kan overholdes.

40c. Der skal syd for alle eksisterende og planlagte plansiloer etableres en effektiv afskærmning på mindst 2,4 meters højde. Afskærmningen må højst placeres 1 m fra plansiloernes ophør. Kravet om afskærmning kan undlades, hvis det ved en "Miljømåling – ekstern støj" kan dokumenteres, at de fastsatte støjgrænser kan overholdes uden afskærmning. Dokumentationen skal ske uden hensyntagen til en beregnet usikkerhed.*

Transport

41. Transport af gulle og grovfoder (majs/ensilage) skal foregå ad Bøllemosevej – Bankevej – Løkkevej – Sortemosevej til Ørbækvej og videre herfra.
42. Transportvejene af Kilenvej, Sognevej og Brudagervej må kun anvendes til transport til og fra marker med adgang til disse veje (lokal transport).
43. Transport af gulle skal foregå i lukkede tankvogne til arealer, der ligger mere end 3,5 km væk fra Bøllemosevej 21.
44. Transport af gulle må foregå på hverdage (man-fre) i tidsrummet fra kl. 06.00-23.00.
45. Transport af grovfoder (majs/ensilage) må foregå på alle dage i tidsrummet fra kl. 06.00-23.00.

Støv

46. Driften må ikke give anledning til støvgener uden for ejendommens areal, som er væsentlige efter tilsynsmyndighedens vurdering.
47. Hvis der efter tilsynsmyndighedens vurdering opstår væsentlige støvgener, skal der foretages støvreducerende tiltag. Inden etablering skal tiltag accepteres af tilsynsmyndigheden.

Lys

48. Driften må ikke give anledning til lysgener uden for ejendommens areal, som er væsentlige efter tilsynsmyndighedens vurdering.
49. Hvis der efter tilsynsmyndighedens vurdering opstår væsentlige lysgener, skal der foretages lysregulerende tiltag. Inden etablering skal tiltagene accepteres af tilsynsmyndigheden.

Skadedyr

50. Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de nyeste retningslinier fra Institut for Plantebeskyttelse og Skadedyr (Skadedyrlaboratoriet).
51. Foder skal så vidt muligt opbevares utilgængeligt for skadedyr.
52. Hvor foder opbevares og håndteres skal der renholdes og vedligeholdes, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr.

Spildevand

53. Al vask af maskiner, redskaber skal foregå på en plads med et for spildevandet vanskeligt gennemtrængeligt underlag, og med afledning af spildevandet til en opsamlingsbeholder.

53a. Kørearealet ved foderbordet skal til hver en tid renholdes, og ethvert spild skal straks opsamles og bortskaffes.

Affald

54. Affald skal opbevares sådan, at der ikke er risiko for spredning af affaldsfraktionerne på ejendommen og sådan, at der ikke kan ske forurening af jord, grundvand eller overfladevand.

55. Anlægget skal være tilmeldt den kommunale ordning for afhentning af affald og farligt affald.

Drift af husdyrbrugets arealer

~~56. Ejede og forpagtede udspretningsarealer må maksimalt tilføres 75240 kg N og 11230 kg P pr. planår. Der må derudover ikke tilføres bedriftens arealer anden organisk gødning som f.eks. affald.~~

56a. Der må per planår (1/8-31/7) højst udbringes husdyrgødning fra 850DE beregnet ud fra 526 DE kvæggylle og 324DE dybstrøelse, svarende til 1,7 DE/ha per planår. Der må derudover ikke tilføres bedriftens arealer anden organisk gødning som f.eks. affald.

57. Der skal foreligge godkendelse af aftalearealerne inden disse kan modtage husdyrgødning fra produktionen på Bøllemosevej 21, Gudbjerg.

58. Udbringning af flydende husdyrgødning på sort jord og fodergræsmarker skal nedfældes indenfor 300 m omkring de A- og B-målsatte naturområder, som er angivet på bilag 4b og 4c.

Sædskifte

~~59. Der skal anvendes et sædskifte, der som gennemsnit ud over de lovpligtige efterafgrøder årligt indeholder mindst 18,4 % point ekstra efterafgrøde (— pt. svarende til 45 ha beregnet ud fra referencesædskiftes efterafgrødegrundlag), eller N-kvoten skal reduceres med 9,2%.~~

59a. Der skal på bedriftens arealer etableres et sædskifte med et af følgende fire alternativer:

- Reduktion af kvælstofkvoten med 7,6% i forhold til NaturErhvervsstyrelsens norm. Normreduktionen eller andre generelle miljøkrav må ikke overføres til andre bedrifter.
- Et sædskifte med 14% ekstra efterafgrøder ud over de til enhver tid gældende, generelle krav om efterafgrøder, uanset om det generelle krav opfyldes vha. andre virkemidler i henhold til NaturErhvervsstyrelsens regler eller overføres til andre år. De samme generelle regler, som gælder for de lovpligtige efterafgrøder, skal også følges for disse ekstra efterafgrøder. Efterafgrøderne eller andre generelle miljøkrav må dog ikke overføres til andre bedrifter.
- Et sædskifte med 10% frøgræs og 0-10% ærter samt en reduktion i bedriftens kvælstofkvote med 6,0% i forhold til NaturErhvervsstyrelsens norm. Normreduktionen eller andre generelle miljøkrav må ikke overføres til andre bedrifter
- Et sædskifte med 10% frøgræs og 0-10% ærter samt 8% ekstra efterafgrøde ud over de til enhver tid gældende, generelle krav om efterafgrøder, uanset om det generelle krav opfyldes vha. andre virkemidler i henhold til NaturErhvervsstyrelsens regler eller overføres til andre år. De samme generelle regler, som gælder for de lovpligtige efterafgrøder, skal også følges for disse ekstra efterafgrøder. Efterafgrøderne eller andre generelle miljøkrav må dog ikke overføres til andre bedrifter.

59b. Der skal på udbringningsareal 16-0, 40-0c og 40-0d anvendes ét af følgende alternativer:

- Et sædskifte med 14% ekstra efterafgrøder ud over de til enhver tid gældende, generelle krav om efterafgrøder, uanset om det generelle krav opfyldes vha. andre virkemidler i henhold til NaturErhvervsstyrelsens regler eller overføres til andre år. De samme generelle regler, som gælder for de lovpligtige efterafgrøder, skal også følges for disse ekstra efterafgrøder. Efterafgrøderne eller andre generelle miljøkrav må dog ikke overføres til andre bedrifter.
- Et sædskifte med mindst 10% frøgræs og 0-10% ærter samt 8% ekstra efterafgrøde ud over de til enhver tid gældende, generelle krav om efterafgrøder, uanset om det generelle krav opfyldes vha. andre virkemidler i henhold til NaturErhvervsstyrelsens regler eller overføres til andre år. De samme generelle regler, som gælder for de lovpligtige efterafgrøder, skal også følges for disse ekstra efterafgrøder. Efterafgrøderne eller andre generelle miljøkrav må dog ikke overføres til andre bedrifter.

Ophør af drift

60. Tilsynsmyndigheden skal straks orienteres, hvis driften ophører. Orienteringen skal være skriftlig, og skal sendes til tilsynsmyndigheden før ændringen/ophøret indtræder.

61. Ved driftens ophør skal der træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare og tilhold af skadedyr. Foranstaltningerne skal drøftes med og accepteres af tilsynsmyndigheden.

Egenkontrol og dokumentation

~~62. Der skal foreligge skriftlig dokumentation for, at husdyrholdet ikke er større end det, der meddeles godkendelse til.~~

62a. Der skal foreligge skriftlig dokumentation for sammensætning og størrelse af husdyrholdet (f.eks. via gødningsregnskab). Dokumentationen skal have en sådan form, at den tydeligt kan vise, at det fastsatte vilkår er overholdt – uanset driftsmæssig sammenhæng med andre produktionsanlæg*

63. Der skal foreligge skriftlig dokumentation i form af forpagtnings/udbringningsaftaler, som viser, at der kan disponeres over de nødvendige udbringningsarealer mindst 1 år frem i tiden.

64. Der skal foreligge skriftlig dokumentation for det årlige vand- og energiforbrug. Dette kan gøres i forbindelse med det årlige regnskab for bedriften.

~~65. Der skal foreligge skriftlig dokumentation for, at der ikke udbringes mere end 75240 kg N/år og 11230 kg P/år. Dokumentationen kan foreligge i form af kopier af de indsendte gødningsregnskaber eller i form af udskrifter fra DLBR Plante IT eller Næsgaard markprogram.~~

65a. Der skal foreligge dokumentation for den udbragte mængde og type af husdyrgødning.*

~~66. Der skal foreligge skriftlig dokumentation for antal efterafgrøder eller reduktion i N-kvotef.eks. i form af kopier af de indsendte gødningsregnskaber eller ansøgninger vedrørende enkeltbetalingsordningen.~~

66a. Afhængig af det valgte alternativ for reduktion af udvaskning af nitrat skal der foreligge dokumentation for reduceret kvælstofnorm, antal efterafgrøder udover de lovpligtige efterafgrøder og anvendt sædsikfte.*

66b. Der skal på udbringningsarealerne 16-0, 40-0c og 40-0d foreligge dokumentation for anvendt sædsikfte og antal ekstra efterafgrøder ud over de lovpligtige.

67. Dokumentationen for ovenstående vilkår skal opbevares i mindst 5 år, og skal kunne fremvises ved tilsyn. Dokumentationen skal have en form, så den tydeligt kan vise, at vilkårene i godkendelsen er overholdt – uanset driftsmæssig sammenhæng med andre produktionsanlæg.

68. Der skal mindst én gang årligt foretages kontrol af følgende belægninger:

- plansilo og tilhørende rørsystem
- vaskeplads
- der hvor olieholdige produkter opbevares og håndteres
- der hvor kemikalier, rester og emballage opbevares

Eventuelle utætheder skal straks repareres.

Der skal føres journal for kontrol og eventuelle reparationer. Journalen skal opbevares i mindst 5 år, og skal kunne fremvises ved tilsyn.

69. Beredskabsplanen skal revideres en gang årligt og skal på tilsynsmyndighedens forlangende kunne fremvises med angivelse af seneste revision.

70. Alle skrabere skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning, og vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.
71. Enhver form for driftsstop af en skraber skal noteres i en logbog med angivelse af årsag og varighed.
72. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed af mere end 1 uge.
73. Logbog, servicefaktura, registrering i datalogger eller lignende, der dokumenterer, at skraberer er i drift og vedligeholdes, skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og skal kunne forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
74. Der skal føres logbog for gyllebeholderen, hvori eventuelle skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år, og skal kunne forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
75. Der skal føres journal for eventuelle afvigelser i driftstidspunktet for aflæsning af foder på foderbordet. Afvigelsen skal registreres med dato, tidspunkt og begrundelse for afvigelse. Journalen skal kunne fremvises ved tilsyn, og skal opbevares for de seneste 5 år.